

ΙΣΤΟΡΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Ι
Ο ΠΡΩΤΟΣ ΑΙΩΝΑΣ

viii

Μοντέρνο Κίνημα και Φωτογραφία

Από την παλαιολιθική περίοδο – νατουραλισμός στην ζωγραφική

Lascaux, Γαλλία – γύρω στο 10.000 π.Χ.

Ελληνορωμαϊκή
κλασική τέχνη –
απόδοση του
κόσμου σύμφωνα
με τις φυσικές
του αναλογίες

Naroli
νωπογραφία, 1^{ος}
αιώνας μ.Χ.

Μέσοι Αιώνες, από το τέλος του Ελληνορωμαϊκού πολιτισμού έως την Αναγέννηση –
σχηματοποιημένες παραστάσεις σε ιεραρχημένα/κλειστά κοινωνικά περιβάλλοντα

Ravenna, Μουσολείο της Galla Placidia, μέσα 5^{ου} αιώνα

Μέσοι Αιώνες, από το τέλος του Ελληνορωμαϊκού πολιτισμού έως την Αναγέννηση –
σηματοποιημένες παραστάσεις σε ιεραρχημένα/κλειστά κοινωνικά περιβάλλοντα

Από Βρετανικό χειρόγραφο, 13^{ος} αιώνας μ.Χ

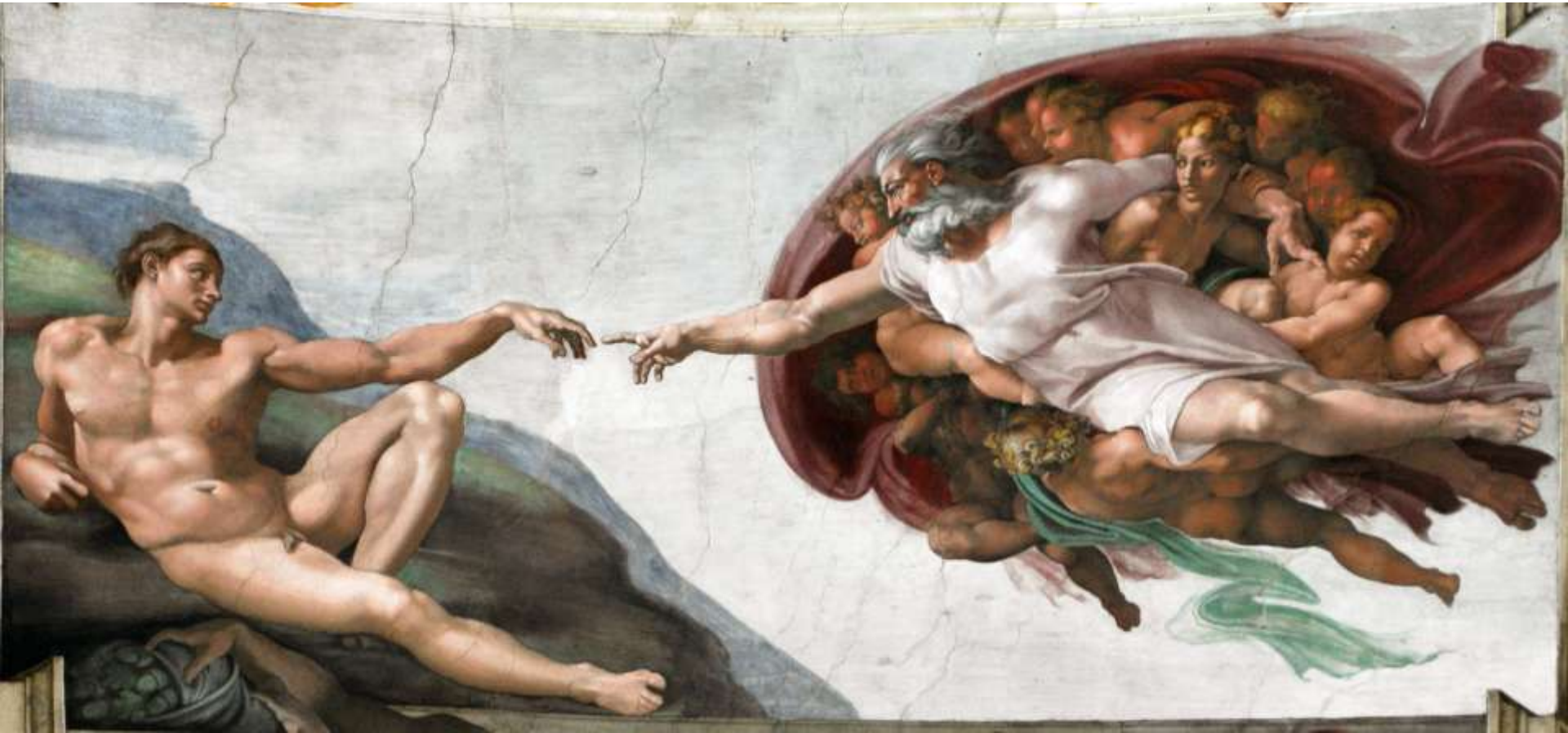
Αναγέννηση στην
τέχνη, από τα
τέλη του 14^{ου}
αιώνα

Ζωγραφικές
αναπαραστάσεις
του κόσμου
σύμφωνα με τα
πραγματικά του
χαρακτηριστικά

Τιζιάνο, αυτο-
προσωπογραφία,
1562

Ευρωπαϊκή Αναγέννηση, κατά φύσιν αναπαραστάσεις
(ακόμα και στο πιο κάτω παράδειγμα)

Michelangelo, Cappella Sistina, 1508-1512

Μπαρόκ και
Εικονοποίηση
στο πλαίσιο του
αναγεννησιακού
κόσμου:

απαρχή απόσχισης
της παράστασης
από το φυσικό
περιβάλλον

Annibale Carracci
Αποκαθήλωση,
1602-1607

Ρομαντισμός στην ζωγραφική, αρχές/μέσα 19^{ου} αιώνα –
τέλος του αναγεννησιακού κόσμου

Eugène Delacroix, *Η Ελευθερία οδηγεί τον λαό*, 1830

Ζωγραφικός
ρομαντισμός, τέλος
του
αναγεννησιακού
κύκλου

Caspar David
Friedrich, *Γυναίκα
με κεριά*, 1825

Στον δρόμο του μοντέρνου: Ζωγραφικός ρεαλισμός, έλλειψη αφήγησης και ανάδειξη του καθημερινού και 'ασήμαντου'

Gustave Caillebotte, *Βαφή επιγραφής καταστήματος*, 1877

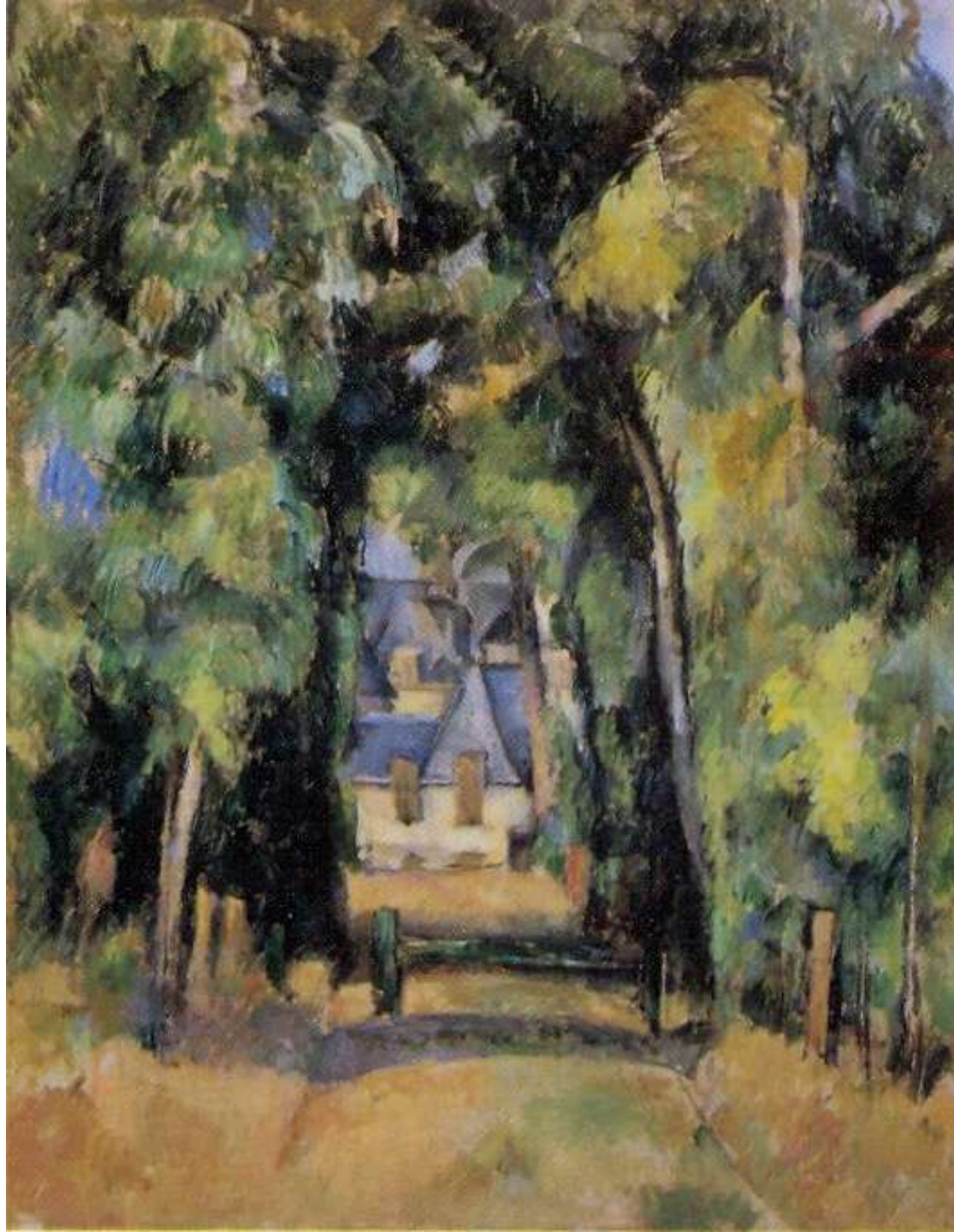
Στον δρόμο του
μοντέρνου

Paul Cézanne,
αποδόμηση της
φόρμας

Cézanne 1867-'70

Μοντέρνο
κίνημα,
αποδόμηση της
φόρμας

Paul Cézanne
1888

Μοντέρνο κίνημα, αποδόμηση της φόρμας

Pablo Picasso, 1909-1910

Μοντέρνο Κίνημα
στην τέχνη,
αρχές/μέσα 20^{ου}
αιώνα

Απόσχιση των
εικαστικών τεχνών
από τις φυσικές
αναλογίες και την
αναγεννησιακή
προοπτική

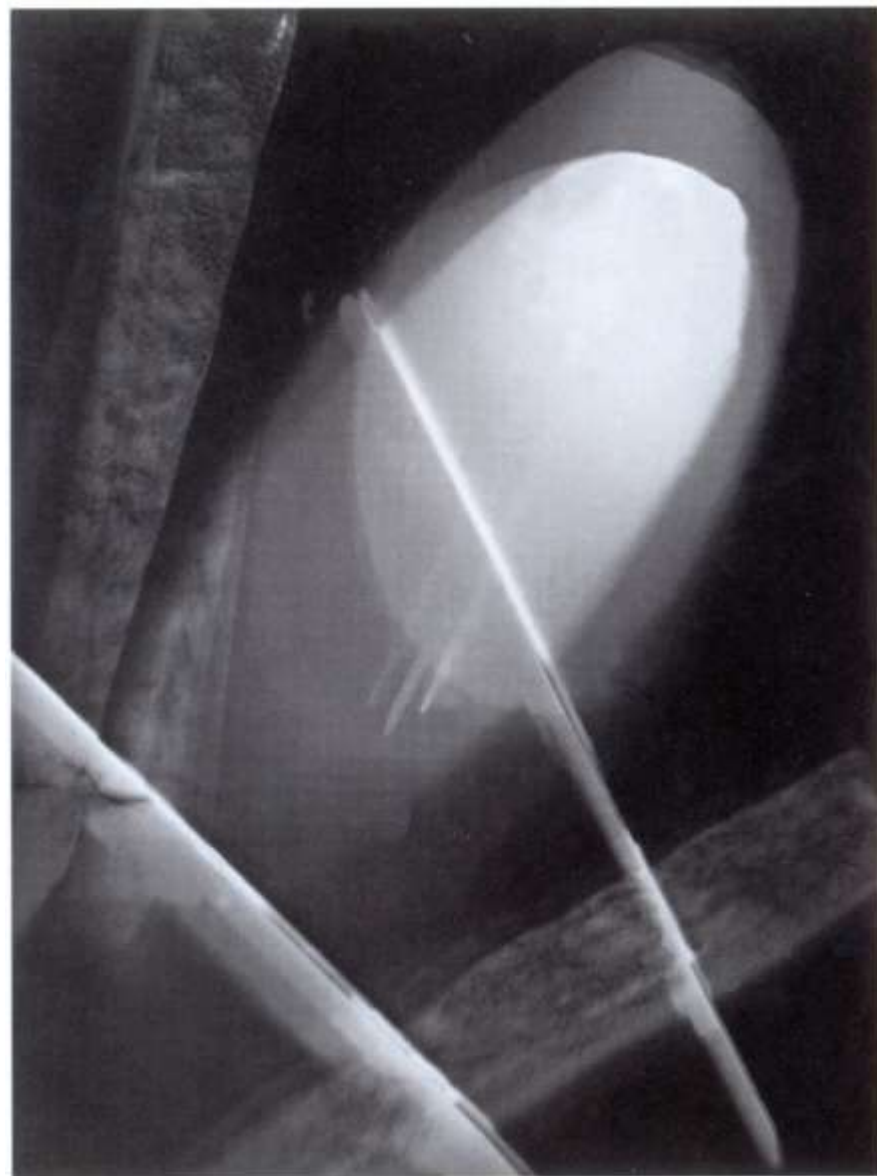
Emil Nolde 1935

Μοντέρνο κίνημα, απόρριψη της ρεαλιστικής παράστασης: Fernand Léger

Η ερώτηση “τι αναπαριστά αυτή η εικόνα”; δεν έχει νόημα. Για παράδειγμα: φωτίζοντας έντονα το νύχι μιας γυναίκας –ένα μοντέρνο νύχι, περιποιημένο, ιδιαίτερα φωτεινό, γυαλιστερό– κάνω μια εικόνα σε μεγάλη κλίμακα. Την προβάλλω μεγεθυμένη 100 φορές και την ονομάζω “θραύσμα από ένα πλανήτη, φωτογραφημένο τον Ιανουάριο του 1924”. Όλοι θαυμάζουν τον πλανήτη μου. Ή την ονομάζω “αφηρημένη μορφή”. Ο κόσμος την θαυμάζει ή την κατακρίνει. Στο τέλος λέω την αλήθεια – πως ότι είδατε ήταν το νύχι του μικρού δάχτυλου της γυναίκας που κάθεται δίπλα σας.

Όπως είναι φυσικό, ο κόσμος φεύγει, εξοργισμένος και απογοητευμένος, επειδή τον κορόϊδεψα, αλλά είμαι σίγουρος ότι αυτοί οι άνθρωποι δεν θα επαναλάβουν την γελοία ερώτηση, “τί αναπαριστά αυτή η εικόνα”

Laszlò Moholy-Nagy, Φωτόγραμμα, 1925

Μοντέρνο κίνημα και εικαστική αφαίρεση

Kandinsky, Wassily (1912)

Über das geistige in der Kunst – insbesondere in der Malerei

(Περί του πνευματικού στην τέχνη – ιδιαίτερα στην ζωγραφική)

«Για την [ζωγραφική] σύνθεση διατίθενται δύο μέσα: το χρώμα και η φόρμα»

Wassily Kandinsky 1910

Μοντέρνο κίνημα,
το εικαστικό έργο
ως αυτόνομη
εικόνα

Henri Matisse
1947

Μοντέρνο κίνημα,
το εικαστικό έργο ως
αυτόνομη εικόνα

Paul Klee
πορτραίτο ενός
κίτρινου άνδρα,
1921

Μοντέρνο κίνημα
στην τέχνη

Ζωγραφική =
Χρώμα + Φόρμα

Fernand Léger
Νεκρή φύση, 1919

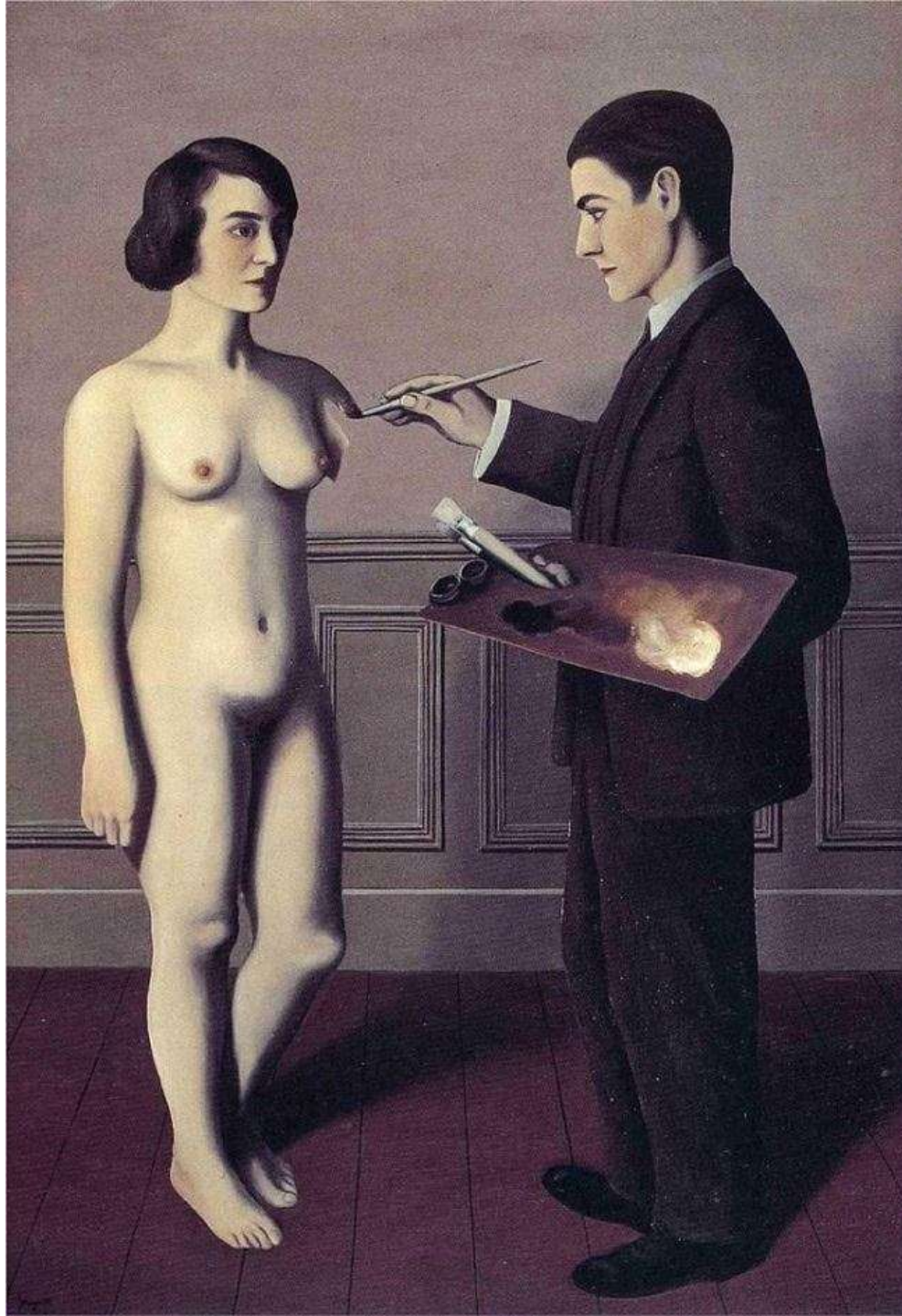

Μοντέρνο
κίνημα, κυβισμός
για μια νέα
ανάγνωση του
κόσμου

Georges Braque
*Κλαρινέτο και
μπουκάλι με
ρούμι, 1911*

Μοντέρνο κίνημα,
σουρεαλισμός και
διερεύνηση του
υποσυνείδητου

René Magritte
*Επιχειρώντας το
αδύνατον*, 1928

Μοντέρνο κίνημα, φουτουρισμός – όραση στο μέλλον

Carlo Carrà, *Autunno*, 1911

Μοντέρνο κίνημα
στην τέχνη,
αρχές/μέσα 20^{ου}
αιώνα

Dada, μια
ριζοσπαστική
όραση

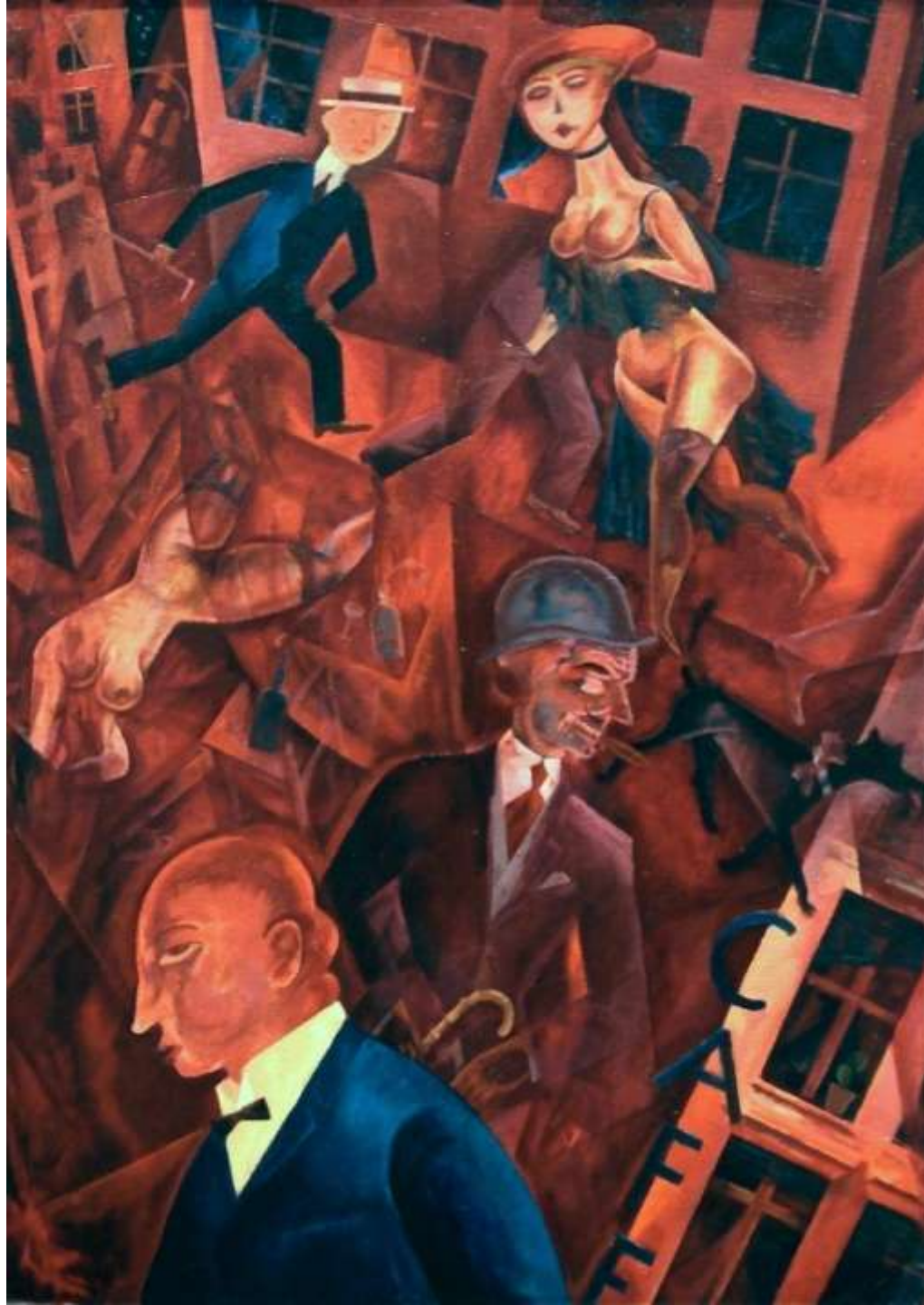
Georg Grosz
Metropolis,
1916/'17

Μοντέρνο κίνημα
στην τέχνη,
αρχές/μέσα 20^{ου}
αιώνα

Dada, μια
ριζοσπαστική
όραση

Georg Grosz
Metropolis, 1917

ΗΠΑ, Μοντέρνο Κίνημα, πρώτη μεταπολεμική περίοδος: αφηρημένος εξπρεσιονισμός

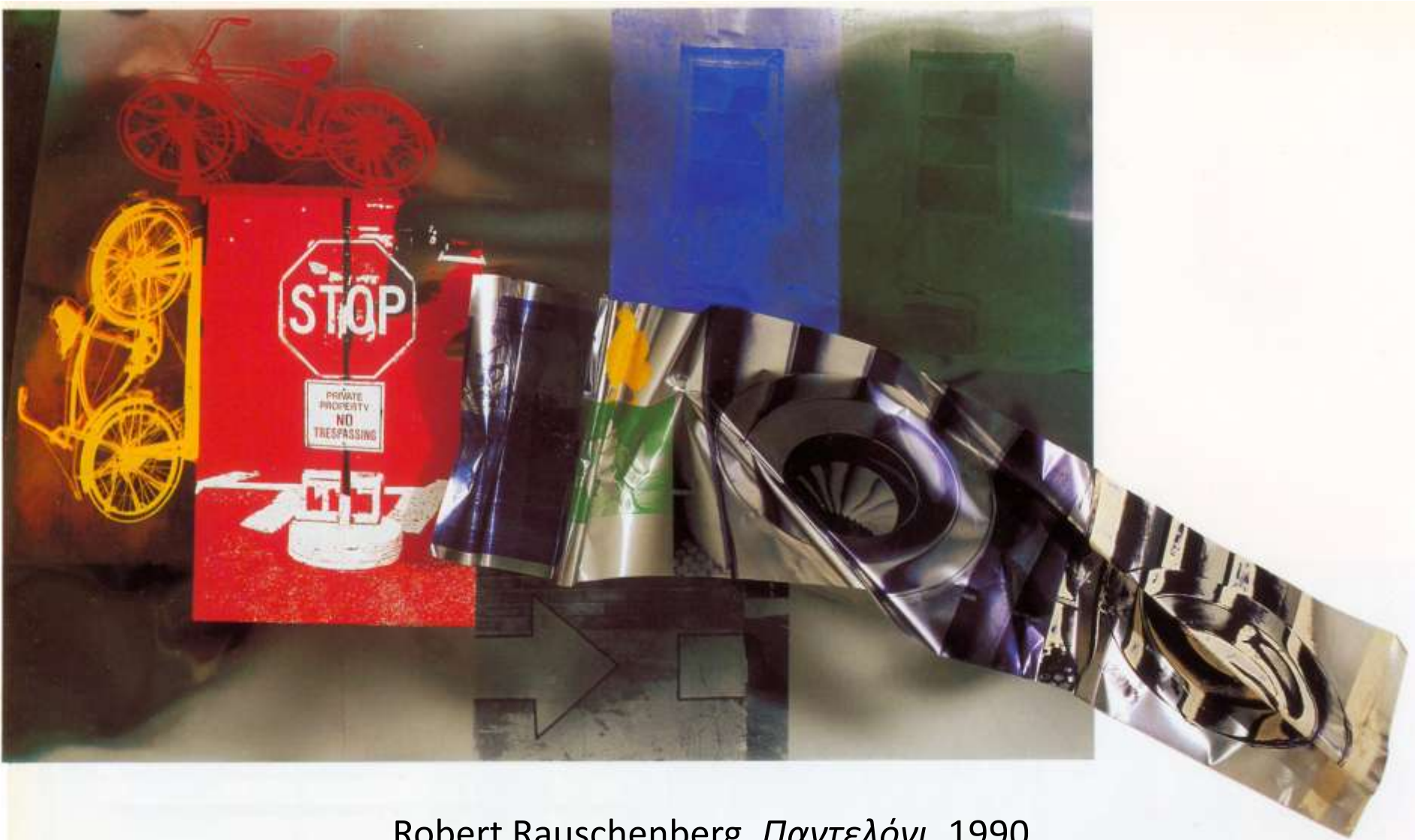
Jackson Pollock, #1, 1950

Εικαστική δημιουργία με αναφορά στο μοντέρνο κίνημα, τέλη 20^{ου} αιώνα

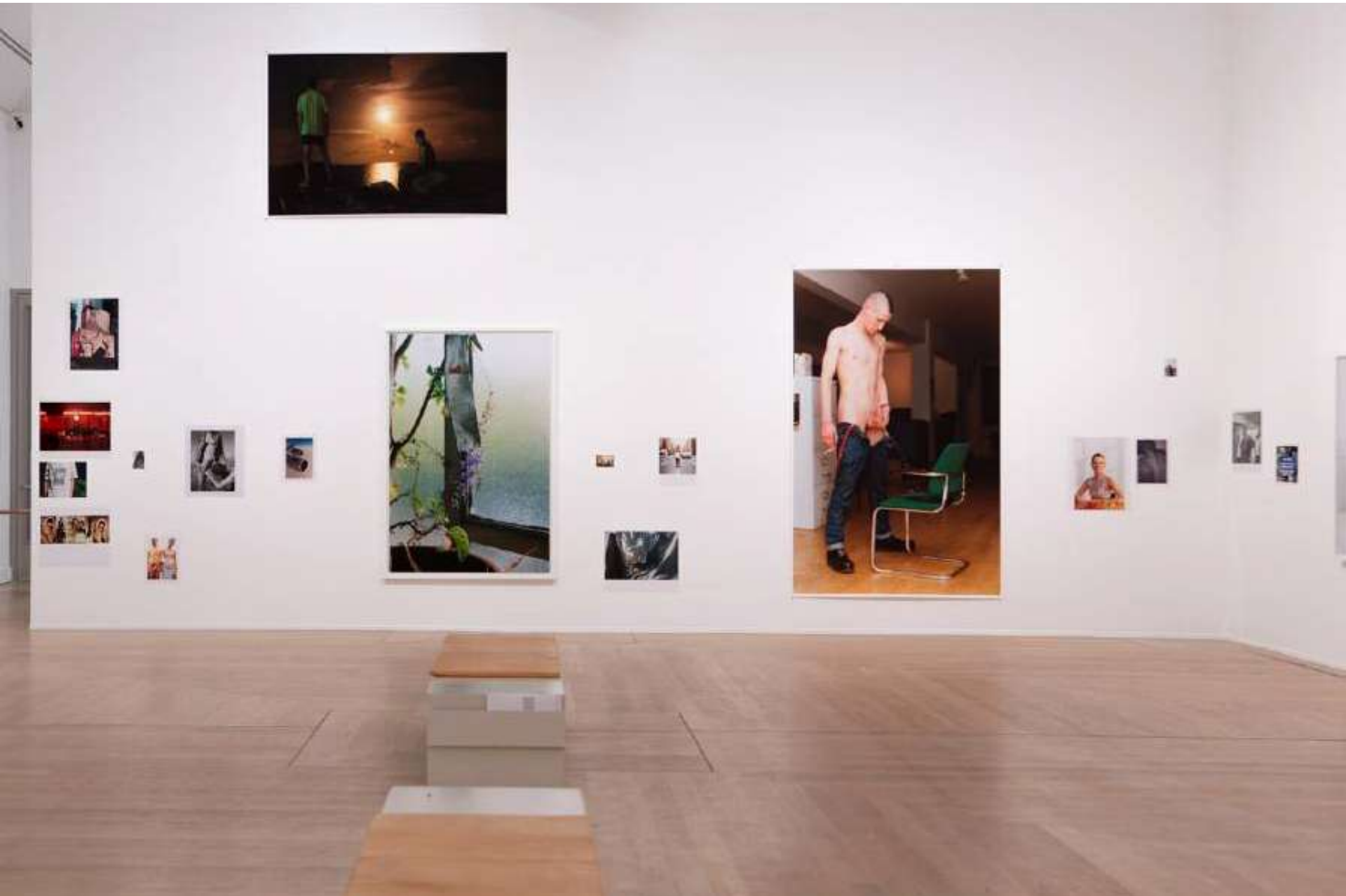
Robert Rauschenberg, *A Doodle (Borealis)*, 1990

Εικαστική δημιουργία με αναφορά στο μοντέρνο κίνημα, τέλη 20^{ου} αιώνα

Robert Rauschenberg, *Παντελόνι*, 1990

Εικαστική δημιουργία με αναφορά στο μοντέρνο κίνημα, αρχές 21^{ου} αιώνα

Wolfgang Tilmans, Moderna Museet, Στοκχόλμη 2012

Τέλη 19^{ου}/ αρχές 20^{ου} αιώνα: Τα νέα μέσα της βιομηχανικής περιόδου
– φωτογραφία και κινηματογράφος

John Berger, *Ways of Seeing* (1972)

<https://www.youtube.com/watch?v=vOmA39y7cl0>

Μοντέρνο κίνημα στην τέχνη

Ζωγραφική/ φωτογραφία/ γραφικές τέχνες/ γλυπτική/ κινηματογράφος/
αρχιτεκτονική

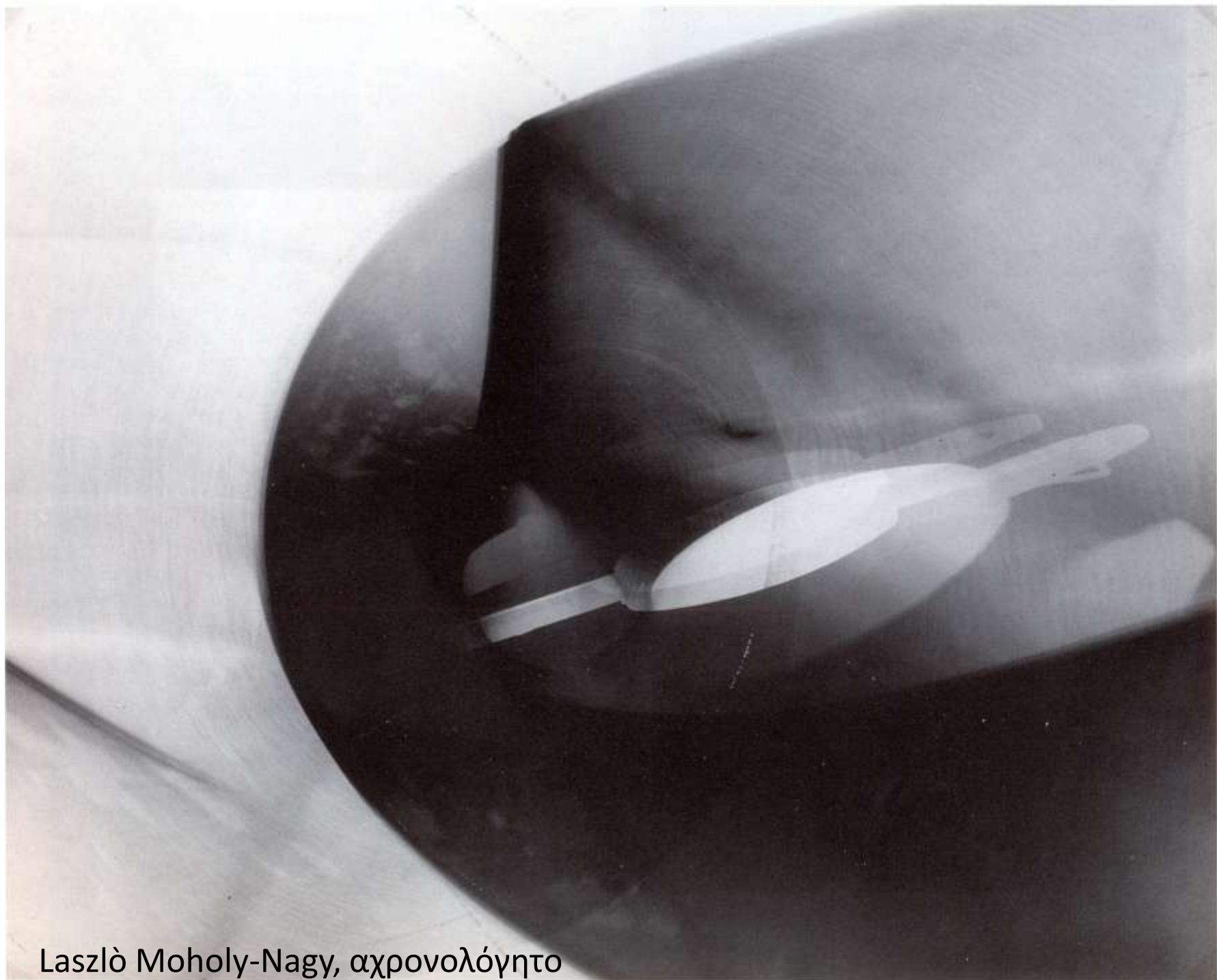
Laszlò
Moholy-
Nagy
1925

Dziga
Vertov
1929

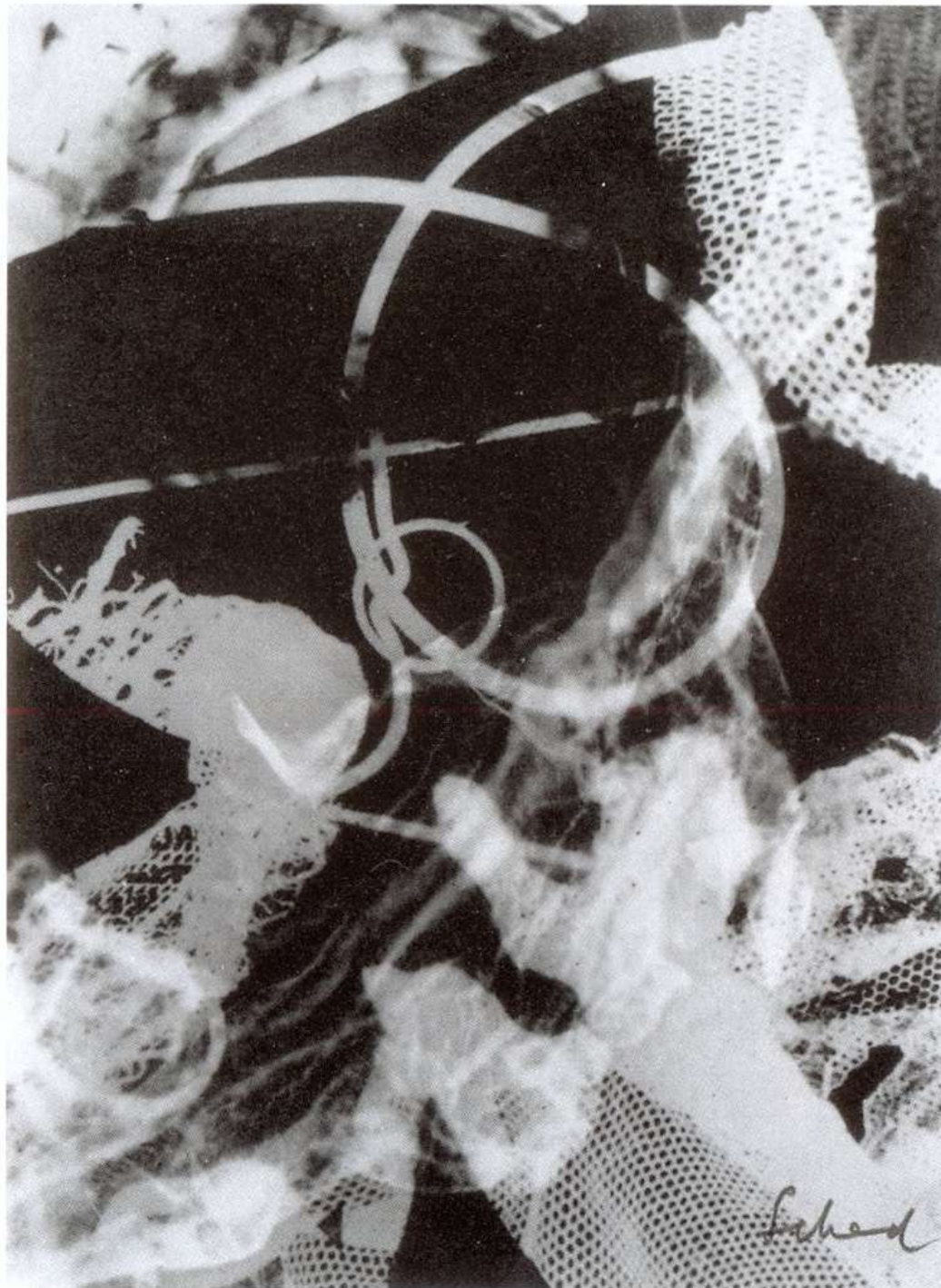
Δυο νέα μέσα – φωτογραφία και κινηματογράφος

Εικοστός αιώνας, μοντέρνο κίνημα και φωτογραφία

Laszlò Moholy-Nagy, αχρονολόγητο

Μοντέρνο κίνημα
και φωτογραφία

Christian Schad
1960

Μοντέρνο κίνημα και φωτογραφία

Laszlo Moholy-Nagy, δεκαετία 1930

Φωτογραφία με απώτερη αναφορά στο μοντέρνο κίνημα, τέλη 20^{ου} αιώνα

William Eggleston, *Democratic Forest*, δεκαετία του 1980

Φωτογραφία με αναφορά στο μοντέρνο κίνημα, αρχές 21^{ου} αιώνα

Wolfgang Tillmans, Moderna Museet, εικαστική έκθεση, Στοκχόλμη 2012-2013

Φωτογραφία με αναφορά στο μοντέρνο κίνημα, αρχές 21^{ου} αιώνα

Thomas Ruff, *New Works*, Spruth Magers, Βερολίνο, 7-9/2017

Μοντέρνο κίνημα

Γένεση μιας ριζικά διαφορετικής οπτικής από οποιαδήποτε άλλη του παρελθόντος

Αναγεννησιακή και μοντέρνα αρχιτεκτονική – δυο διαφορετικές αισθητικές

Palladio, *Villa Rotonda*, δεύτερο μισό 16^{ου} αι:

Ο τρόπος οργάνωσης της κάτοψης όπως και τα μορφολογικά στοιχεία του κτιρίου έχουν ως αναφορά την ελληνορωμαϊκή περίοδο:

κτιριακή δομή σε αντιστοιχία με την λειτουργία των παραδοσιακών δομικών υλικών

Αναγεννησιακή και μοντέρνα αρχιτεκτονική – δυο διαφορετικές αισθητικές

Le Corbusier, *Villa Savoye*, 1928-1930:

Το κέλυφος της κατοικίας είναι απόλυτα συνδεδεμένο με την οργάνωση της κάτοψης, σύμφωνα με μια ελευθερία ποτέ εκφρασμένη σε προγενέστερες ιστορικές περιόδους

Οργάνωση της δομής του κτιρίου μέσα από την χρήση υλικών που αναιρούν τις δεσμεύσεις των ιστορικών κατασκευών

Εικοστός αιώνας, η μοντέρνα αρχιτεκτονική ως εικαστική δημιουργία

Walter Gropius, Σχολή του Bauhaus, Dessau 1926

Εικοστός αιώνας, η μοντέρνα αρχιτεκτονική ως εικαστική δημιουργία

Le Corbusier, *Nôtre Dame*, Ronchamp, 1950-1954

Εικοστός πρώτος αιώνας, η μοντέρνα αρχιτεκτονική ως εικαστική δημιουργία

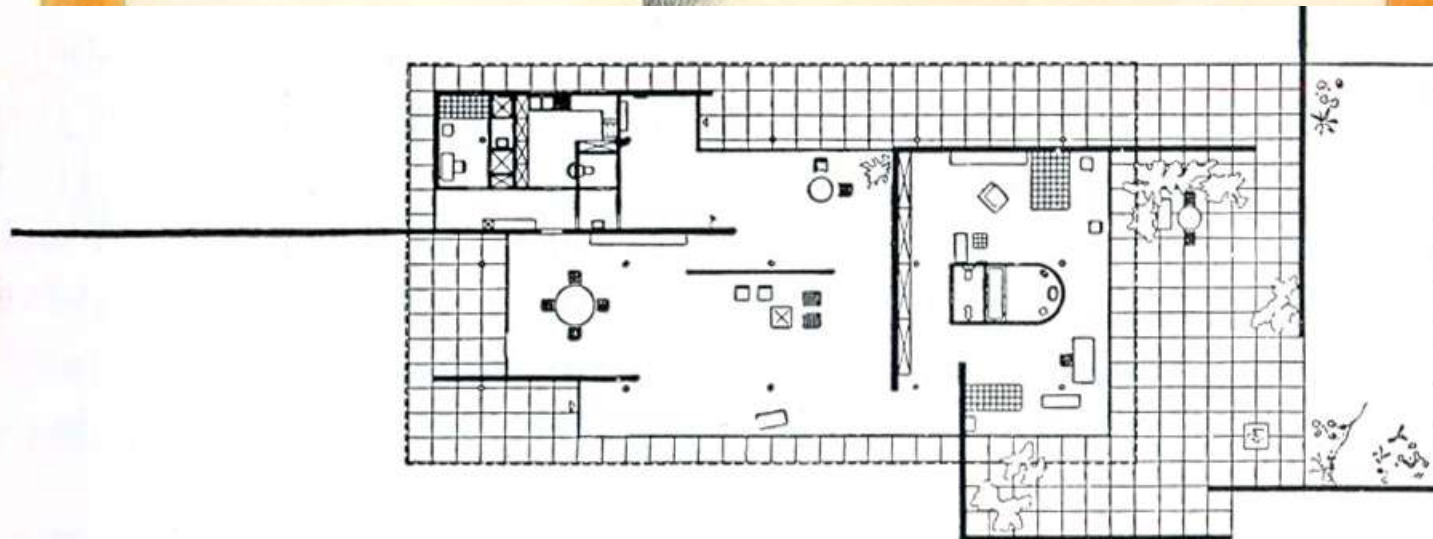

Studio Snohetta, Όπερα του Oslo, 2003-2006

Μοντέρνο κίνημα, σύγκλιση διαφορετικών μέσων

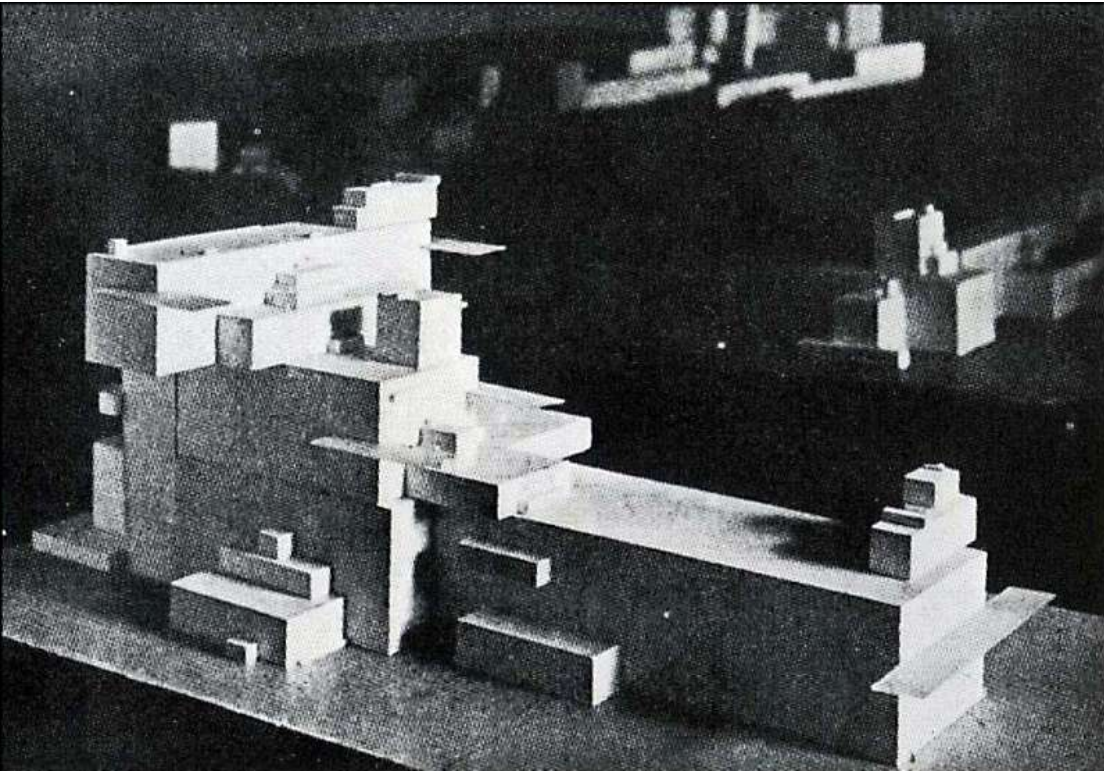

Georges Braque
1913

Mies Van Der Rohe
Κατοικία, 1923

Μοντέρνο κίνημα, σύγκλιση διαφορετικών μέσων

Malevich, Γλυπτό, 1920

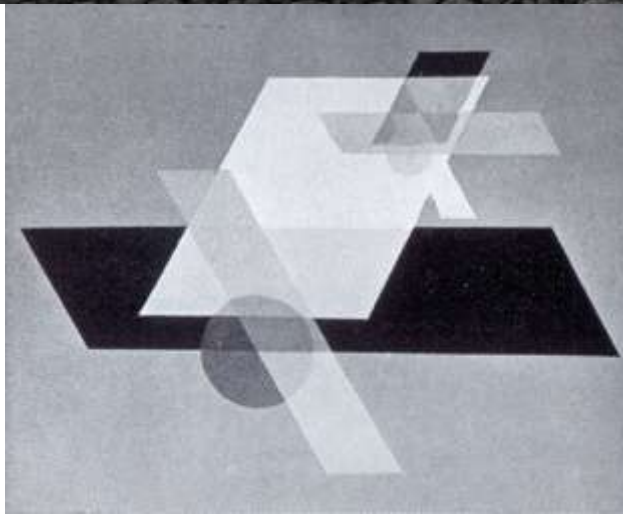

Gropius, Η Σχολή του Bauhaus, Dessau 1926

Μοντέρνο κίνημα, σύγκλιση διαφορετικών μέσων

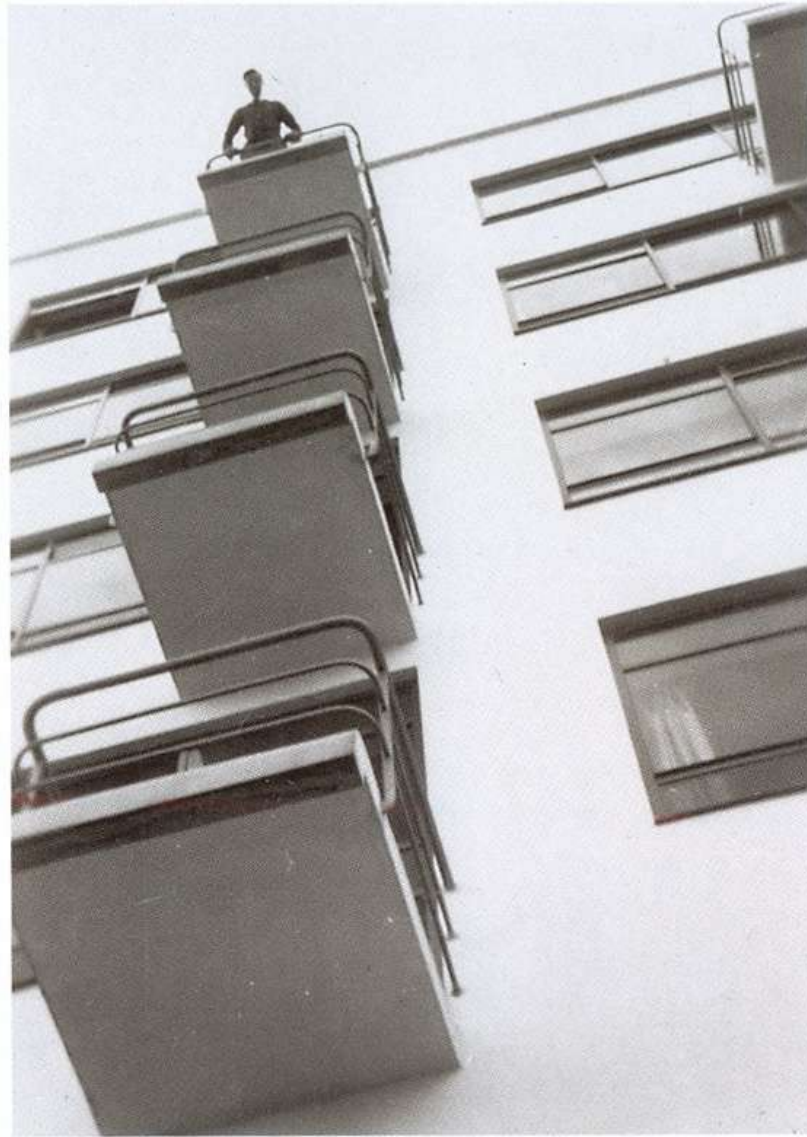

Walter Gropius, Σχολή του Bauhaus, Dessau 1926

Laszlo Moholy-Nagy,
ζωγραφικό, 1924

Μοντέρνο κίνημα, Bauhaus 1919 – 1932

Laszlò Moholy-Nagy
1926

<https://www.youtube.com/watch?v=X59FCW3vOIE>

<https://www.youtube.com/watch?v=2MLnc58sjhl>

Με αφετηρία το Bauhaus: παγκόσμιο design – μοντέρνο και μη

Gillete, Ξυριστικές μηχανές 1967/ 1990/ 2018

Με αφετηρία το Bauhaus – παγκόσμιο design, μοντέρνο και μη:
(α) προχωρημένος 20^{ος} αιώνας, design με αναφορά στο μοντέρνο κίνημα

Volkswagen Passat 1974

Form Follows Function (αεροδυναμικό αμάξωμα, άνεση χειρισμού, λειτουργικότητα)

(β) συχνά σήμερα – design στην βάση άλλων κριτηρίων

Nissan Micra 2022

Μεταξύ χρηστικού προϊόντος και πρόσκλησης στην κατανάλωση

Το design σήμερα συχνά ακολουθεί άλλα κριτήρια, αλλά οι αναφορές στο design του Bauhaus υπάρχουν μέχρι τις ημέρες μας

Μοντέρνα φωτογραφία στον πρώιμο εικοστό αιώνα

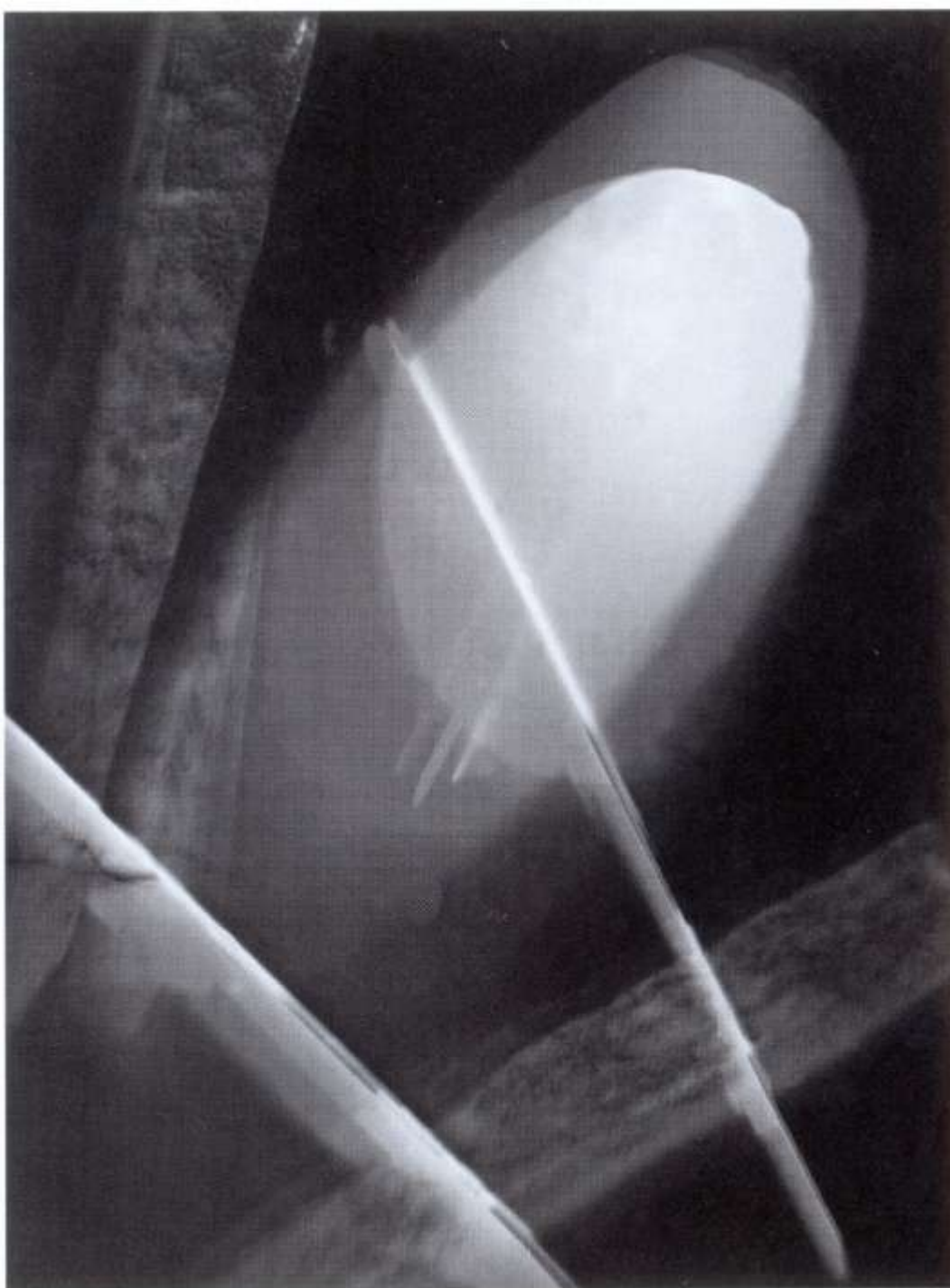
η αναζήτηση της εικόνας

20^{ος} αιώνας,
μοντέρνα
αφαιρετική
ζωγραφική

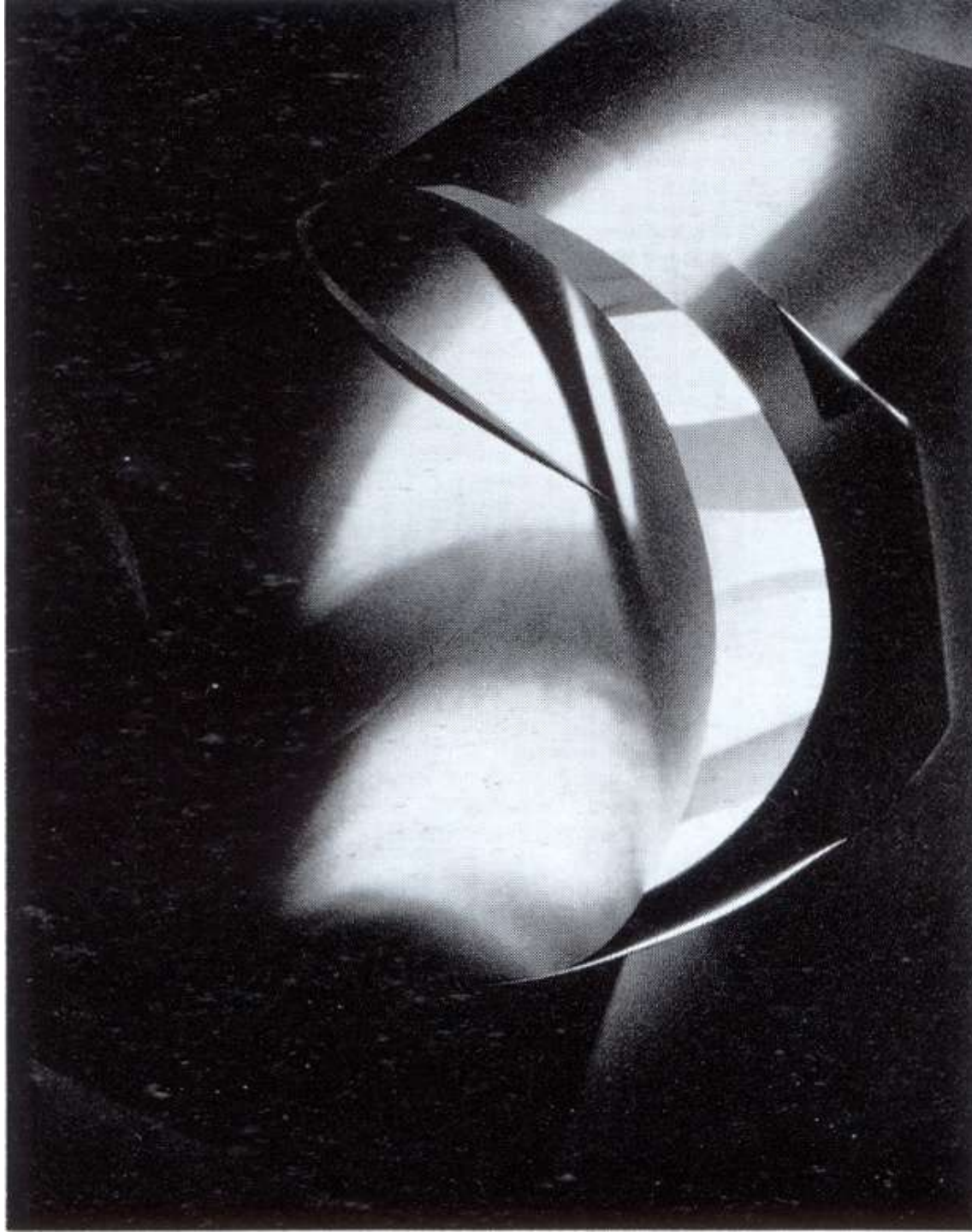
Laszlò
Moholy-Nagy
Κατασκευές, 1923

20^{ος} αιώνας,
μοντέρνα
αφαιρετική
φωτογραφία

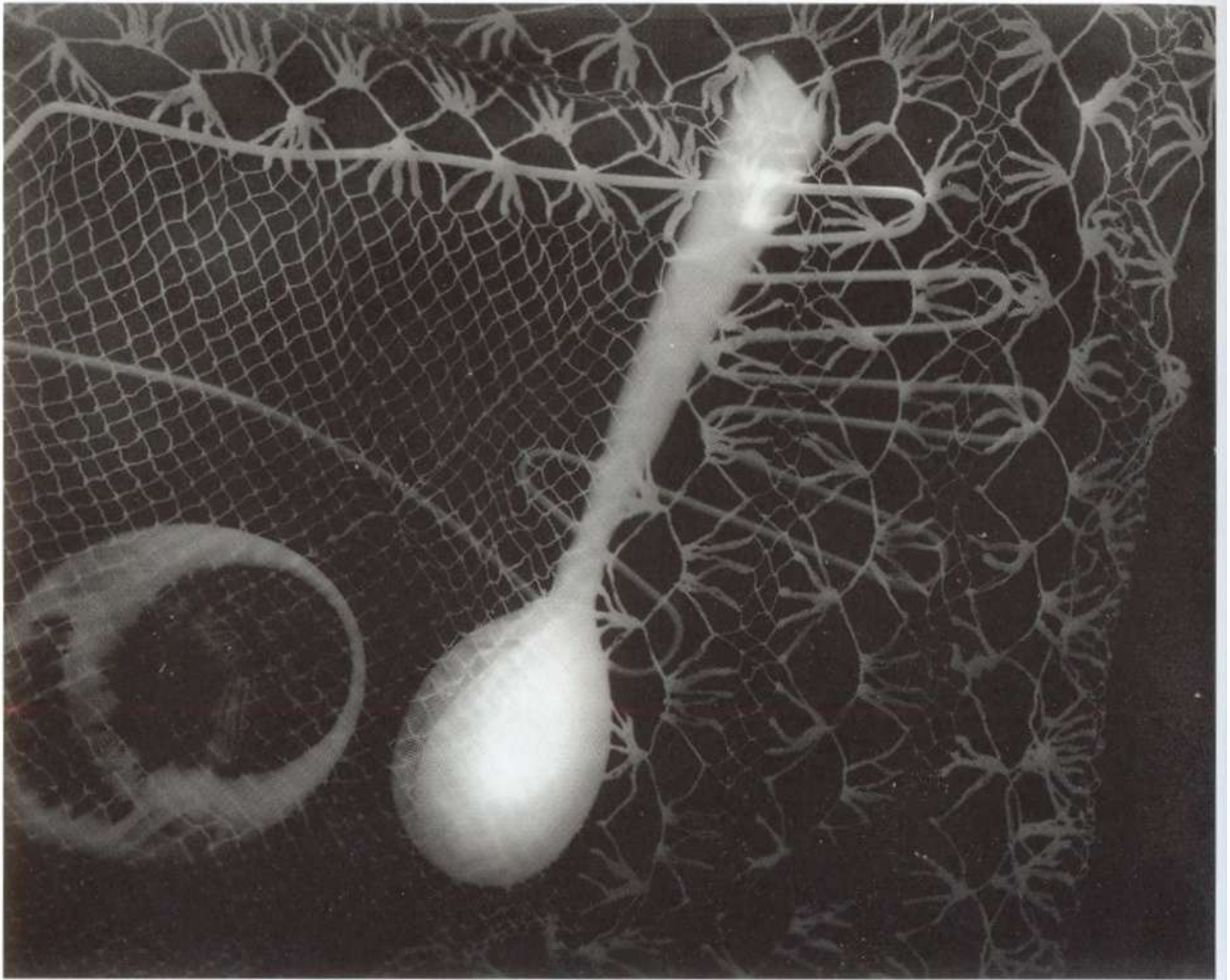
Laszlò
Moholy-Nagy
Φωτόγραμμα,
1925

Μοντέρνα
φωτογραφία, το
φωτόγραμμα

Francis
Bruguère 1927

Μοντέρνα φωτογραφία, το φωτόγραμμα

El Lissitzky 1941

Μοντέρνο Κίνημα, αρχές 20^{ου} αιώνα – αφαίρεση σύμφωνα με διαφορετικές στάσεις

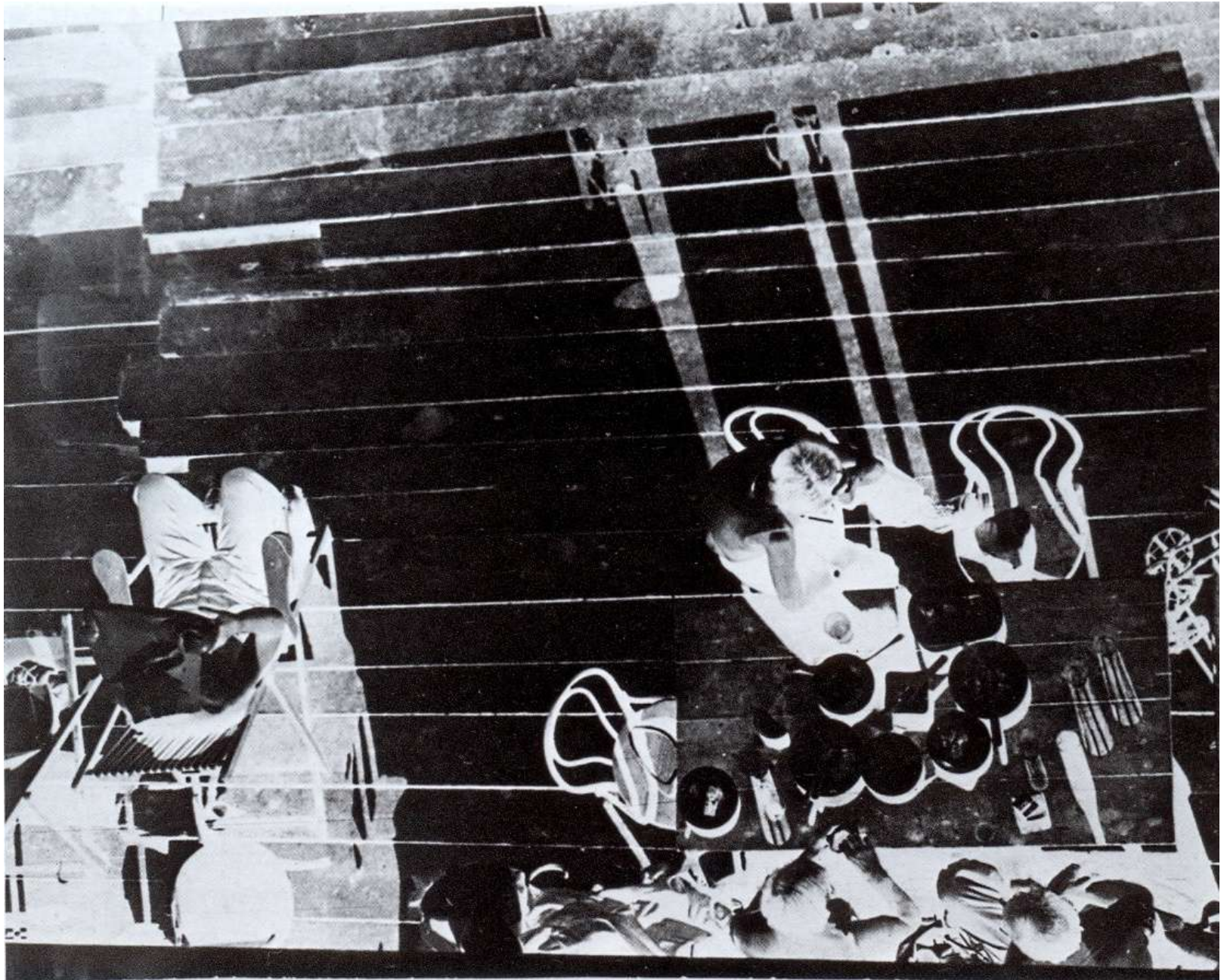
Man Ray, Φωτογράφιση του έργου του Marcel Duchamp, *Το μεγάλο γυαλί*, 1920

Μοντέρνο Κίνημα, αρχές 20^{ου} αιώνα – αφαίρεση σύμφωνα με διαφορετικές στάσεις

Franz Roh, 1930

Αρχές εικοστού αιώνα, μοντέρνα φωτογραφία

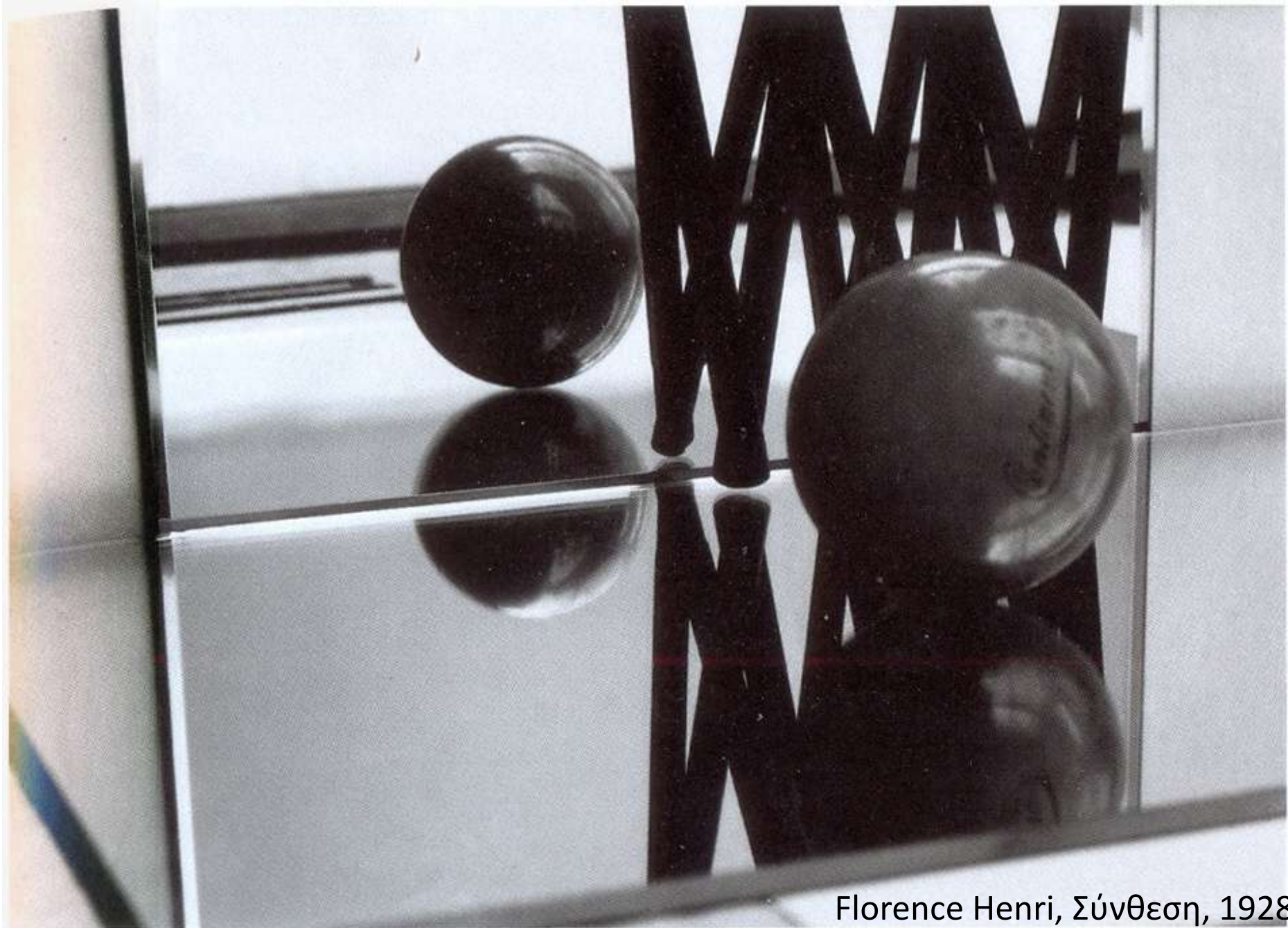

Herbert Bayer 1930

Μοντέρνο κίνημα στην φωτογραφία

Μια νέα όραση

Ευρώπη, αρχές 20^{ου} αιώνα – μοντέρνο κίνημα και φωτογραφία

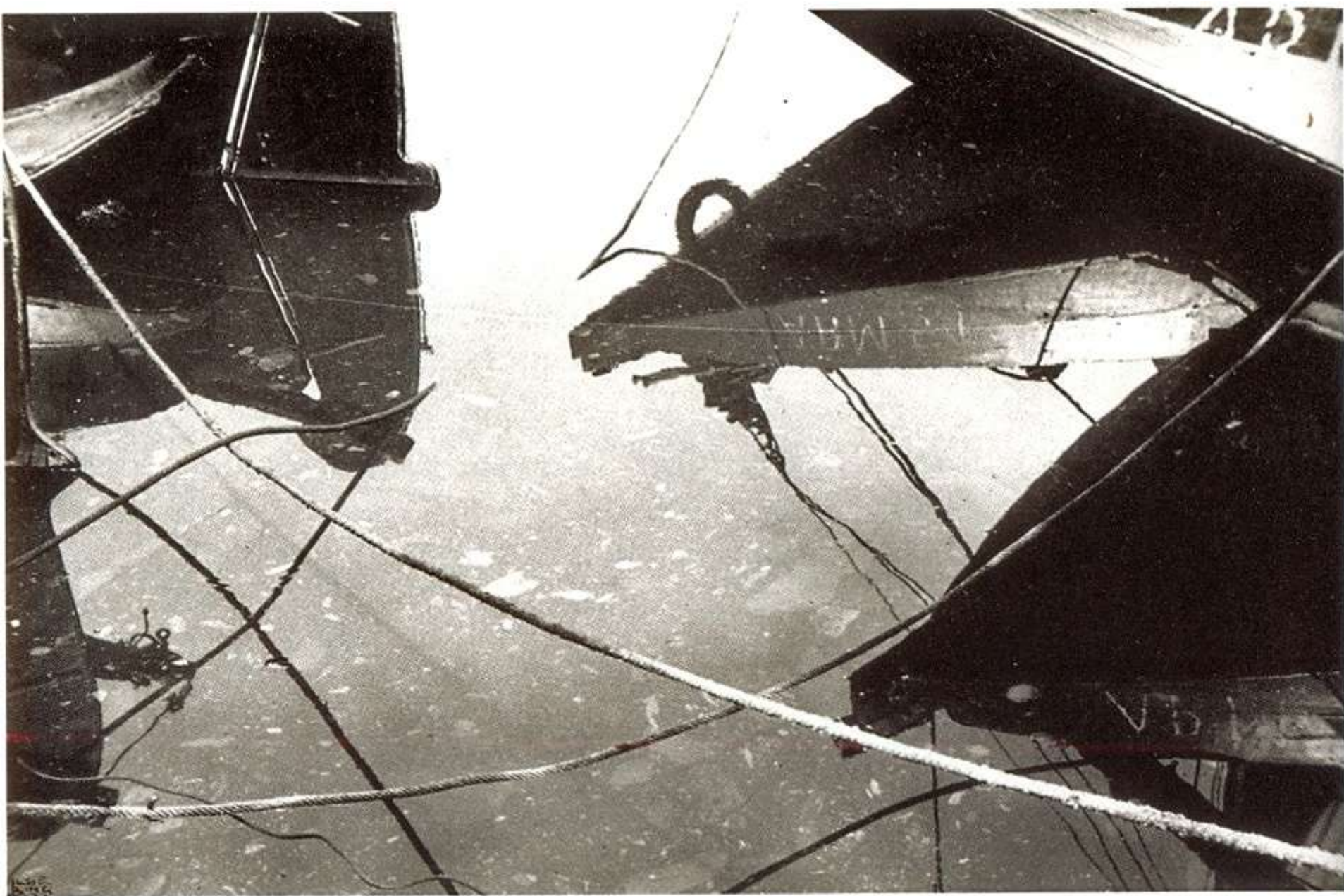
Florence Henri, Σύνθεση, 1928

Ευρώπη, αρχές
20^{ου} αιώνα –
μοντέρνο
κίνημα και
φωτογραφία

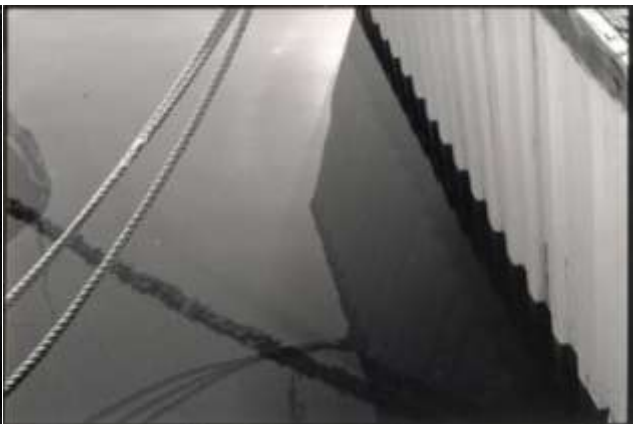

Laszlò Moholy-
Nagy 1926

Ευρώπη, αρχές 20^{ου} αιώνα – μοντέρνο κίνημα και φωτογραφία

Ilse Bing, 1931

Άγγελος Δέτσης, ΤΤΗΕ 2007

Μοντέρνο Κίνημα

επιρροές του στον γενικότερο λόγιο χώρο της φωτογραφίας

ΗΠΑ, Straight Photography

Φωτογραφία και Εικόνα

Εικαστική απόσχιση από τον
Ρομαντισμό

Σχετικά με την εικόνα του
Χειμώνας στην 5η Λεωφόρο
(1893), ο Stieglitz αναφέρει πως
ενεργοποιεί το κλείστρο «την
στιγμή που τα πάντα βρίσκονται
σε ισορροπία, όταν δηλαδή
ικανοποιείται το μάτι»

Alfred Stieglitz (1897). “The Hand
Camera – Its Present Importance”.
Στο *American Annual of
Photography for 1897*, σελ. 19-26.

ΗΠΑ, Straight
Photography

Φωτογραφία και
εικόνα

Alvin Langdon
Coburn
1912

Ευρώπη, αρχές
20^{ου} αιώνα

Φωτογραφία και
εικόνα

Απόσχιση από τον
Ρομαντισμό

Eugène Atget
αχρονολόγητο

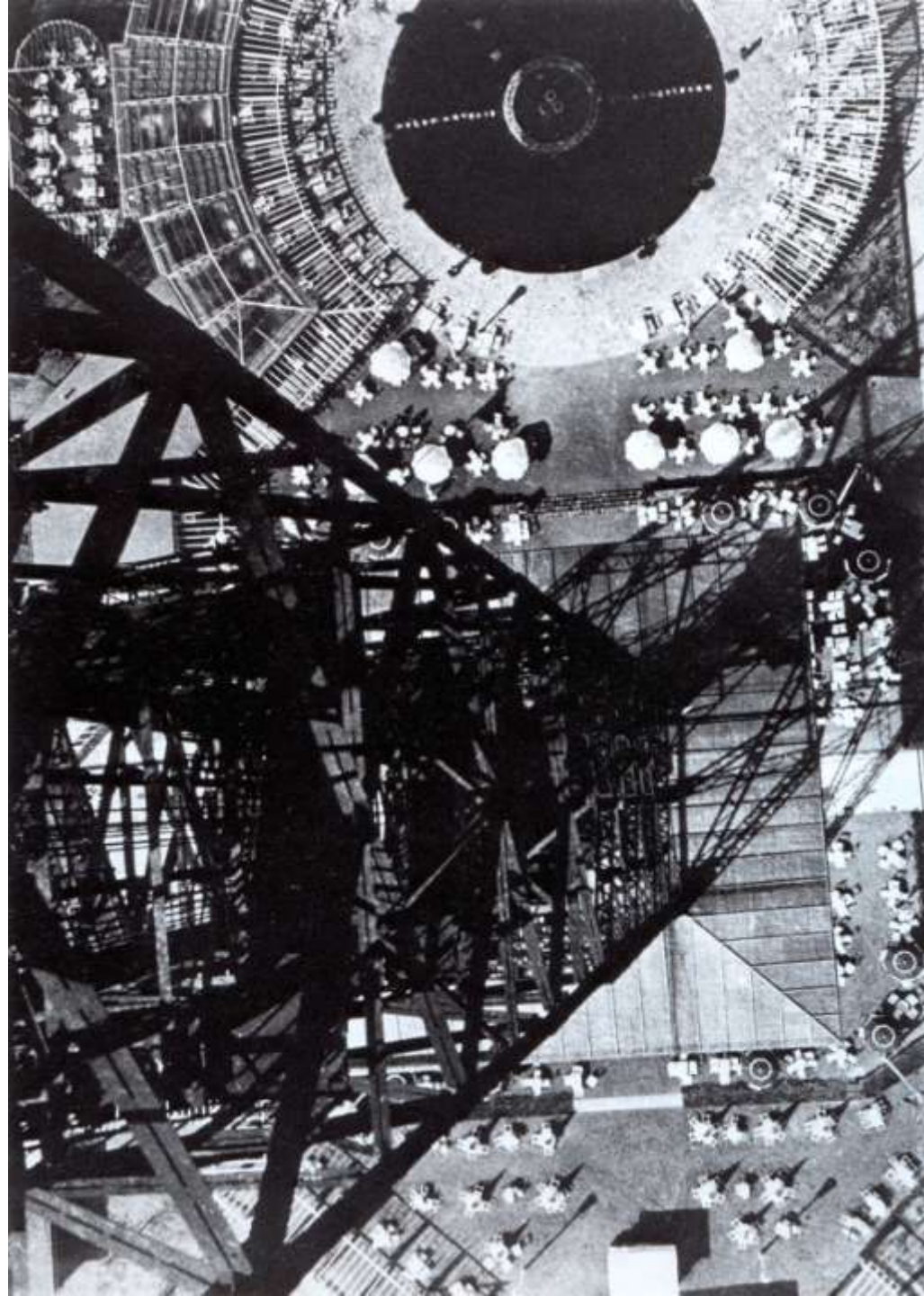
Ευρώπη, αρχές
20^{ου} αιώνα

Μοντέρνο
κίνημα,
φωτογραφία και
εικόνα

Laszlò Moholy-
Nagy
Βερολίνο 1928

Βauhaus και
φωτογραφία

Laszlò Moholy-
Nagy
Βερολίνο 1928

Βauhaus και
φωτογραφία

Laszlò Moholy-
Nagy
Βερολίνο 1926

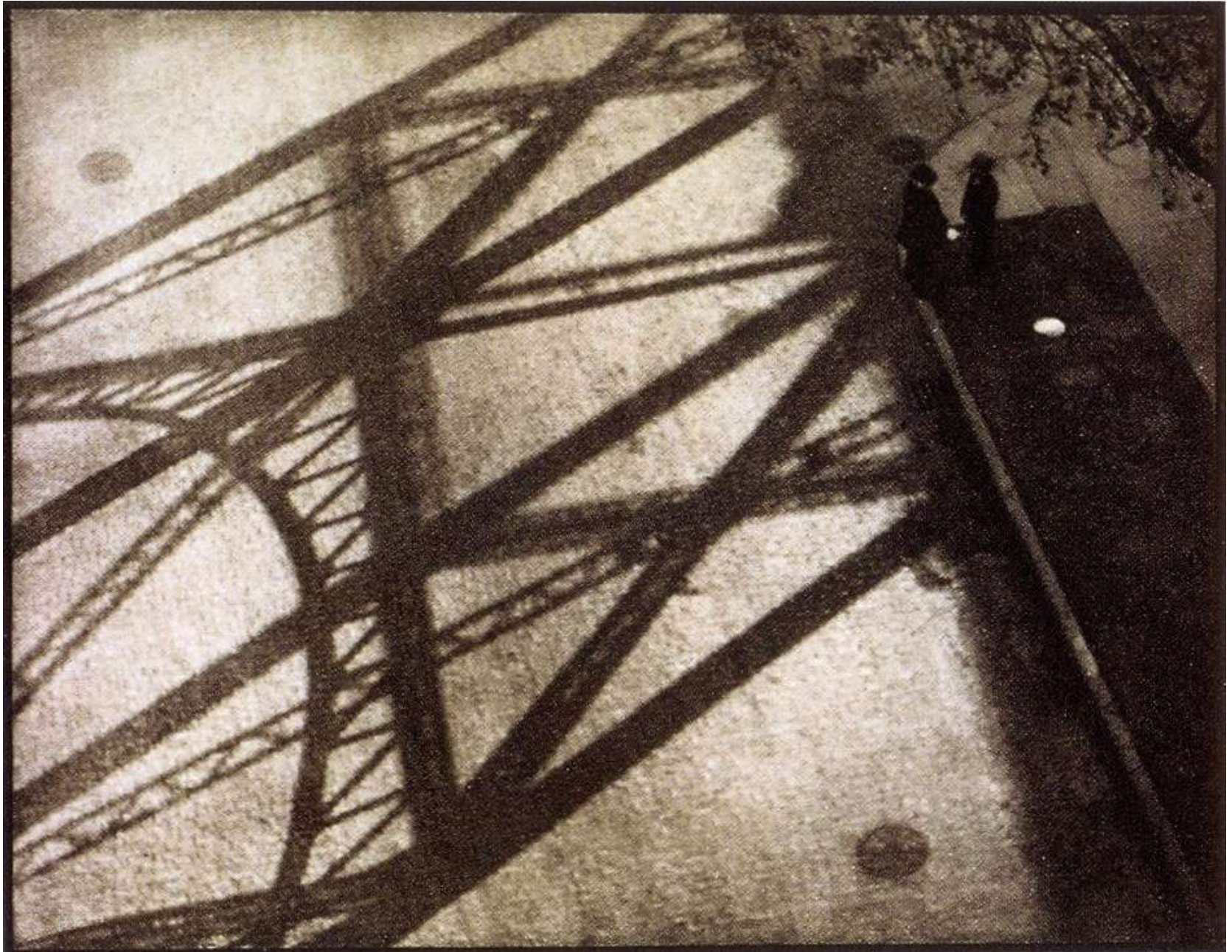

Το κατ' όνομα θέμα της συγκεκριμένης εικόνας προκύπτει να είναι μισοχαμένο στην μάζα φαινομενικά τυχαίων σχημάτων, αλλοιωμένων από μια ασυνήθιστη προοπτική, καδραρισμένων σαν ο φωτογράφος να μην είχε τελικά αποφασίσει ποιό ήταν πραγματικά το θέμα του. Μια τέτοια άποψη για αυτήν την εικόνα θα ήταν αρκετά φυσική αν αυτή ήταν μια φωτογραφία δυο παιδιών, αλλά δεν είναι. Είναι η φωτογραφία μιας ασυνήθιστης οπτικής εμπειρίας, στην οποία ο χώρος ανταγωνίζεται τα σημεία για κυριαρχία. Η προσπάθεια ερμηνείας της αντίφασης που δημιουργείται ανάμεσα στο επίπεδο της εικόνας και την ψευδαίσθηση του χώρου είναι μια από τις βασικές ανησυχίες της τέχνης του εικοστού αιώνα. Η φωτογραφία του Moholy Nagy είναι ένα γοητευτικό μέρος αυτής της ιστορίας.

John Szarkowski (1973), Looking at photographs

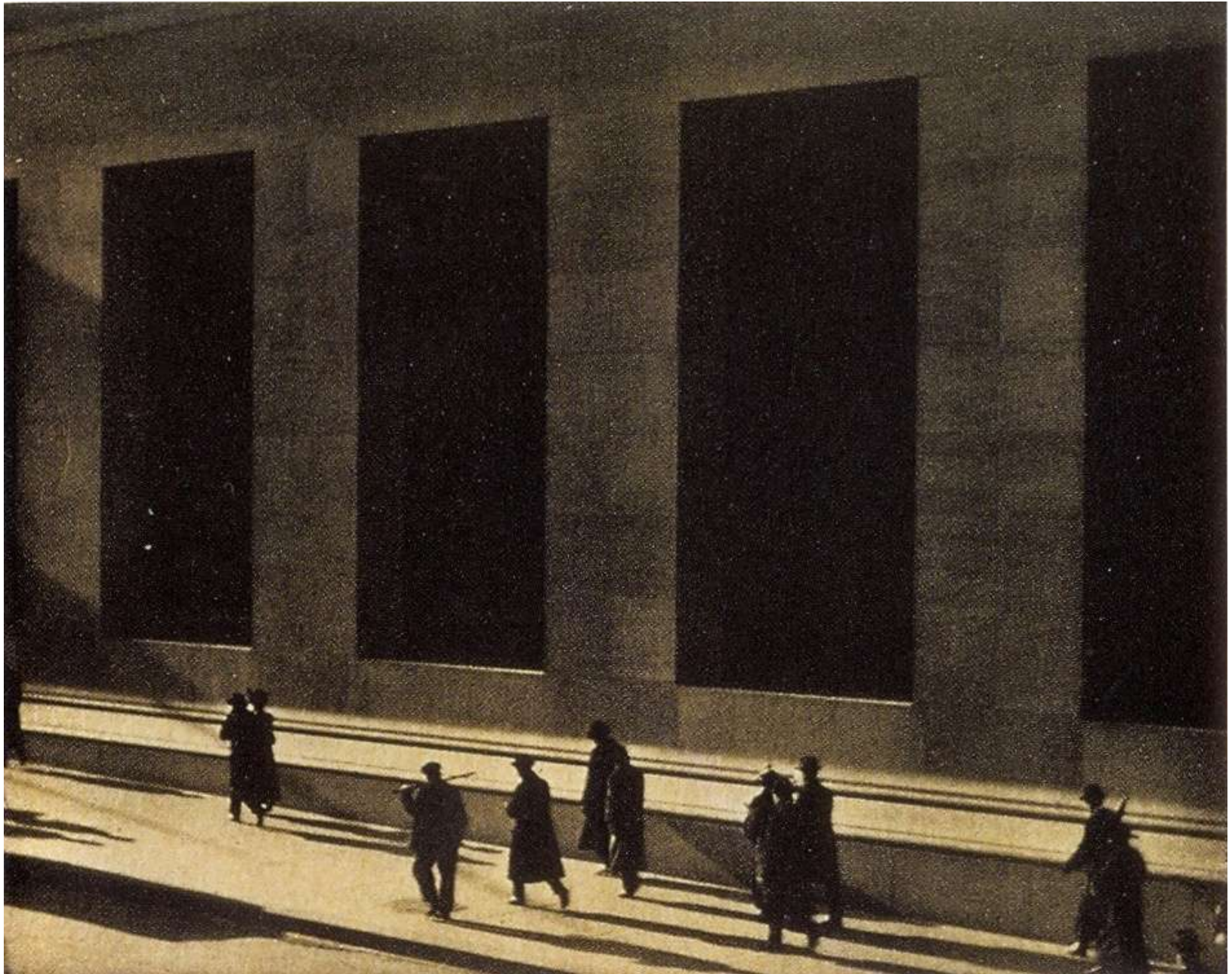

ΗΠΑ, straight Photography – η οπτικά αυτοφερόμενη εικόνα

Paul Strand 1917

ΗΠΑ, straight Photography – η οπτικά αυτοφερόμενη εικόνα

Paul Strand 1916

ΗΠΑ, Straight
Photography

Η οπτικά
αυτοφερόμενη
εικόνα

Paul Strand
1919

Ευρώπη, αρχές
20^{ου} αιώνα

Η οπτικά
αυτοφερόμενη
εικόνα

Atget 1900

Ευρώπη, αρχές
20^{ου} αιώνα

Η οπτικά
αυτοφερόμενη
εικόνα

Renger-Patzsch
Μικρό δέντρο,
1929

Ευρώπη, Μοντέρνο
Κίνημα

Η οπτικά
αυτοφερόμενη
εικόνα
(το νόημα
προκύπτει από τα
οπτικά της
χαρακτηριστικά)

Herbert Bayer 1928

Ευρώπη,
Μοντέρνο
Κίνημα

Η οπτικά
αυτοφερόμενη
εικόνα
(το νόημα
προκύπτει από
τα οπτικά της
χαρακτηριστικά)

Man Ray 1930

Μοντέρνο κίνημα

Φουτουρισμός στην ζωγραφική και στην φωτογραφία

Μοντέρνο κίνημα, φουτουρισμός στην ζωγραφική

Βοσσιόνι, Αποχαιρετισμοί, 1911

Μοντέρνο κίνημα, φουτουρισμός

Balla, *Τα χέρια του βιολινίστα*, 1912

B. A. 1912

Giacomo Balla, *Δυναμισμός ενός σκυλιού στο λουρί*, 1912

Marcel Duchamp
*Γυμνό που κατεβαίνει
την σκάλα, 1912*

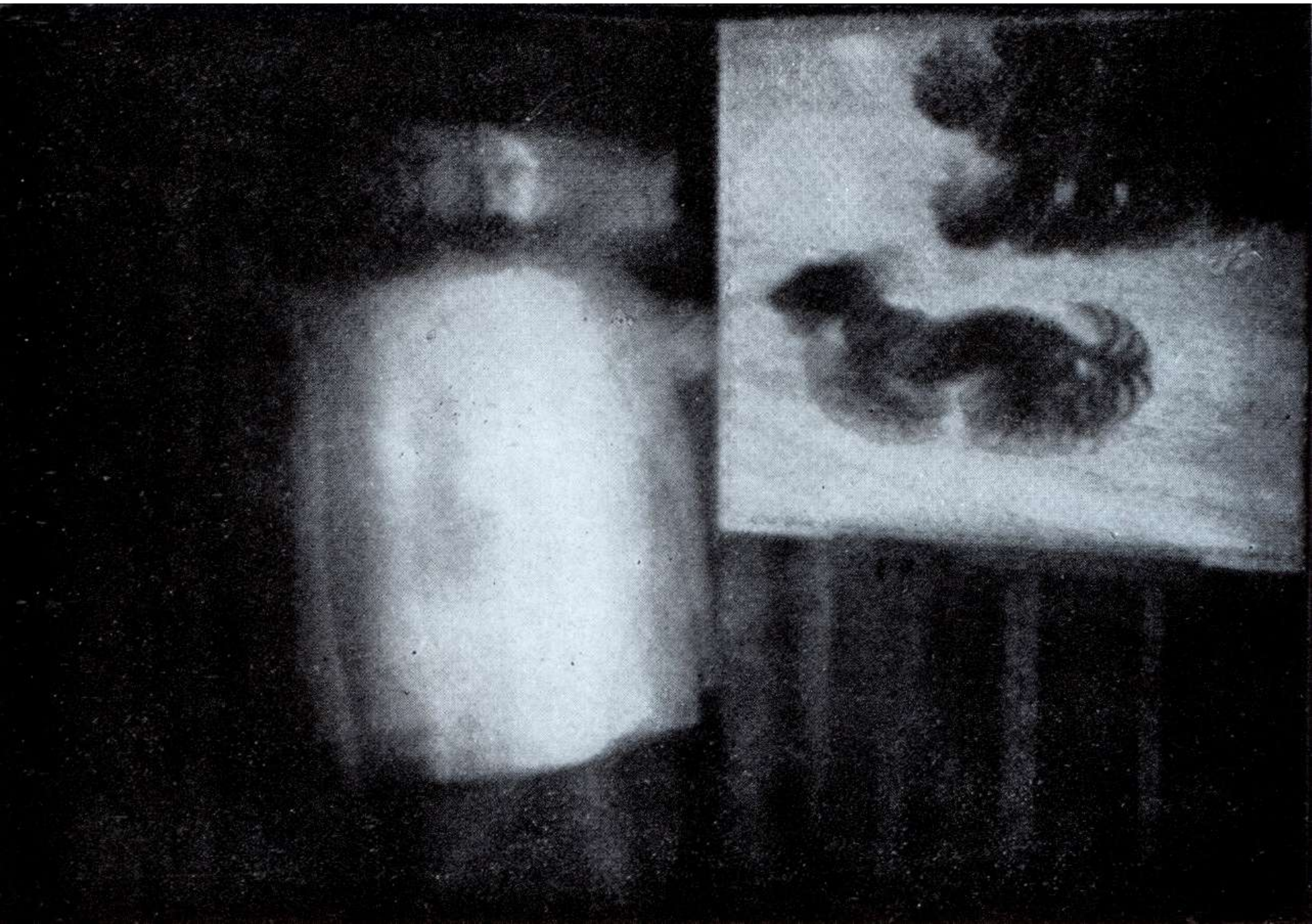
Μοντέρνο κίνημα, φωτοδυναμικός φουτουρισμός (fotodinamismo futurista)

Anton Giulio Bragaglia, *Χαιρετισμός*, 1911

Φουτουρισμός στην φωτογραφία

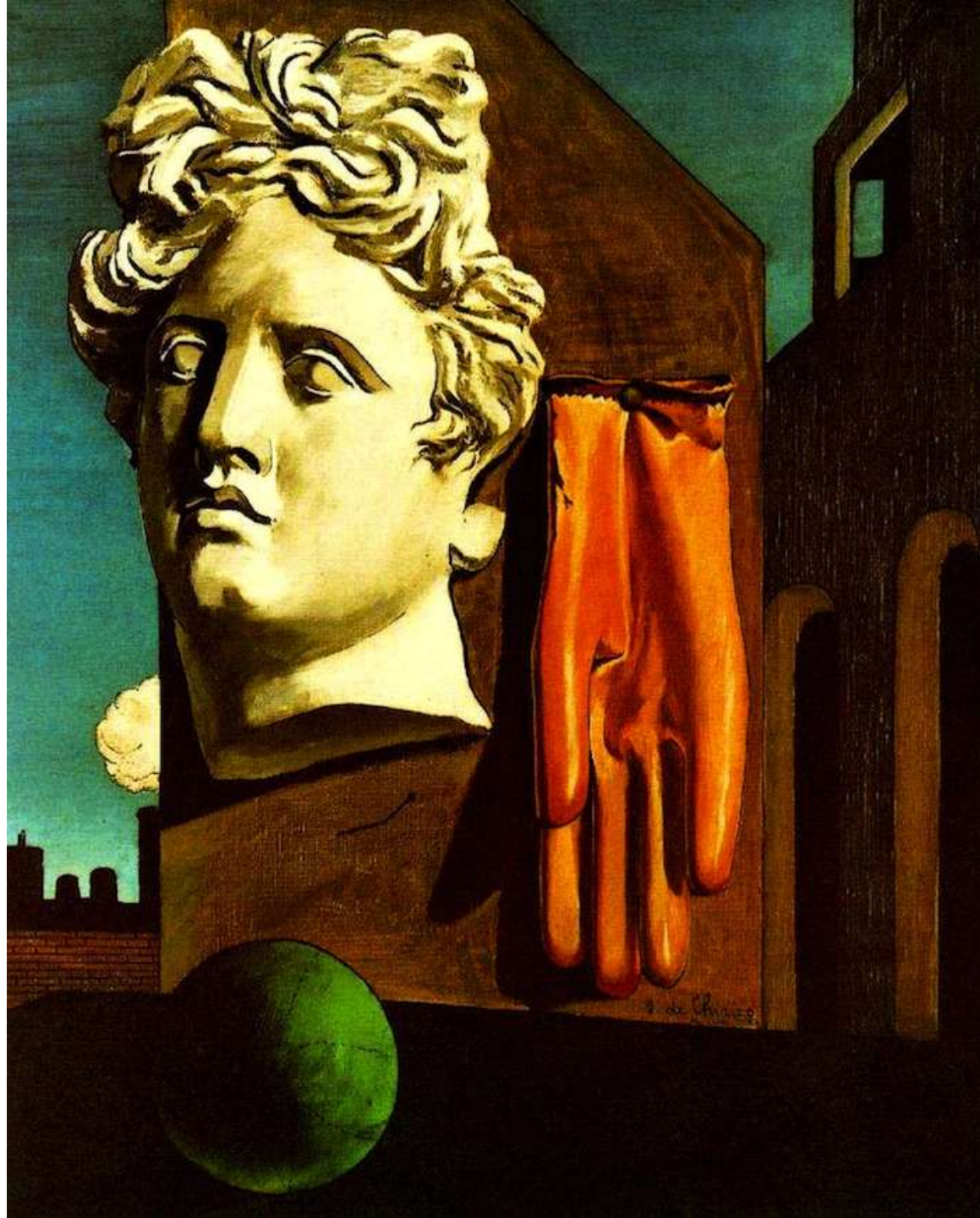
A. G. Bragaglia, *Giacomo Balla*, 1912

Μοντέρνο κίνημα

Σουρεαλισμός στην ζωγραφική και στην φωτογραφία

Μοντέρνο
κίνημα,
σουρεαλισμός
στην ζωγραφική

Giorgio De
Chirico,
*Ωδή στην
αγάπη*, 1914

René Magritte, *Οι εραστές*, 1928

Μοντέρνο κίνημα, σουρεαλισμός

René Magritte, *Η προδοσία των εικόνων*, 1928

Σουρεαλισμός
στην
φωτογραφία

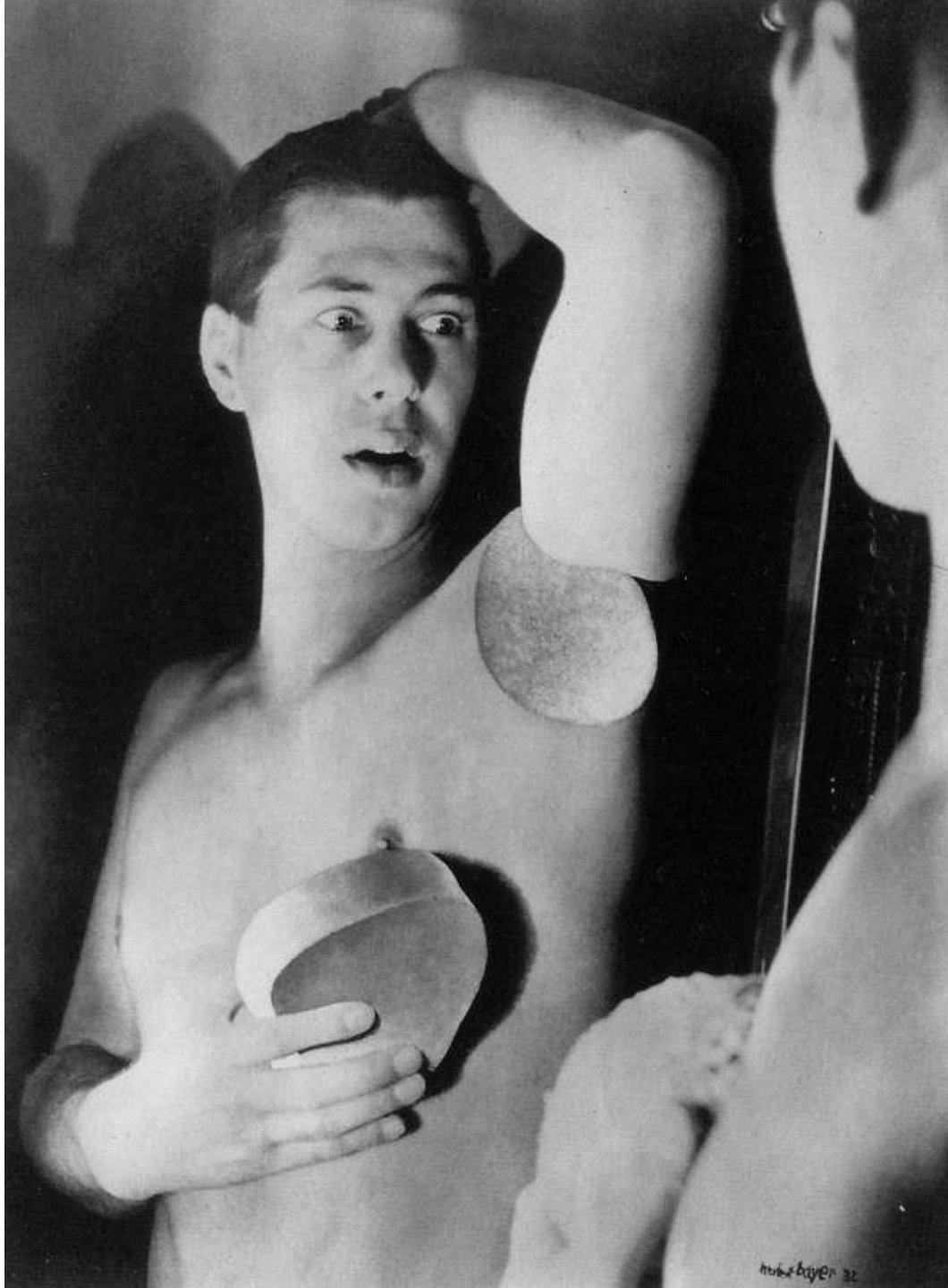
Herbert Bayer
*Μοναχικός
κάτοικος,*
1932

Herbert Bayer, *Μεταμόρφωση*, 1936

Σουρεαλισμός
στην
φωτογραφία

Herbert Bayer
Αυτοπροσωπο-
γραφία,
1932

Σουρεαλισμός
στην
φωτογραφία

Maurice
Tabard
1929

Hans Bellmer,
*Το παιχνίδι της
κούκλας*, 1936

Μοντέρνο κίνημα – άλλοι φωτογραφικοί πειραματισμοί
Dada/ Φωτομοντάζ

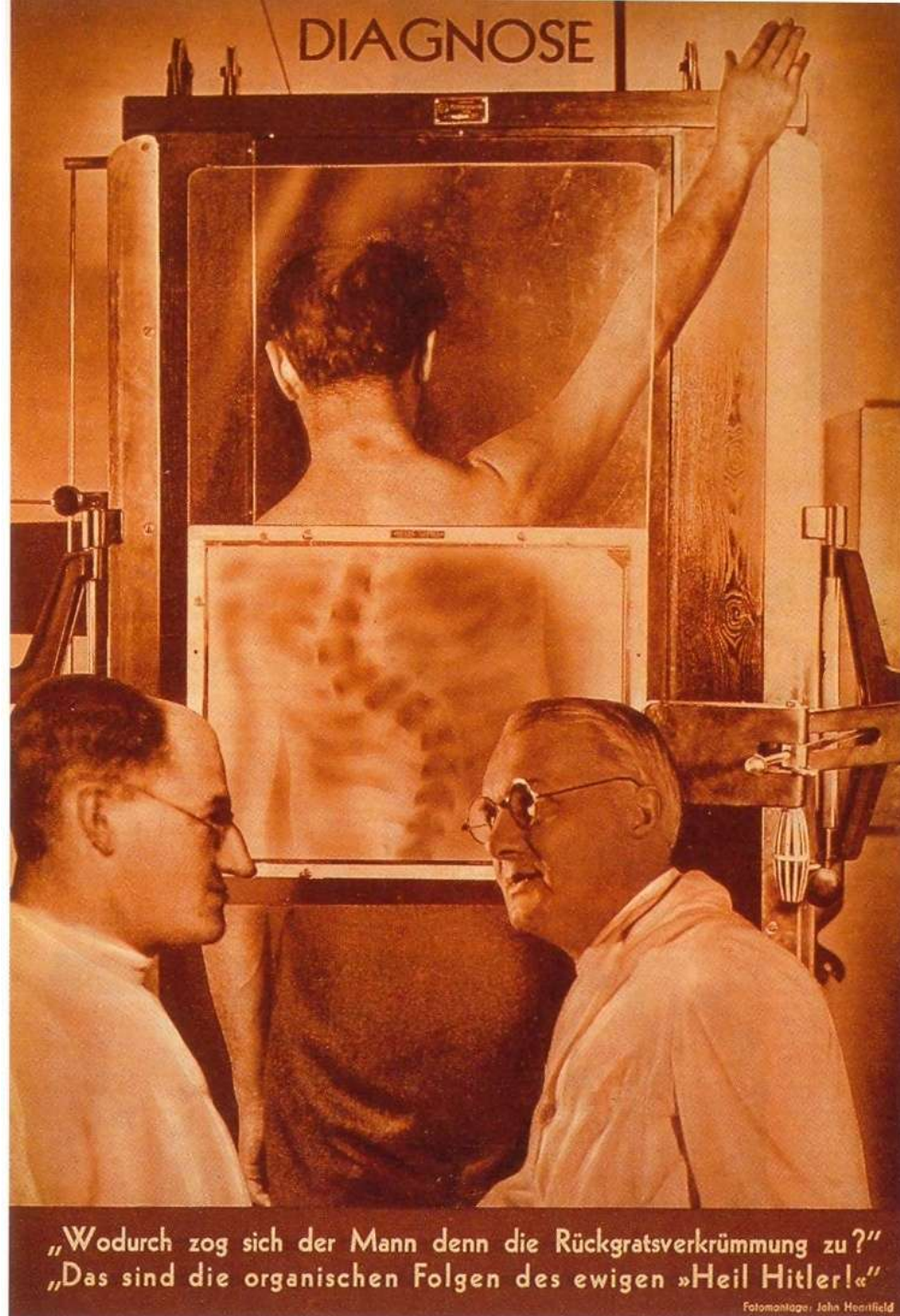
Μοντέρνο
κίνημα,
Dada
(περί αντι-τέχνης)

Georg Grosz
*Κηδεία του
ποιητή Oskar
Panizza, 1918*

Μοντέρνο κίνημα,
Dada
και φωτοκολλάζ

John Hartfield
(Helmut Herzfeld)
1935

Μοντέρνο
κίνημα,
η σύνθετη
φωτογραφική
εικόνα

Eberhard
Schrammen
1930

Πικτοριαλισμός, σύνθετη φωτογραφική εικόνα

Ο. Rejlander, *Hard Times*, 1860

Μοντέρνο και πικτοριαλιστικό φωτομοντάζ σε αντιπαράθεση

Eberhard Schrammen 1930

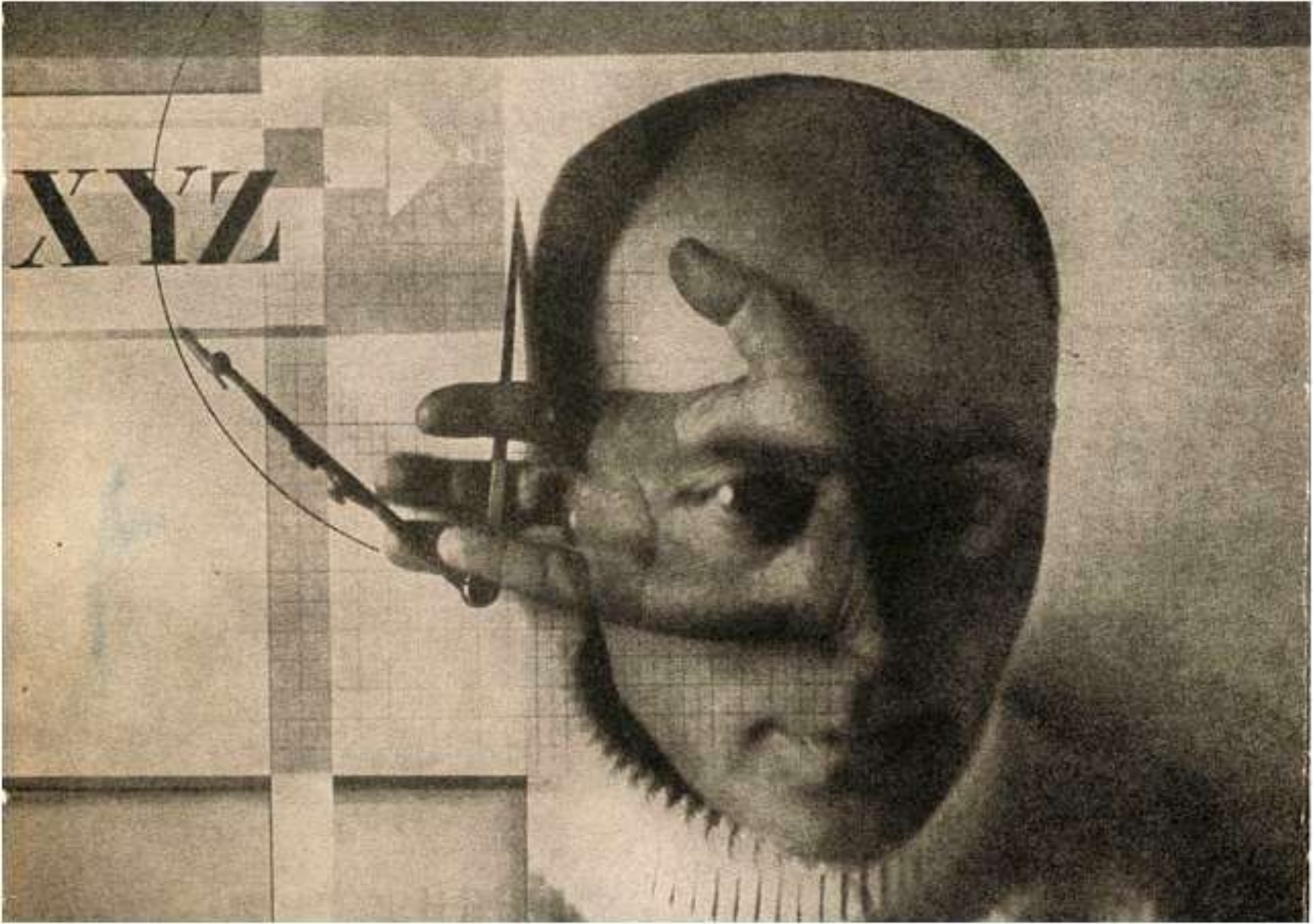

Oscar Rejlander 1860

Μοντέρνο
κίνημα,
φωτομοντάζ

Alexander
Rodchenko,
*Ο γλύπτης
Alexander
Schewtschenko,*
1924

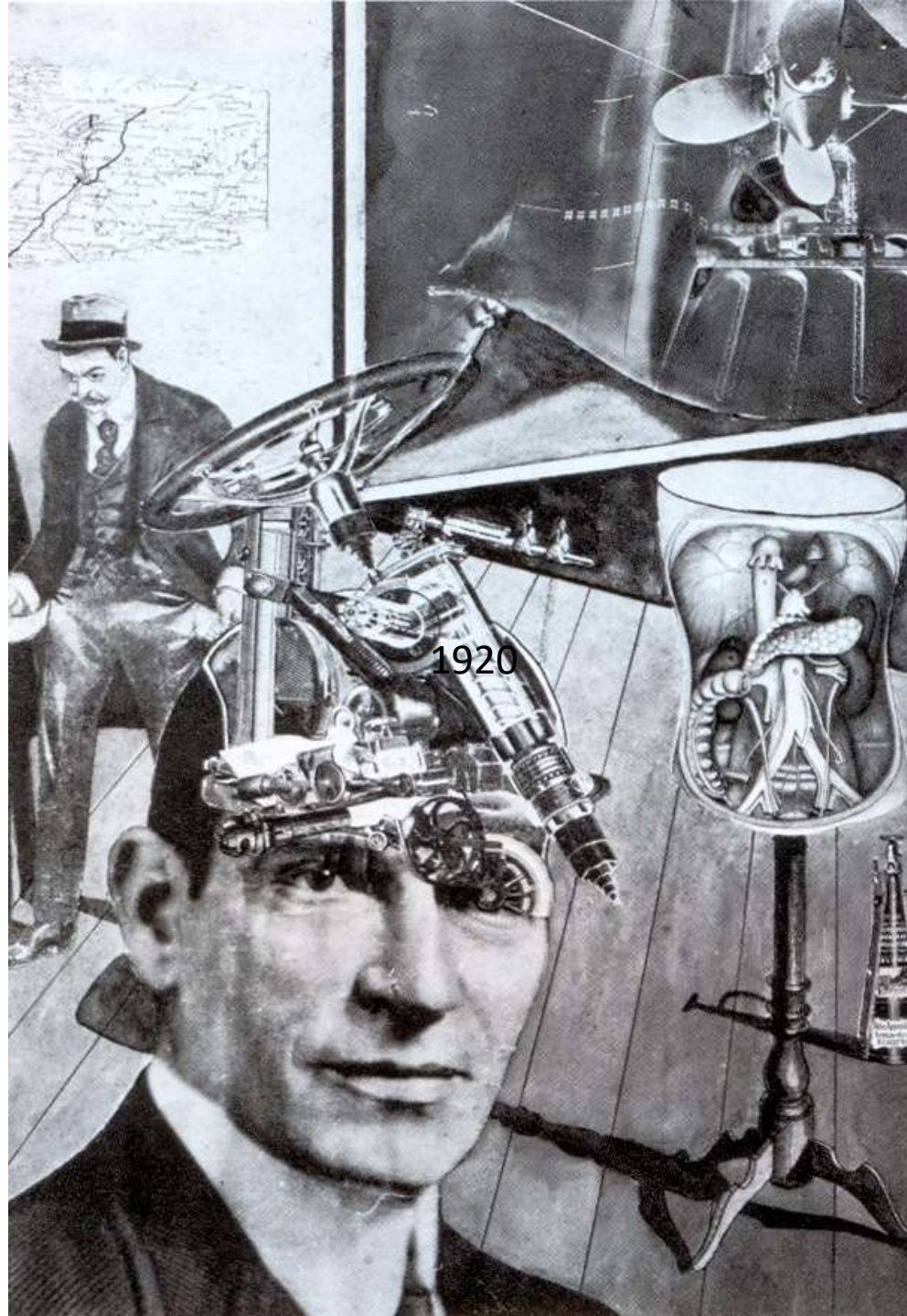
El Lissitzky, *Αυτοπροσωπογραφία*, 1924

Μοντέρνο
κίνημα,
φωτομοντάζ/
φωτοκολάζ

Paul Citroen,
Metropolis,
1920

Μοντέρνο κίνημα,
Dada
και φωτοκολλάζ

Raoul Hausmann
*O Tatlin στο σπίτι
του*, 1920

Raoul Hausmann, *O Tatlin στο σπίτι του*, 1920

Η ιδέα μιας εικόνας και η εξεύρεση των φωτογραφιών που μπορούν να την εκφράσουν είναι δύο διαφορετικά πράγματα ... Μια μέρα, φυλλομετρούσα άσκοπα ένα αμερικάνικο περιοδικό. Ξαφνικά με εντυπωσίασε το πρόσωπο ενός άγνωστου ανθρώπου, και για κάποιον λόγο έκανα μια αυτόματη σύνδεση ανάμεσα σε αυτόν και στον ρώσο Τάτλιν, τον δημιουργό της μηχανικής τέχνης.

Προτίμησα να παραστήσω έναν άνθρωπο που δεν είχε τίποτα άλλο στο κεφάλι του εκτός από μηχανές, κυλίνδρους αυτοκινήτου, φρένα και τιμόνια ...

Ναι, αλλά αυτό δεν ήταν αρκετό. Αυτός ο άνθρωπος έπρεπε και να σκέφτεται μεγάλες μηχανές. Έψαξα στις φωτογραφίες μου, βρήκα την πρύμνη ενός πλοίου με μια μεγάλη έλικα, και την έστησα όρθια πάνω στον τοίχο του βάρους.

Ένας τέτοιος άνθρωπος θα ήθελε κατά πάσα πιθανότητα να ταξιδεύει. Υπάρχει ο χάρτης της Πομερανίας στον τοίχο στα αριστερά.

Ο Τάτλιν σίγουρα δεν ήταν πλούσιος, έτσι έκοψα από μια γαλλική εφημερίδα έναν άντρα με ρυτιδωμένο μέτωπο που περπατά γυρίζοντας προς τα έξω τις άδειες τσέπες του παντελονιού του. Πως θα πληρώσει τους φόρους του;

Ωραία. Αλλά τώρα χρειαζόμουν κάτι στα δεξιά. Ζωγράφισα ένα σταντ ρούχων πάνω στην εικόνα μου. Ακόμα δεν ήταν αρκετό. Έκοψα από ένα βιβλίο ανατομίας τα εσωτερικά όργανα του ανθρώπινου σώματος και τα τοποθέτησα στο σταντ. Στα δεξιά, ένας πυροσβεστήρας.

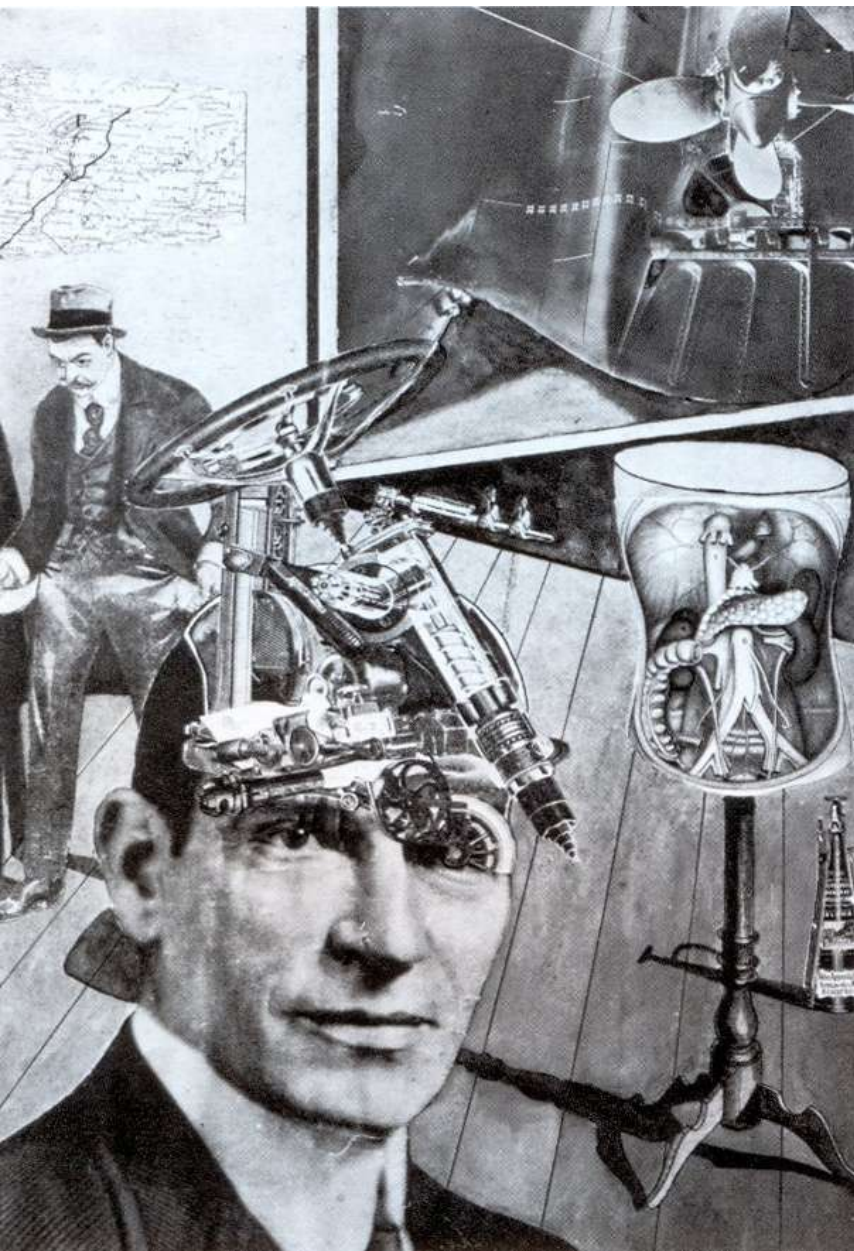
Ξανακοίταξα: Όχι, δεν χρειαζόταν να αλλάξω τίποτα.

Ήταν εντάξει, είχε τελειώσει!

(Δήλωση του Hausmann στο K.G.Pontus Hulten (1968), *The Machine as Seen at the End of the Mechanical Age*. Νέα Υόρκη: The Museum of Modern Art, σελ 111.

Μοντέρνο και πικτοριαλιστικό φωτομοντάζ, δυο διαφορετικές αισθητικές

Hausmann 1920

Robinson 1877

I not only saw the old man there, but mentally, the old lady, and the interior of the cottage...

Μοντέρνο και
πικτοριαλιστικό
φωτομοντάζ, δυο
διαφορετικές αισθητικές

Rejlander
1857

Rauschenberg
1989

Σύγχρονο μοντέρνο φωτομοντάζ

Robert Rauschenberg

Robert Rauschenberg, μινιμαλισμός (το τέλος της τέχνης)

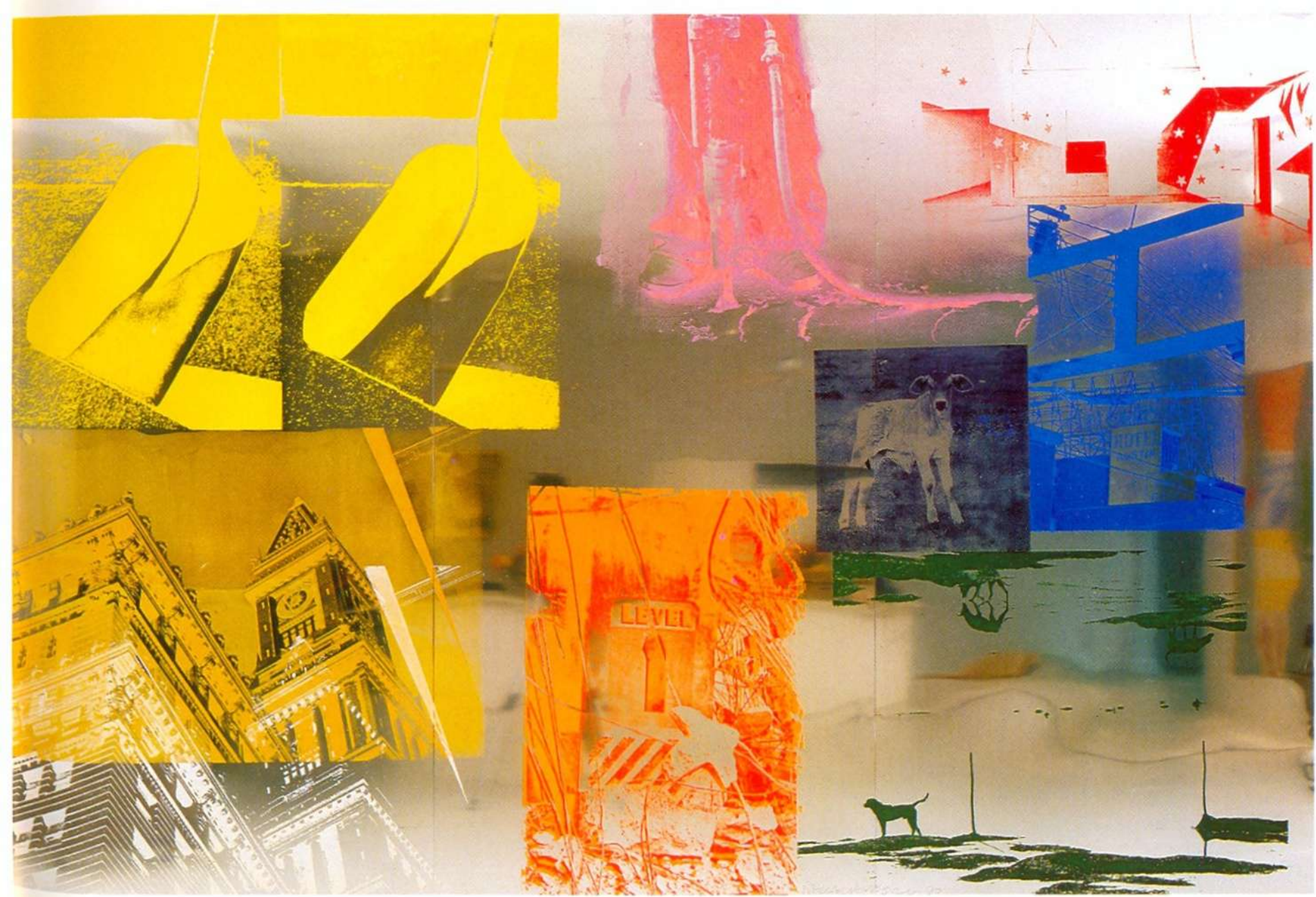

Robert Rauschenberg, *Ο λευκός πίνακας*, 1951

Robert Rauschenberg, φωτομοντάζ με αναφορά στο μοντέρνο κίνημα

Robert Rauschenberg 1985

Robert Rauschenberg 1985

Robert Rauschenberg, *Στάση λεωφορείου*, 1989

Μοντέρνο κίνημα στην φωτογραφία

Aleksandr Rodchenko

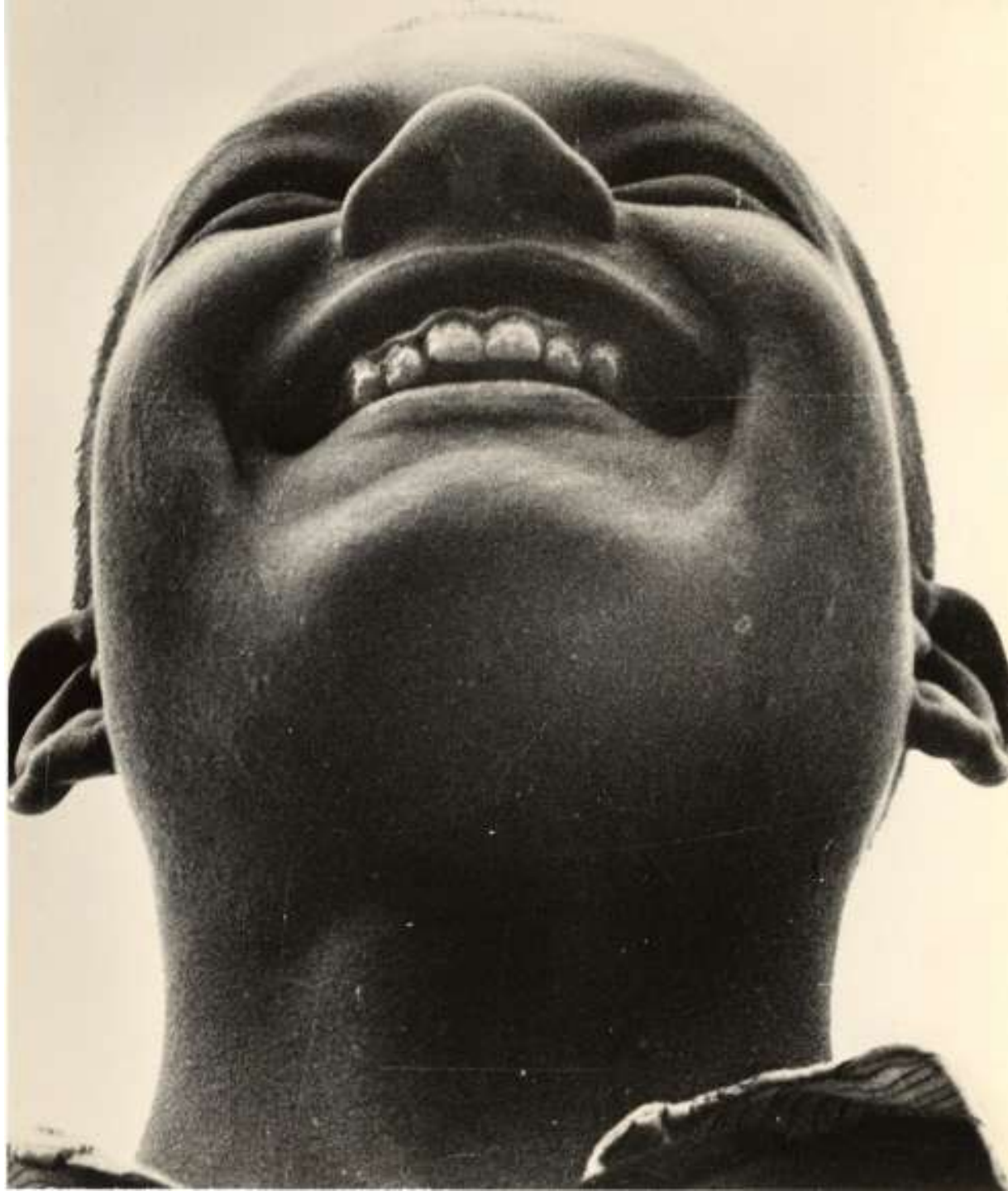
Aleksandr Rodchenko, *Οδηγός*, 1933

Aleksandr
Rodchenko
1928

Aleksandr
Rodchenko
1928

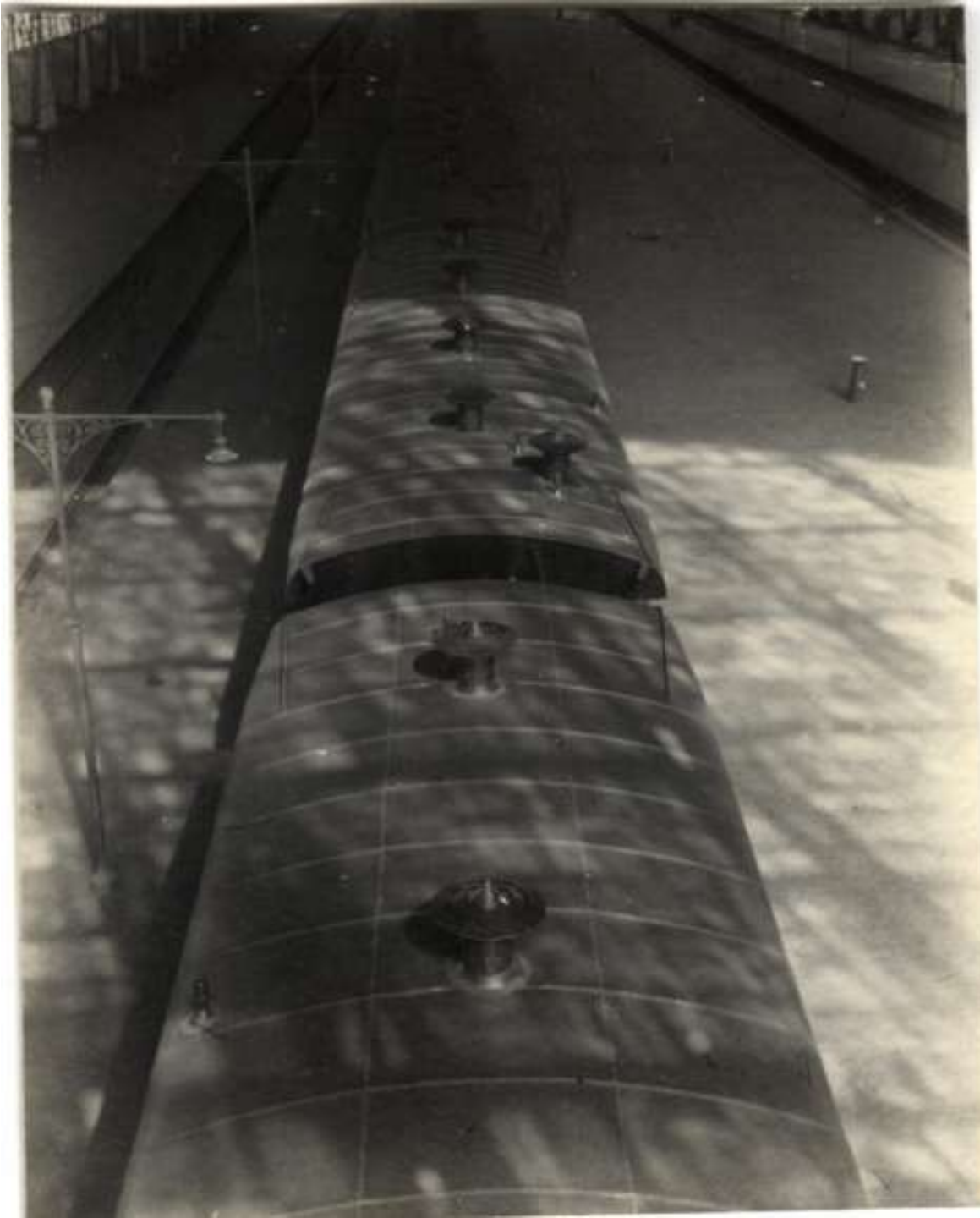
Aleksandr
Rodchenko
Πρόσκοπος,
1930

Aleksandr Rodchenko 1930

Aleksandr
Rodchenko
Πεύκο, 1925

Aleksandr
Rodchenko
Σιδηροδρομικός
σταθμός,
Bryansk 1927

Aleksandr
Rodchenko
Η μητέρα του,
1924

Aleksandr
Rodchenko
Η μητέρα του,
1924

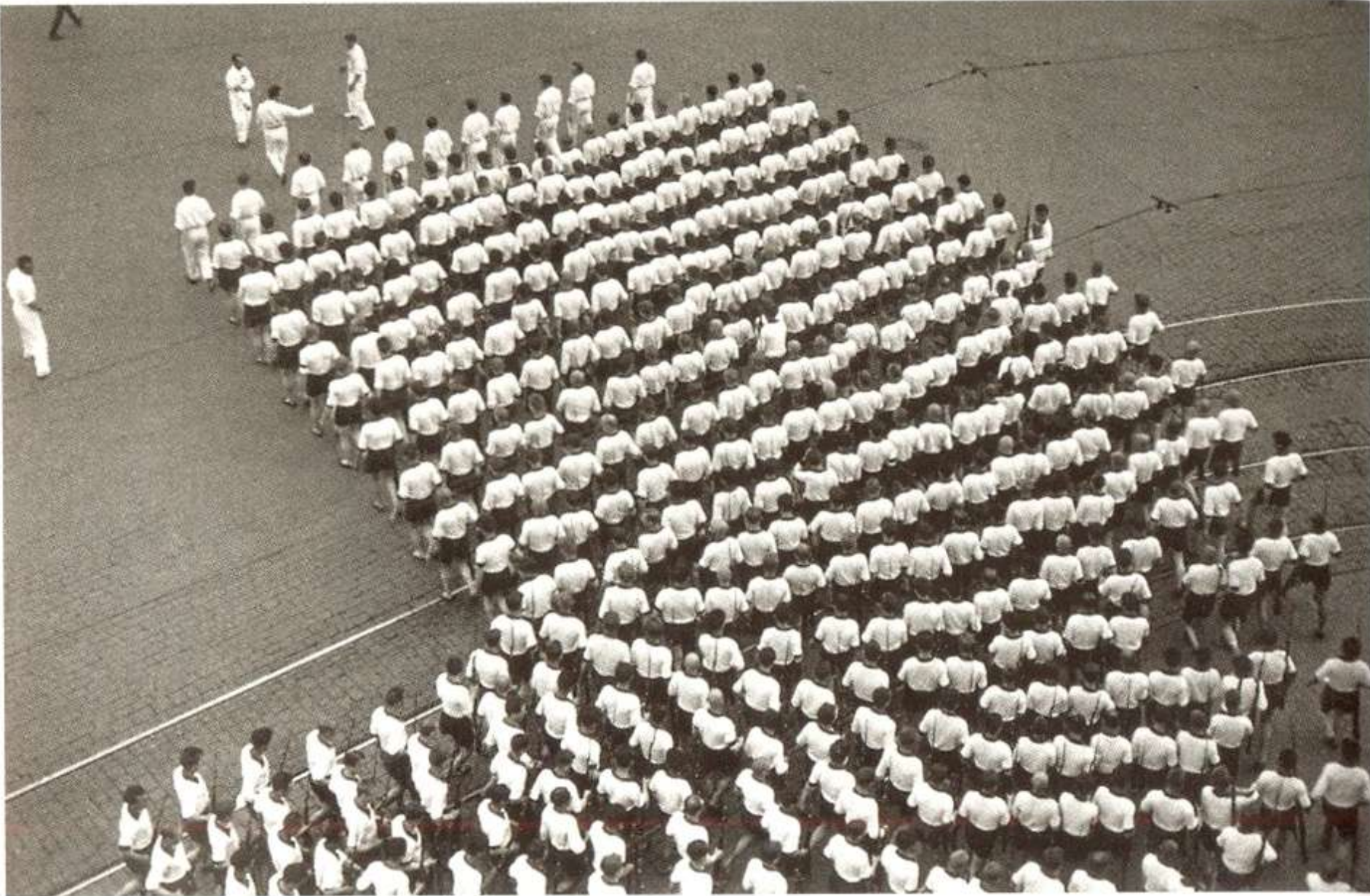

Aleksandr
Rodchenko
*Vladimir
Majakovskij,*
1924

Aleksandr
Rodchenko
*Vladimir
Majakovskij,*
1924

Aleksandr Rodchenko, *Dynamo Club*, 1930

Aleksandr
Rodchenko
*Γυναίκα με
Leica*, 1934

Aleksandr
Rodchenko,
φωτομοντάζ

1923

Aleksandr
Rodchenko
1923

Aleksandr
Rodchenko,
Αδημοσίευτο
φωτομοντάζ για
τον Μαγιακονσκι,
1923

Μοντέρνο κίνημα στην φωτογραφία

Man Ray

<https://www.youtube.com/watch?v=KzjYyPPk7TQ>

Μοντέρνο
κίνημα

Το έργο του
Man Ray

Man Ray
*Η καταγραφή
ενός ονείρου,*
1933

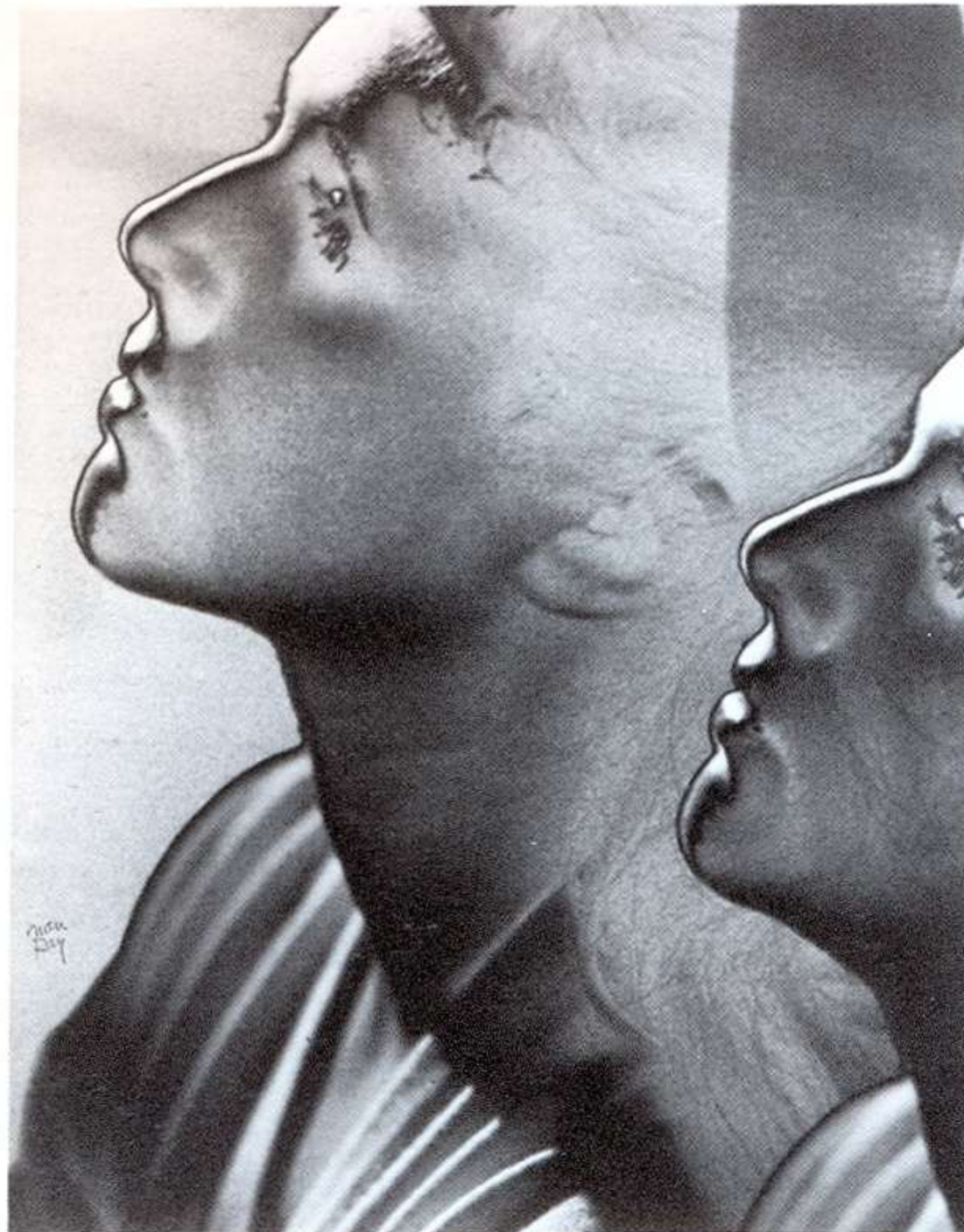
Man Ray, μοντέρνο κίνημα και σουρεαλισμός

Man Ray, *Dora Maar*, 1936

Μοντέρνο
κίνημα

Το έργο του
Man Ray

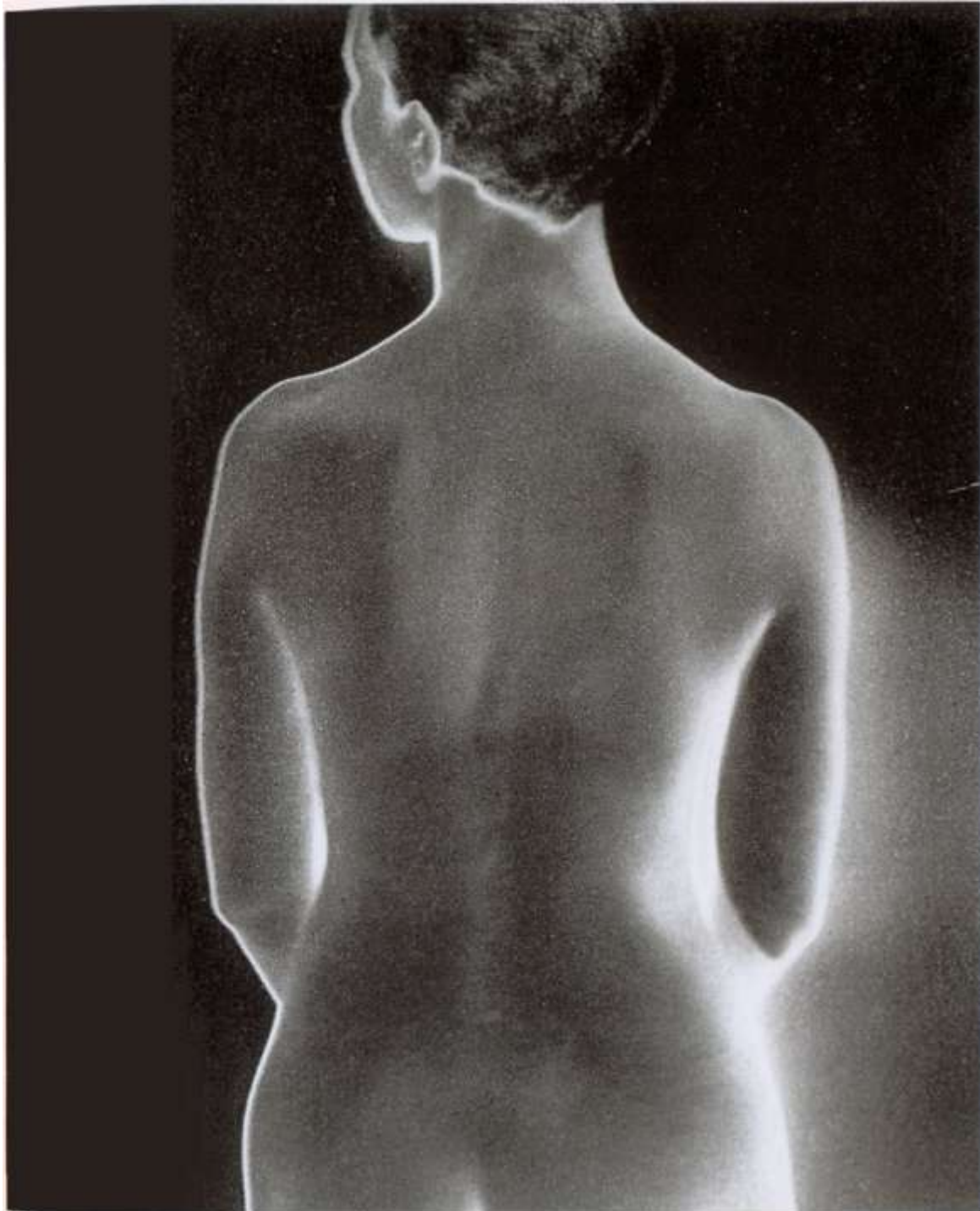

Man Ray
1931
(με χρήση
φαινόμενου
Sabbatier)

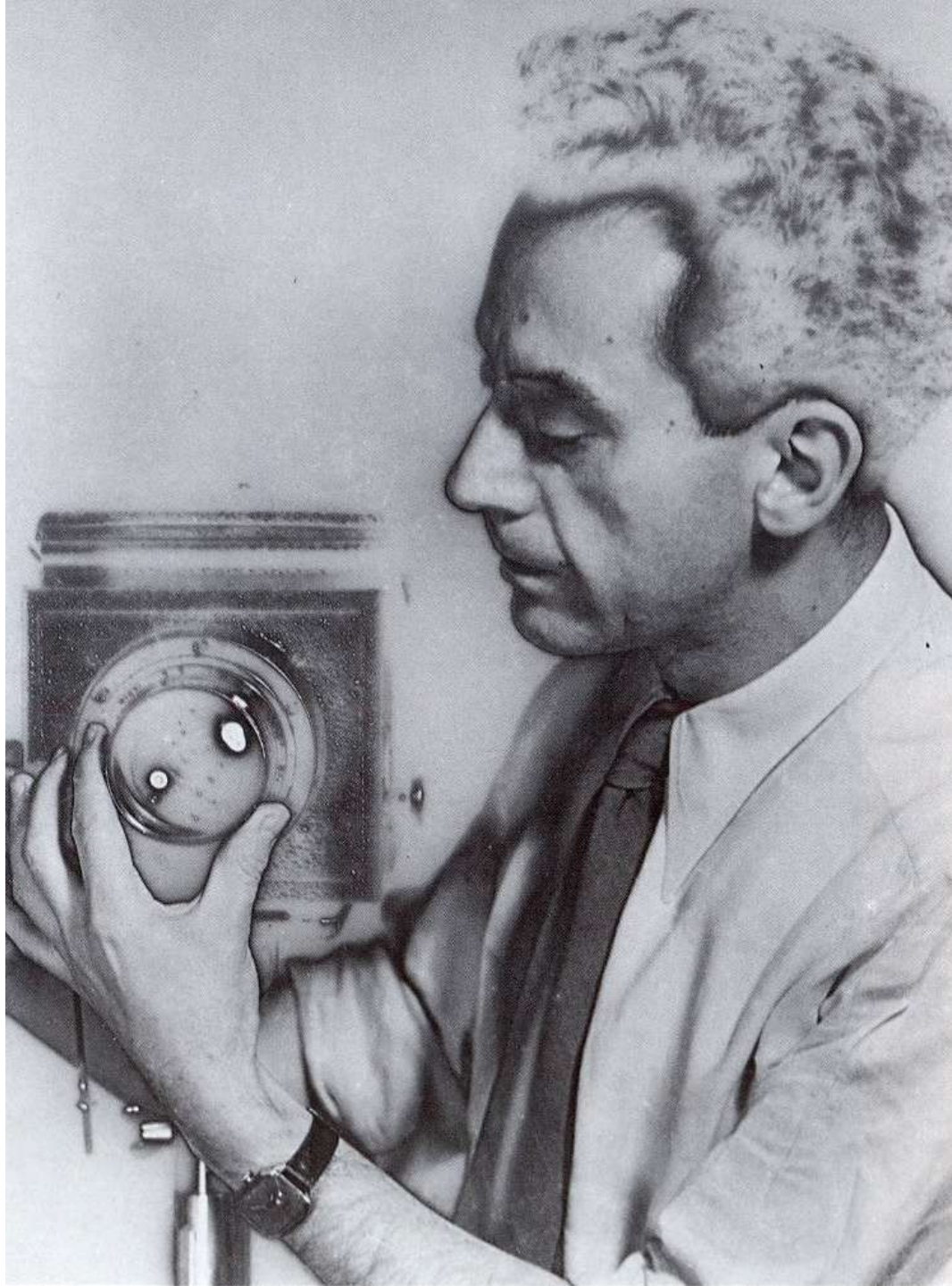
Man Ray 1929

Man Ray
1934

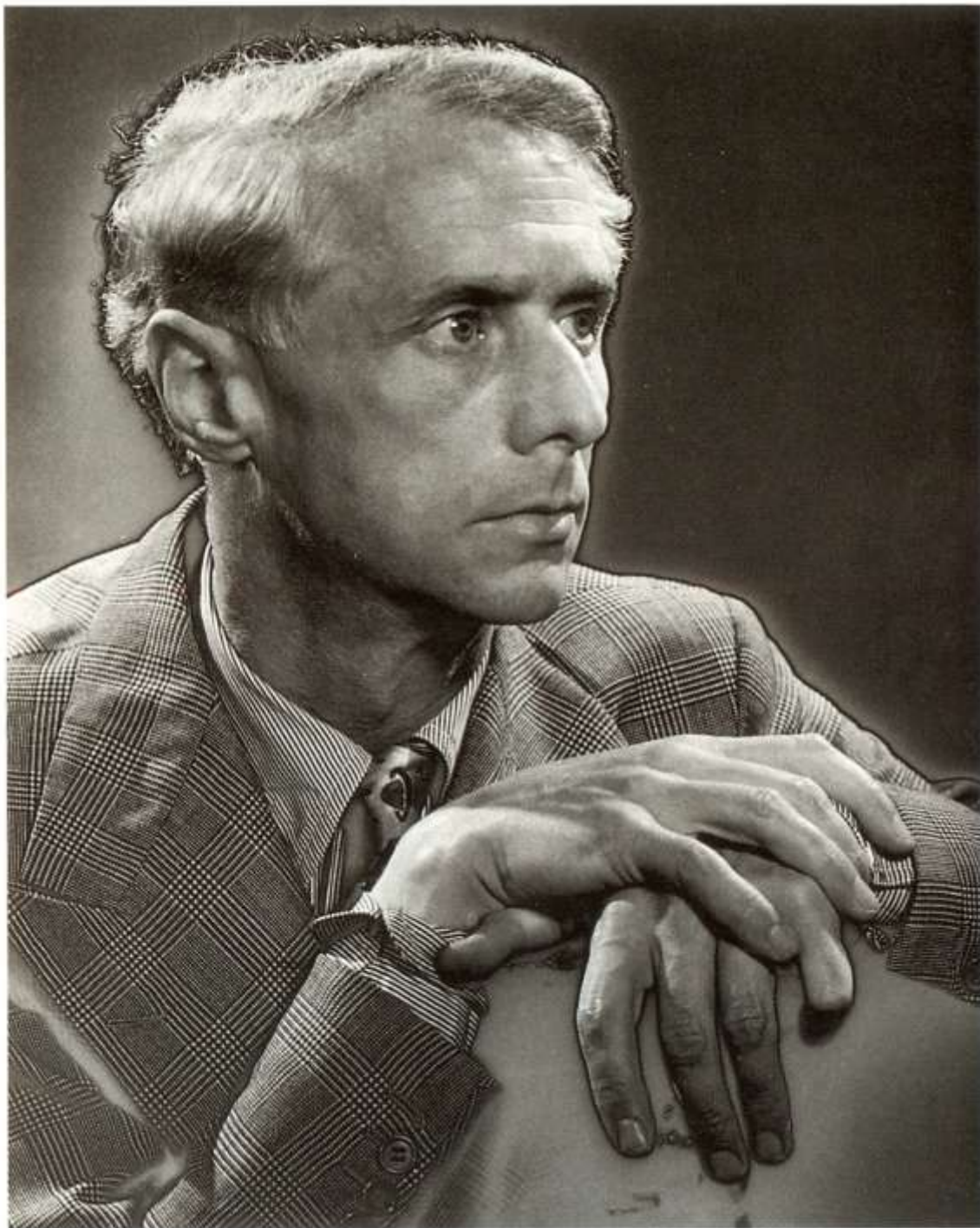
Man Ray, Αυτο-
προσωπογραφία,
αχρονολόγητο

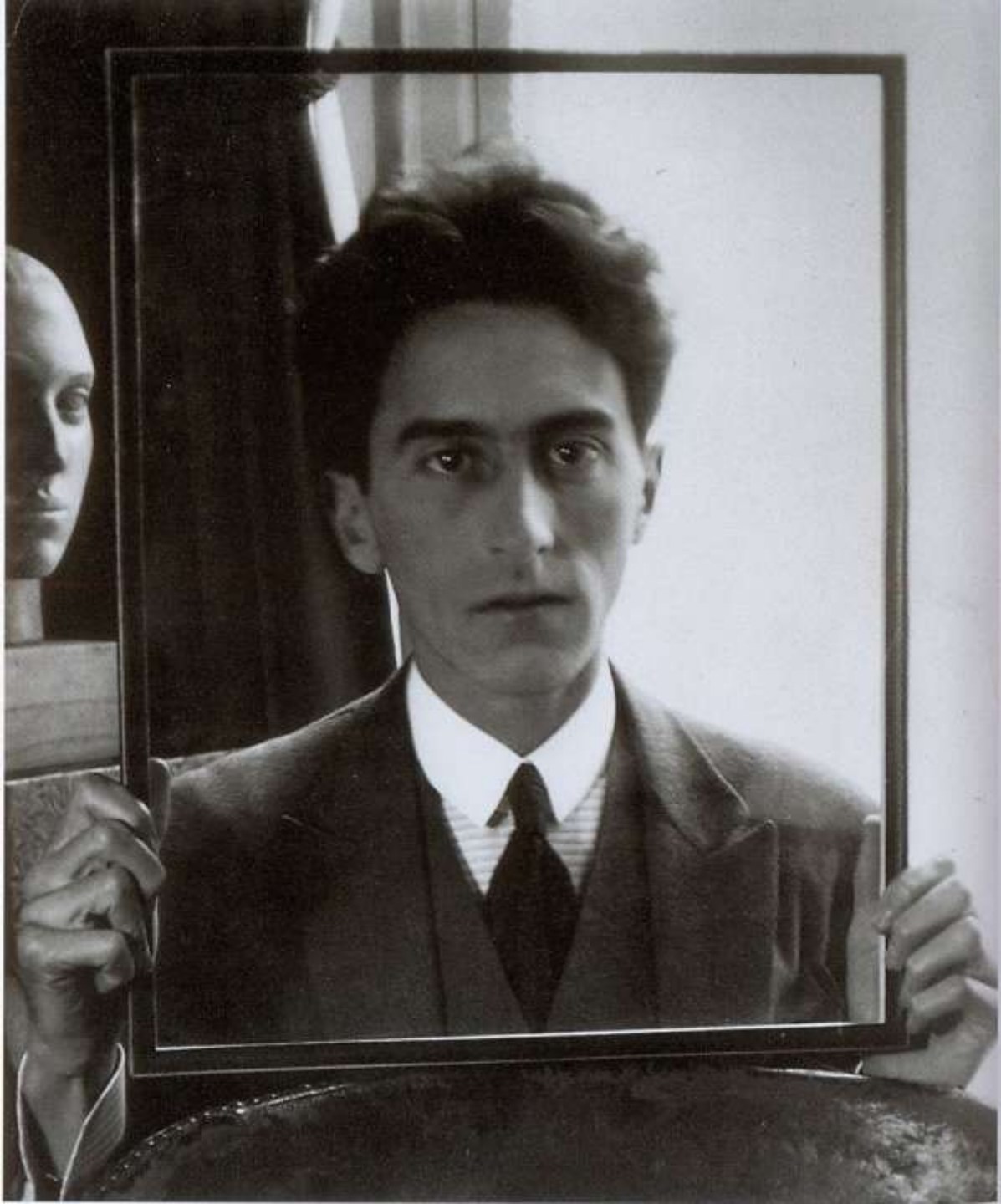

Man Ray, Αυτο-
προσωπογραφία,
1947

Man Ray
Max Ernst,
1935

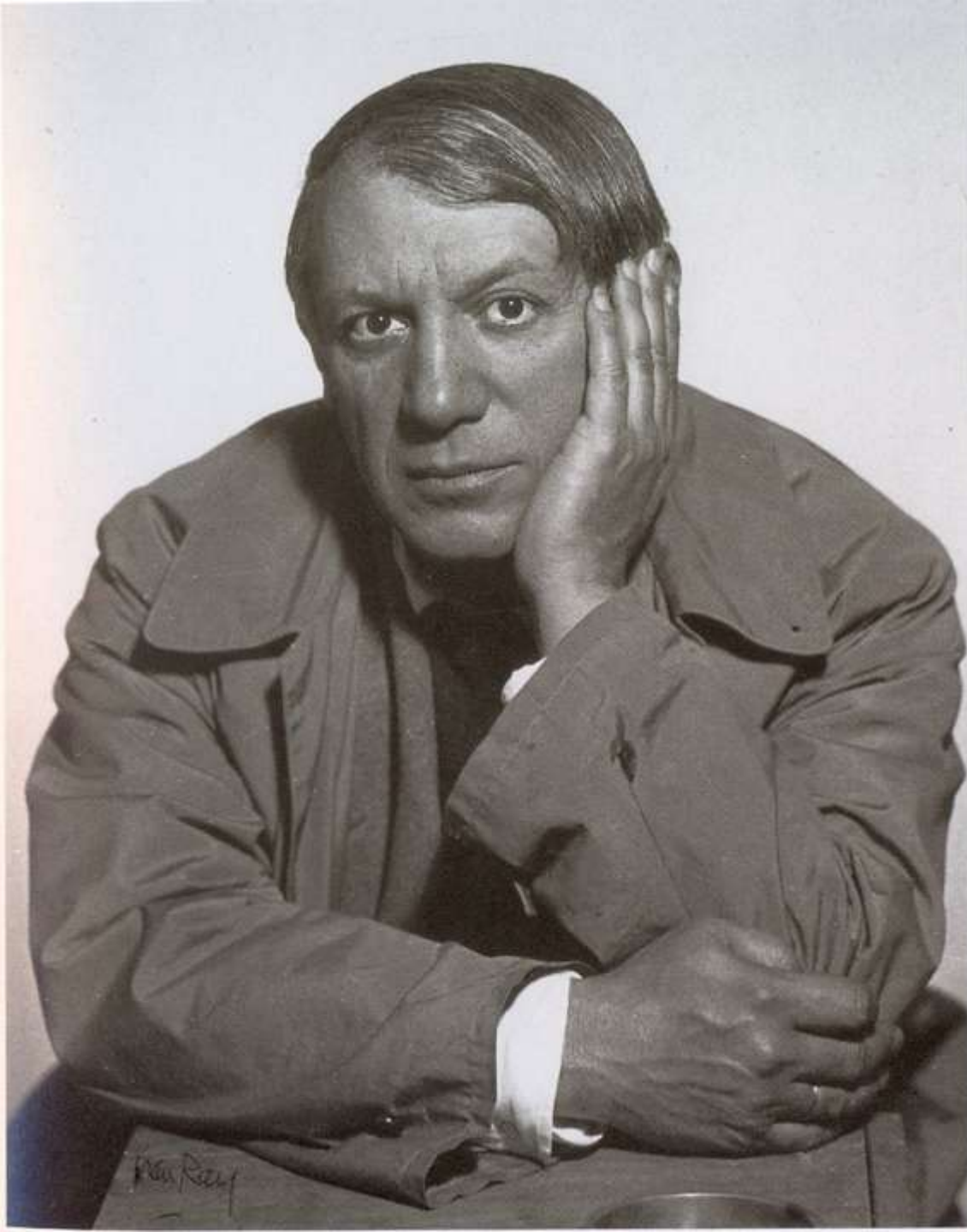

Man Ray
Jean Cocteau,
1924

Man Ray
Coco Chanel,
1936

Man Ray
Pablo Picasso,
1933

Étienne Carjat 1860

Gustave Courbet

Man Ray 1933

Pablo Picasso

Μοντέρνο
κίνημα

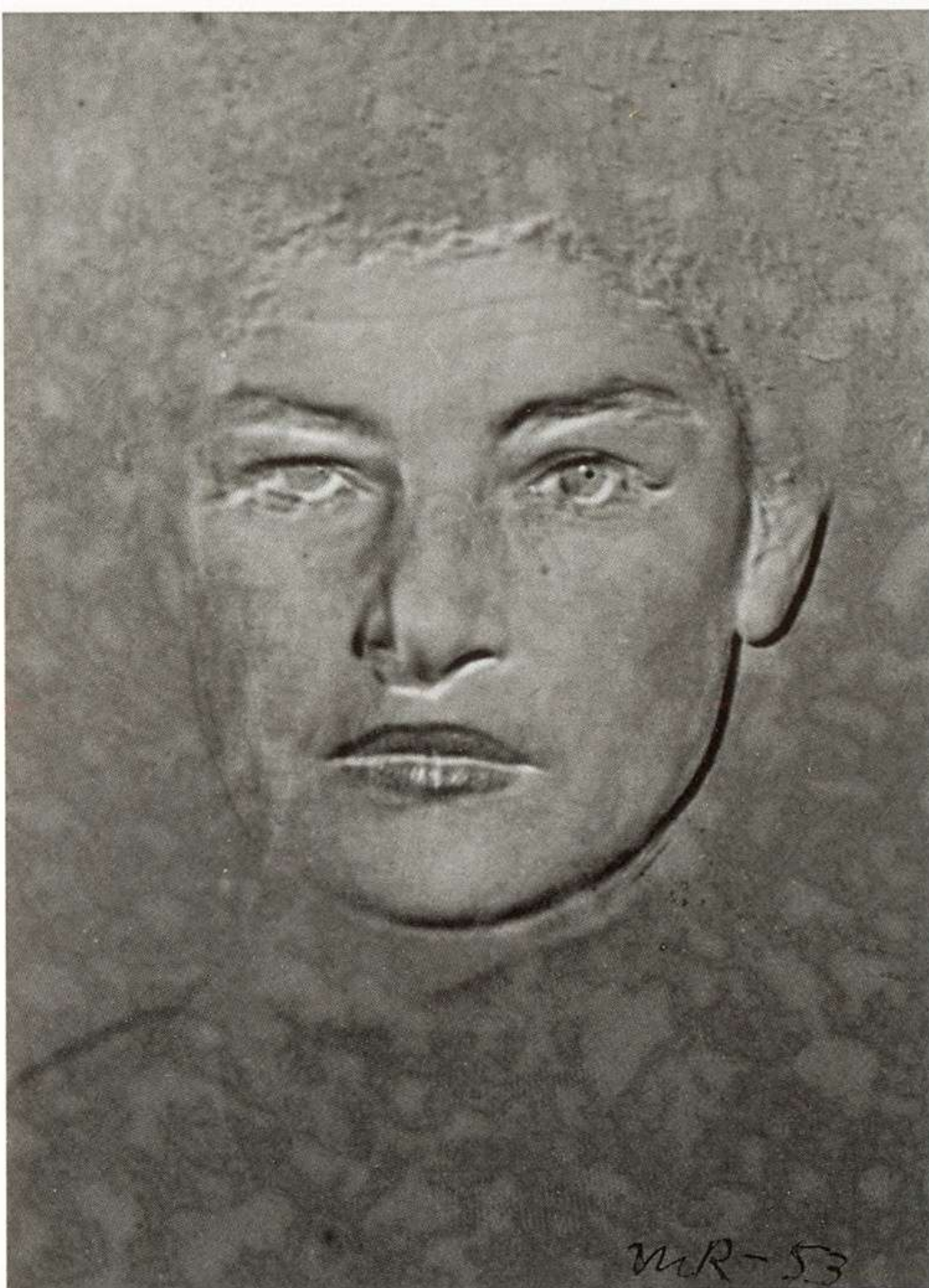
Το έργο του
Man Ray

Man Ray 1928

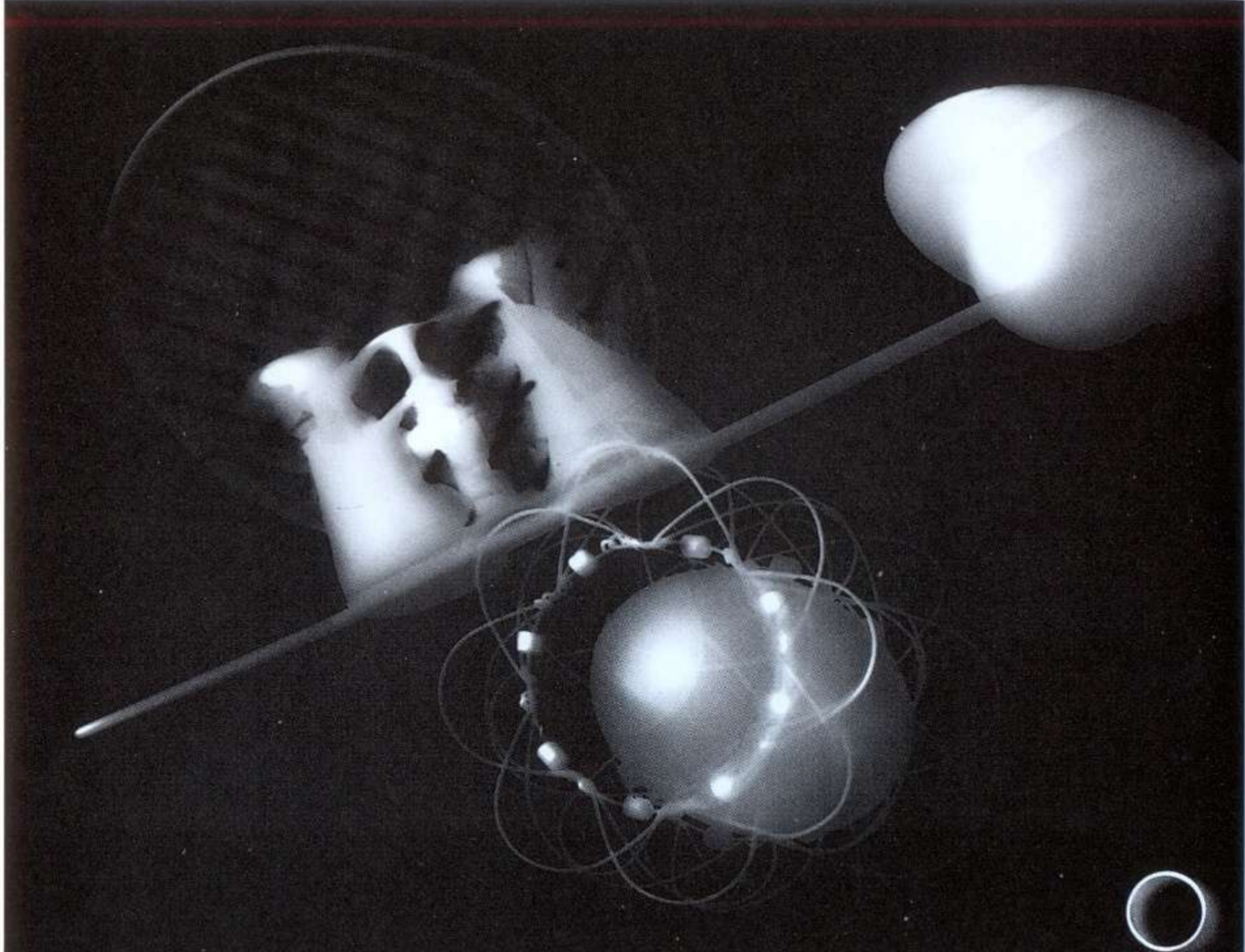
Man Ray 1930

Man Ray 1953

Man Ray 1928

Man Ray, Rayograph, 1950

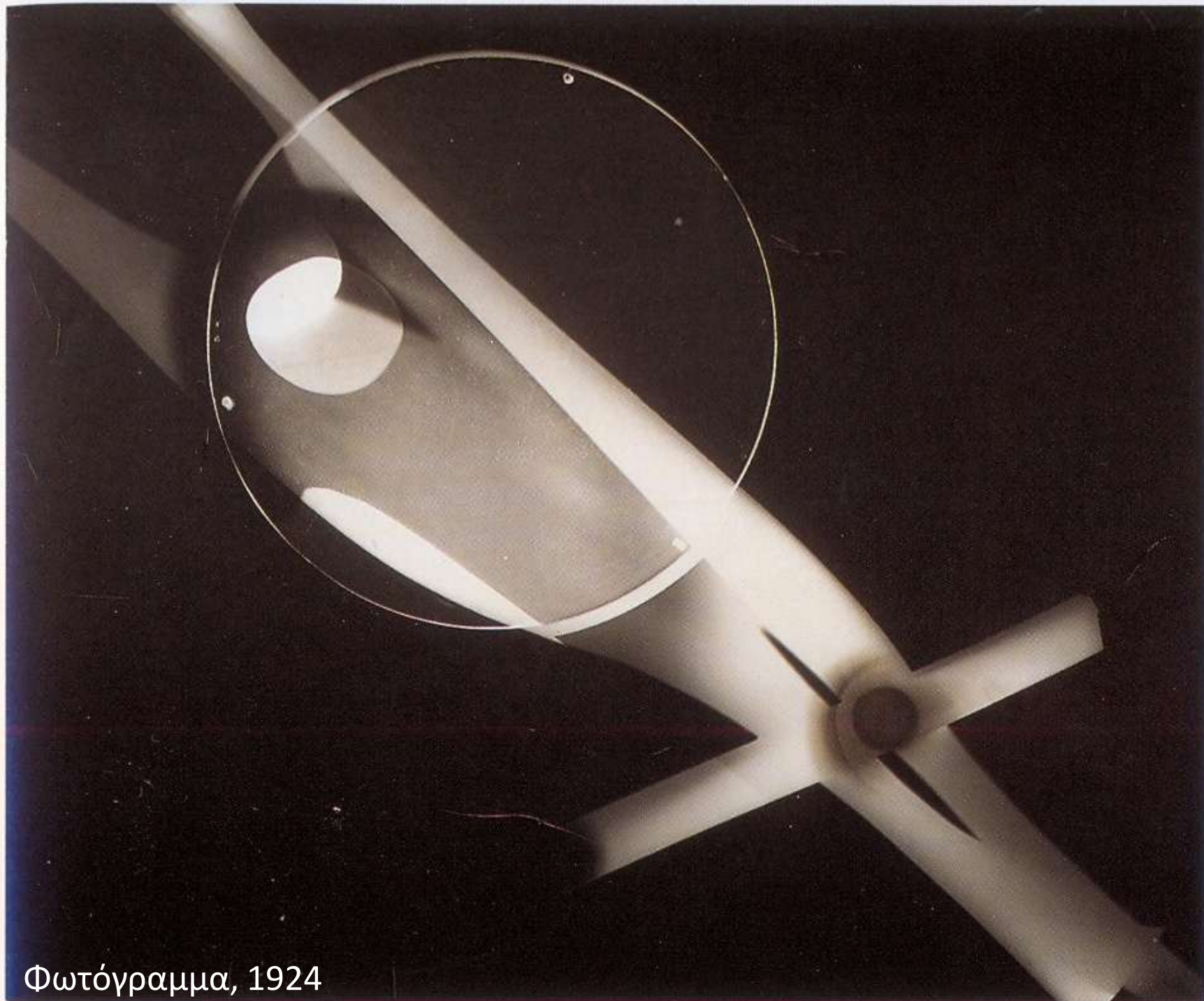
Man Ray
αχρονολόγητο

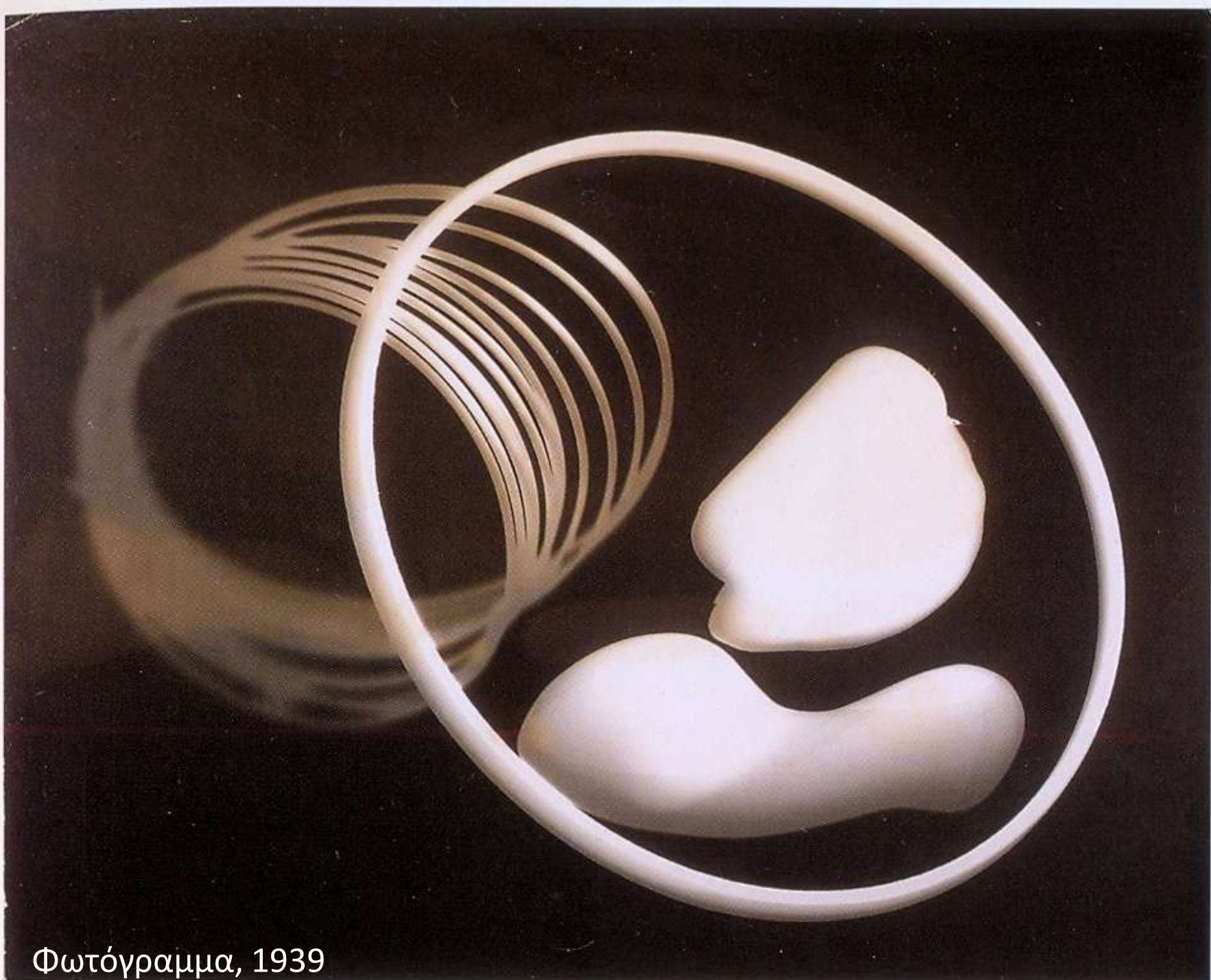
Man Ray 1932

Μοντέρνο κίνημα στην φωτογραφία

Laszlò Moholy-Nagy

Φωτόγραμμα, 1924

Φωτόγραμμα, 1939

Μοντέρνο κίνημα, το έργο του Laszlò Moholy-Nagy

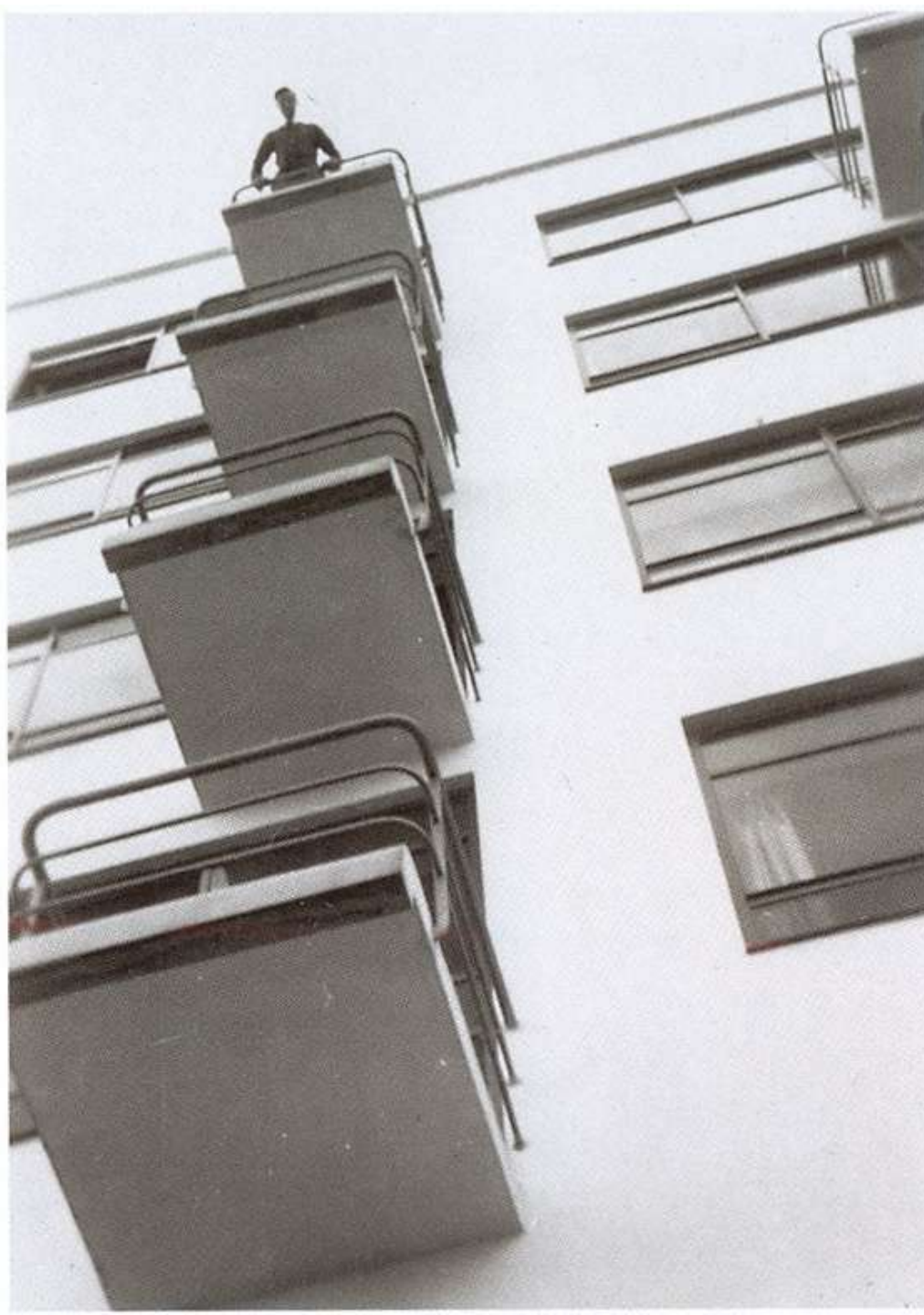

Διαφήμιση για την Goerz, 1925

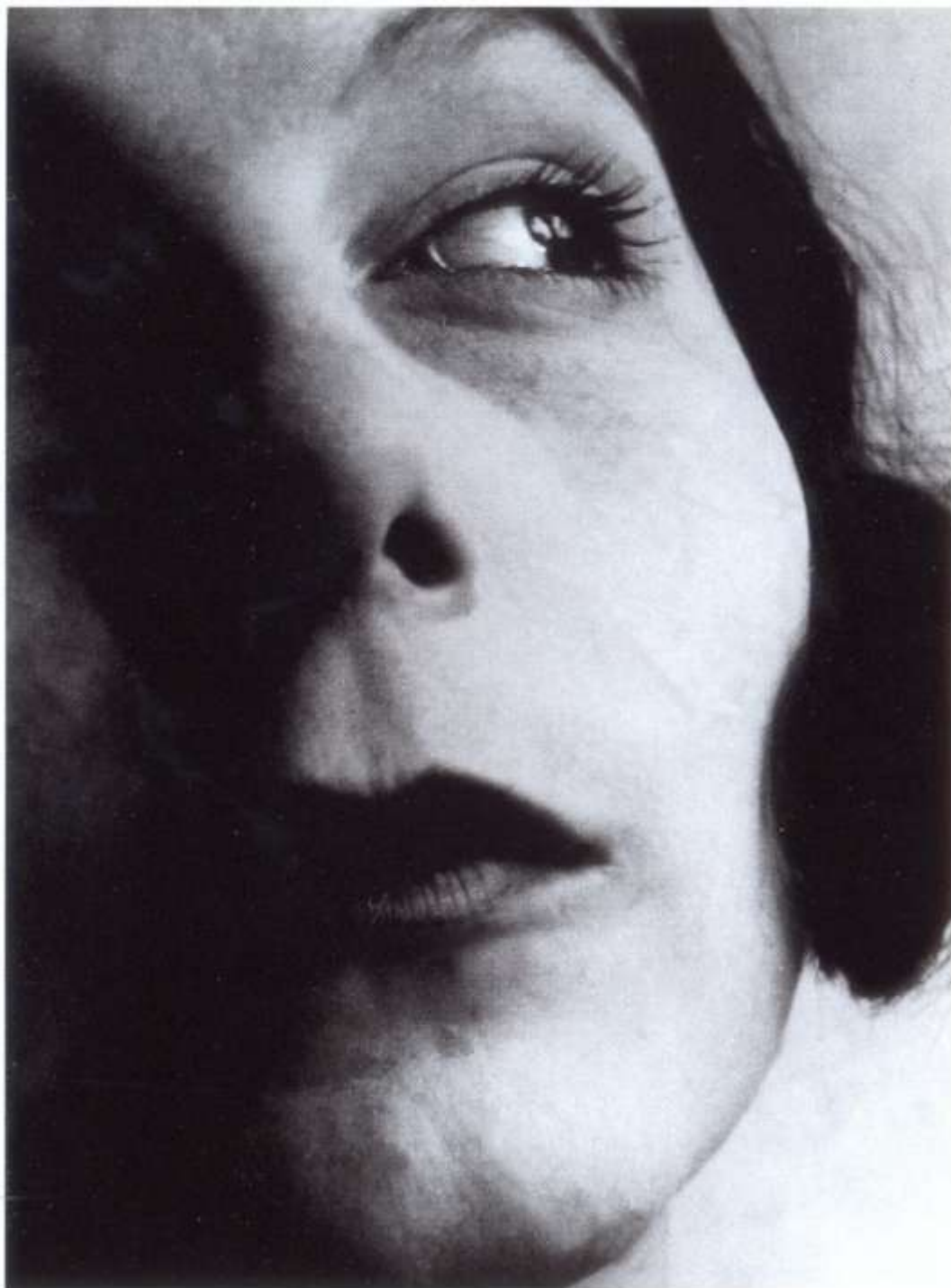
Laszlo Moholy-Nagy, Φώτα της Πόλης, 1940

Μοντέρνο κίνημα,
το έργο του Laszlò
Moholy-Nagy

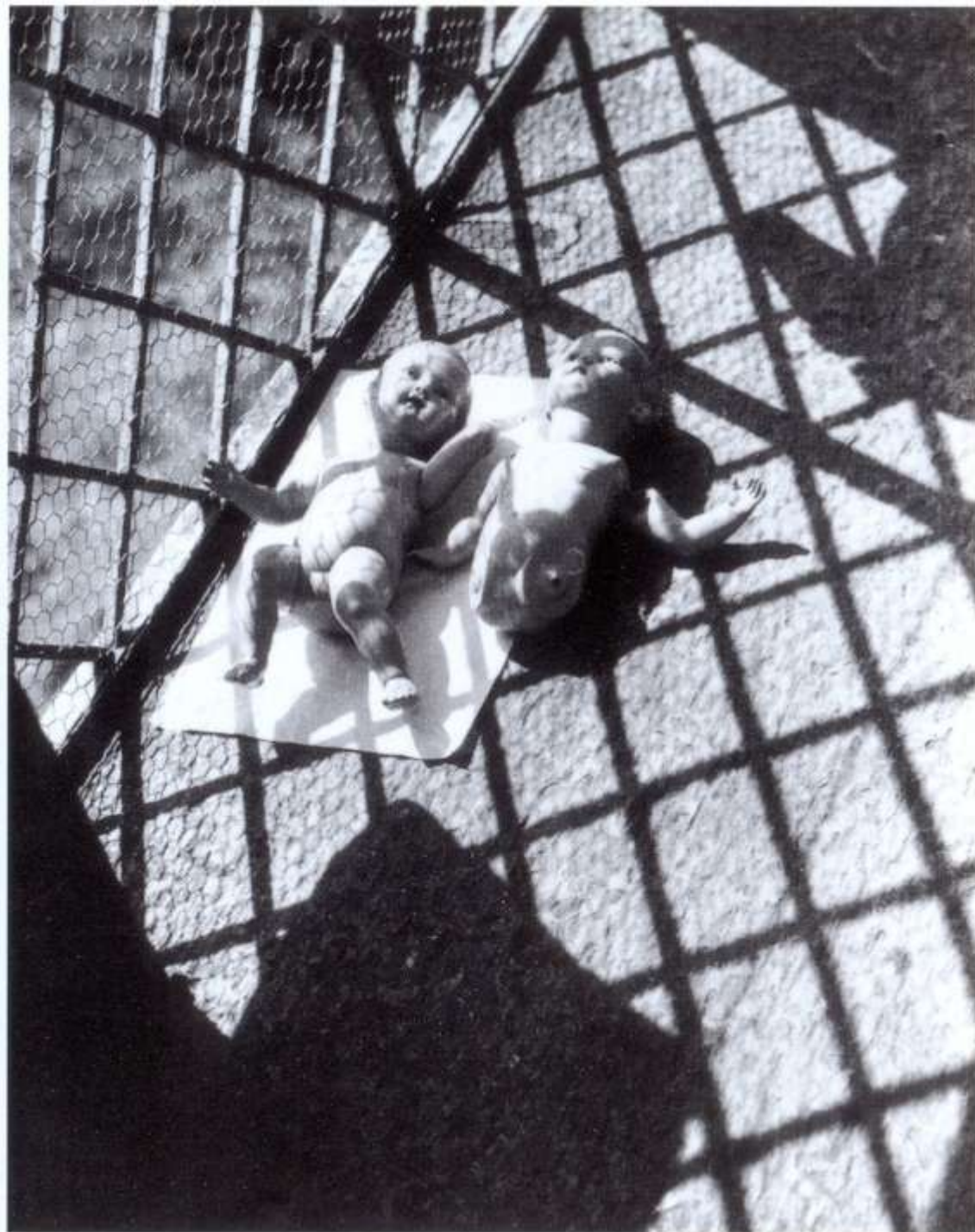

Moholy-Nagy 1925

Laszlò
Moholy-Nagy
Helen Frank,
1929

Laszlò
Moholy-
Nagy 1926

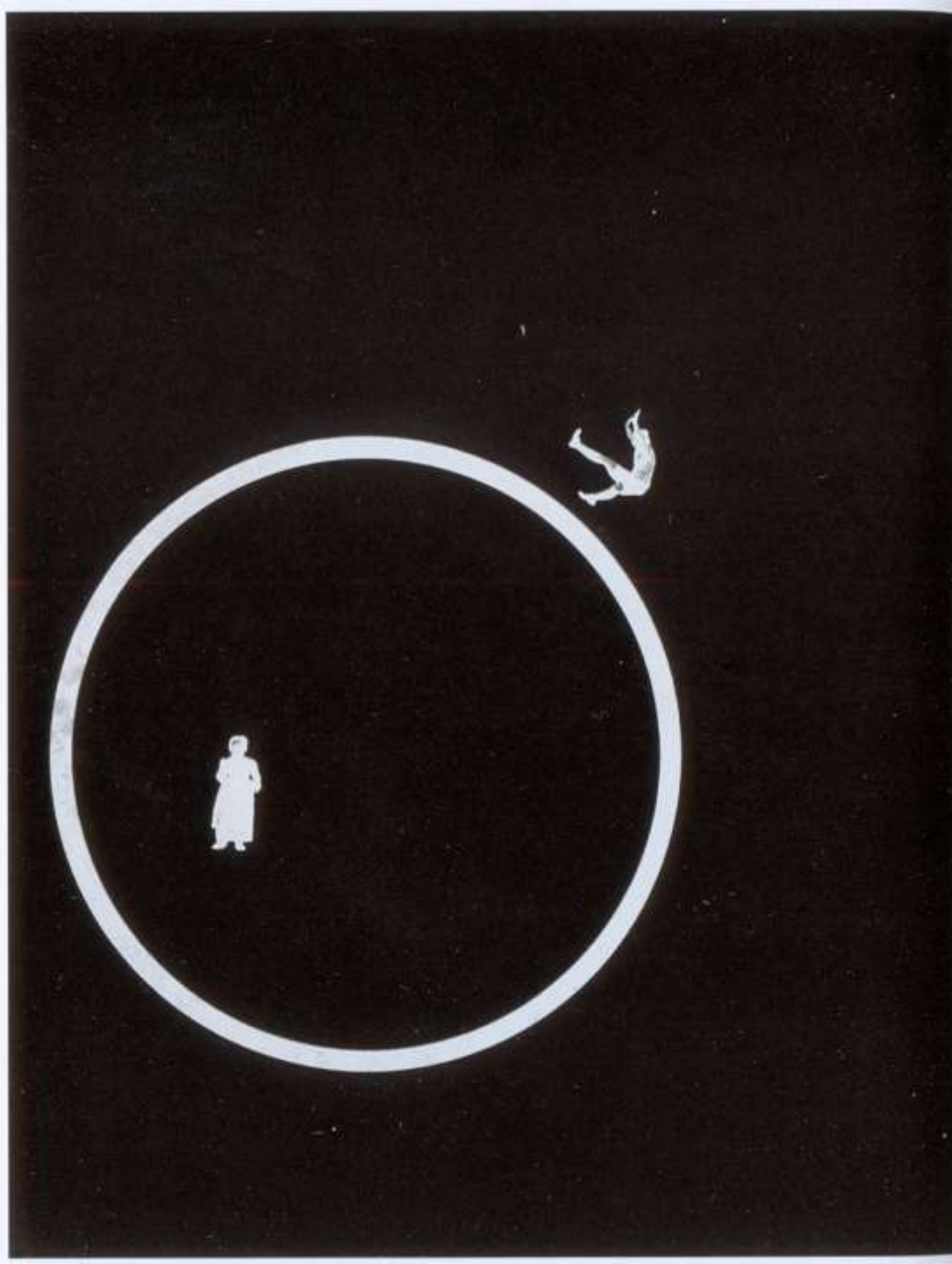
Laszlò
Moholy-
Nagy 1926

Laszlò Moholy-Nagy, Πύργος
ραδιοφώνου,
δεκαετία 1920

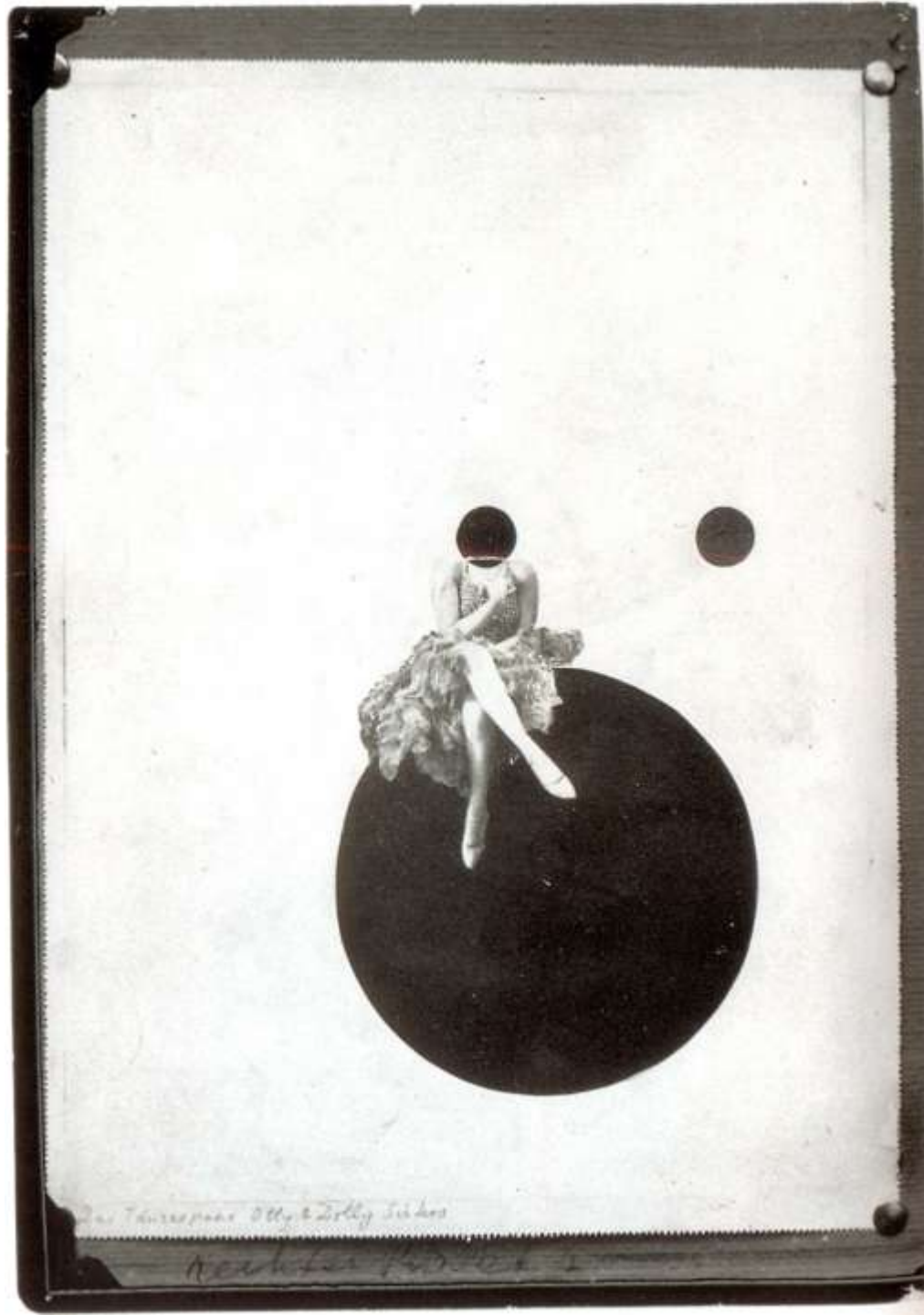

Laszlò Moholy-Nagy, *How do I Stay Young and Beautiful,*
1926

Laszlò Moholy-
Nagy

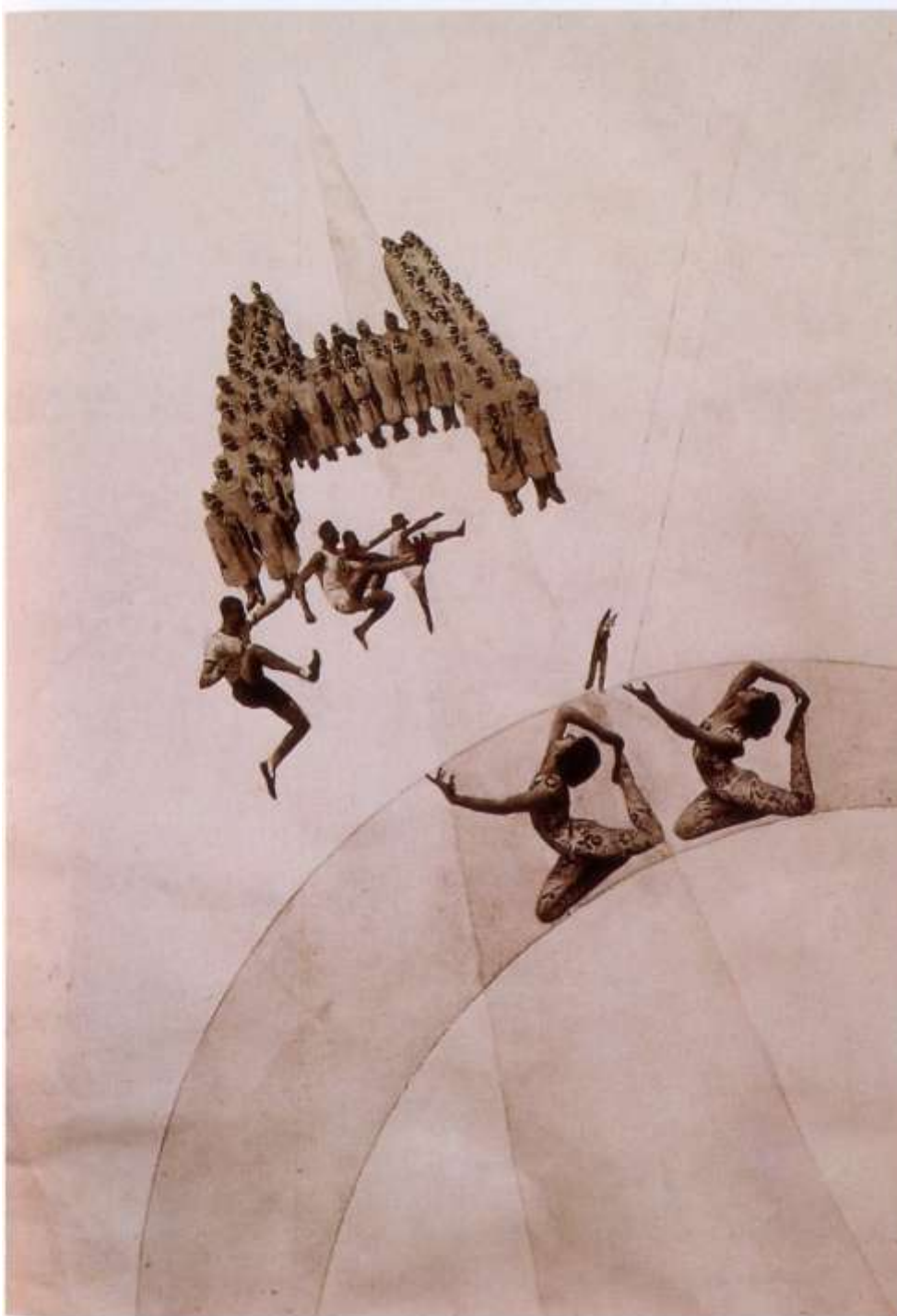
Φωτομοντάζ

Sisters Dancing
1925

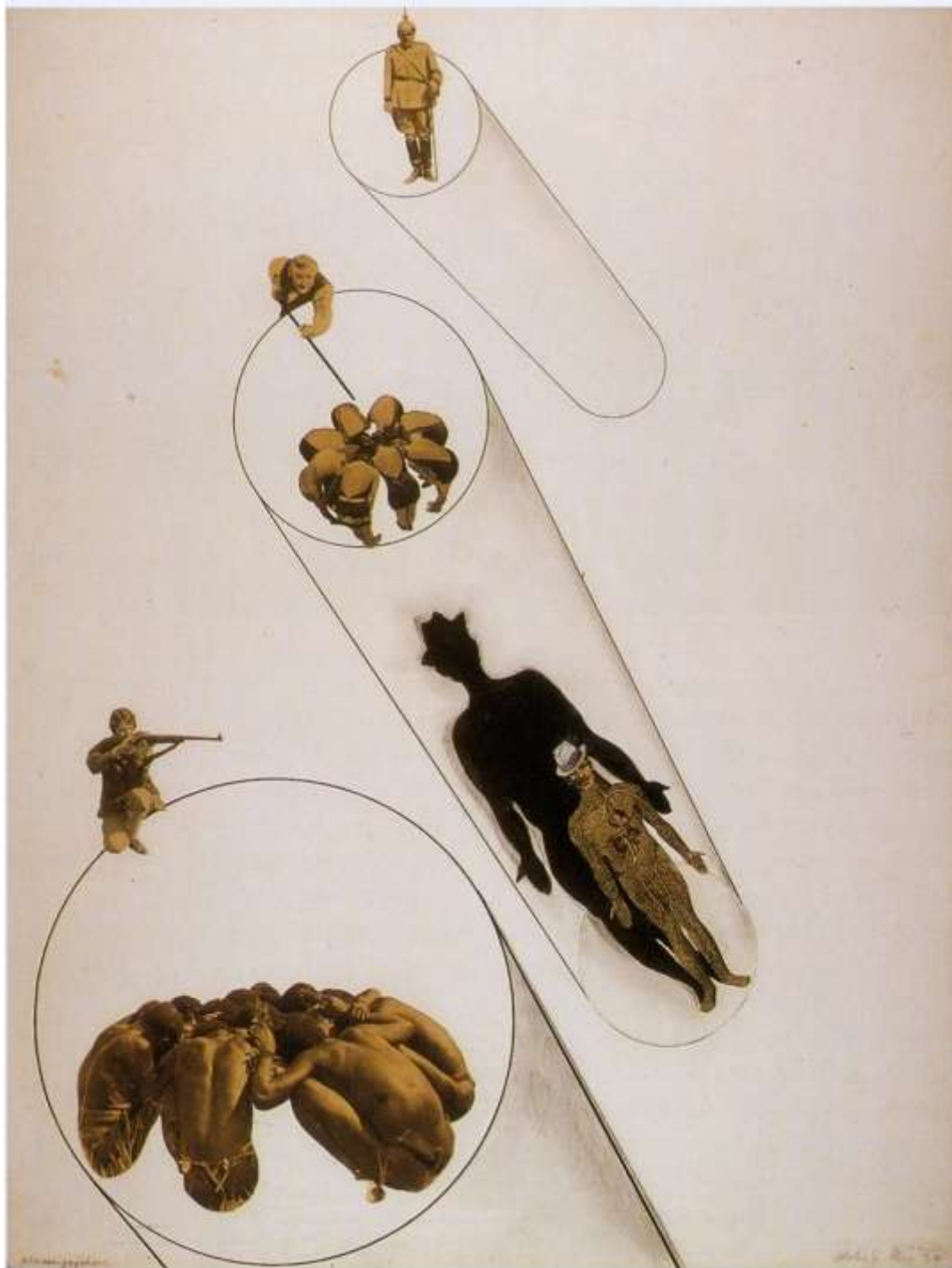
Das Tanzpaar Olly & Lilly Seehos

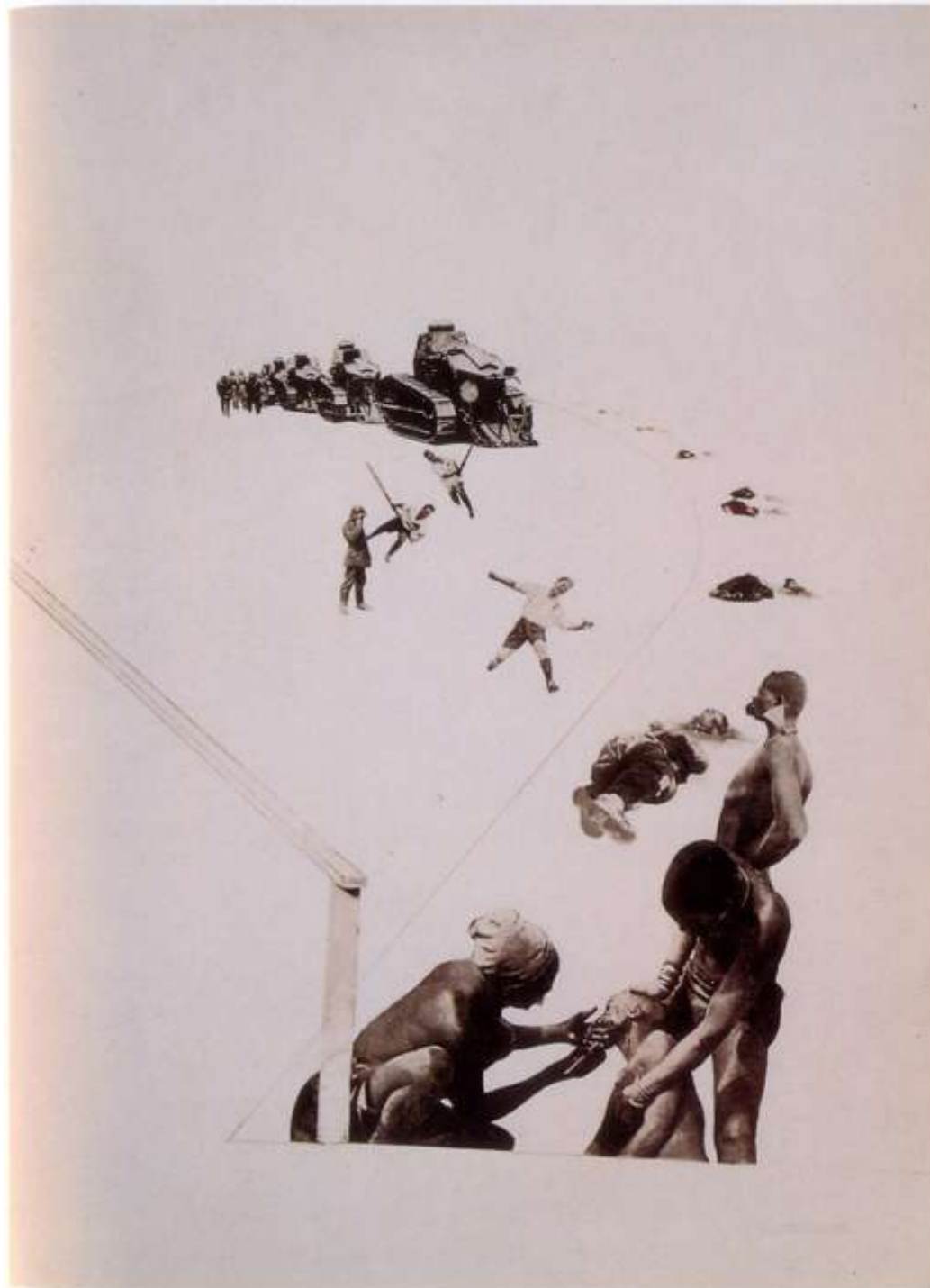
Neubauer & Co.

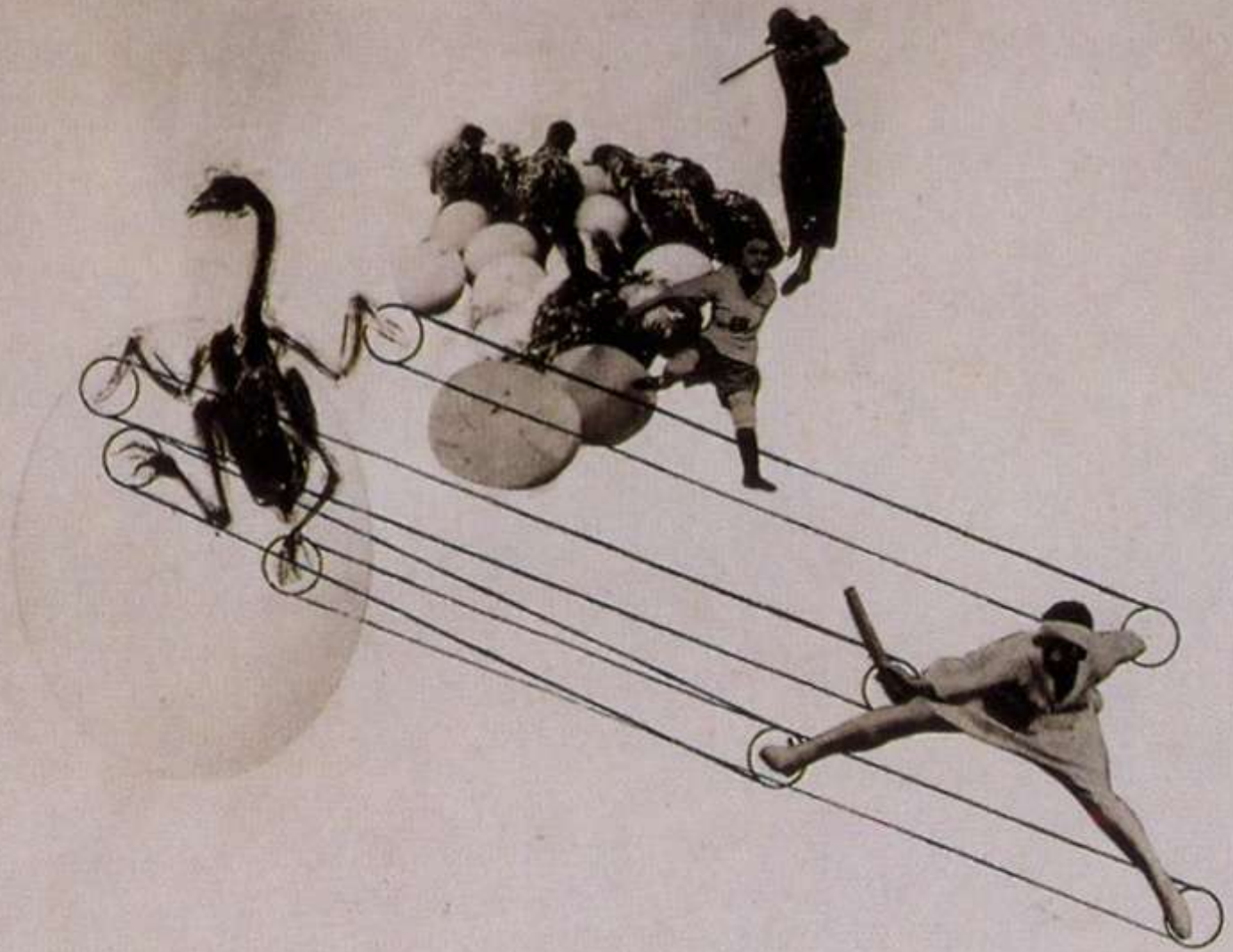
Laszlo Moholy-Nagy,
*Όνειρο για σχολείο
θηλέων*, 1925

Laszlò Moholy-Nagy, *Μαζική ψύχωση*, 1927

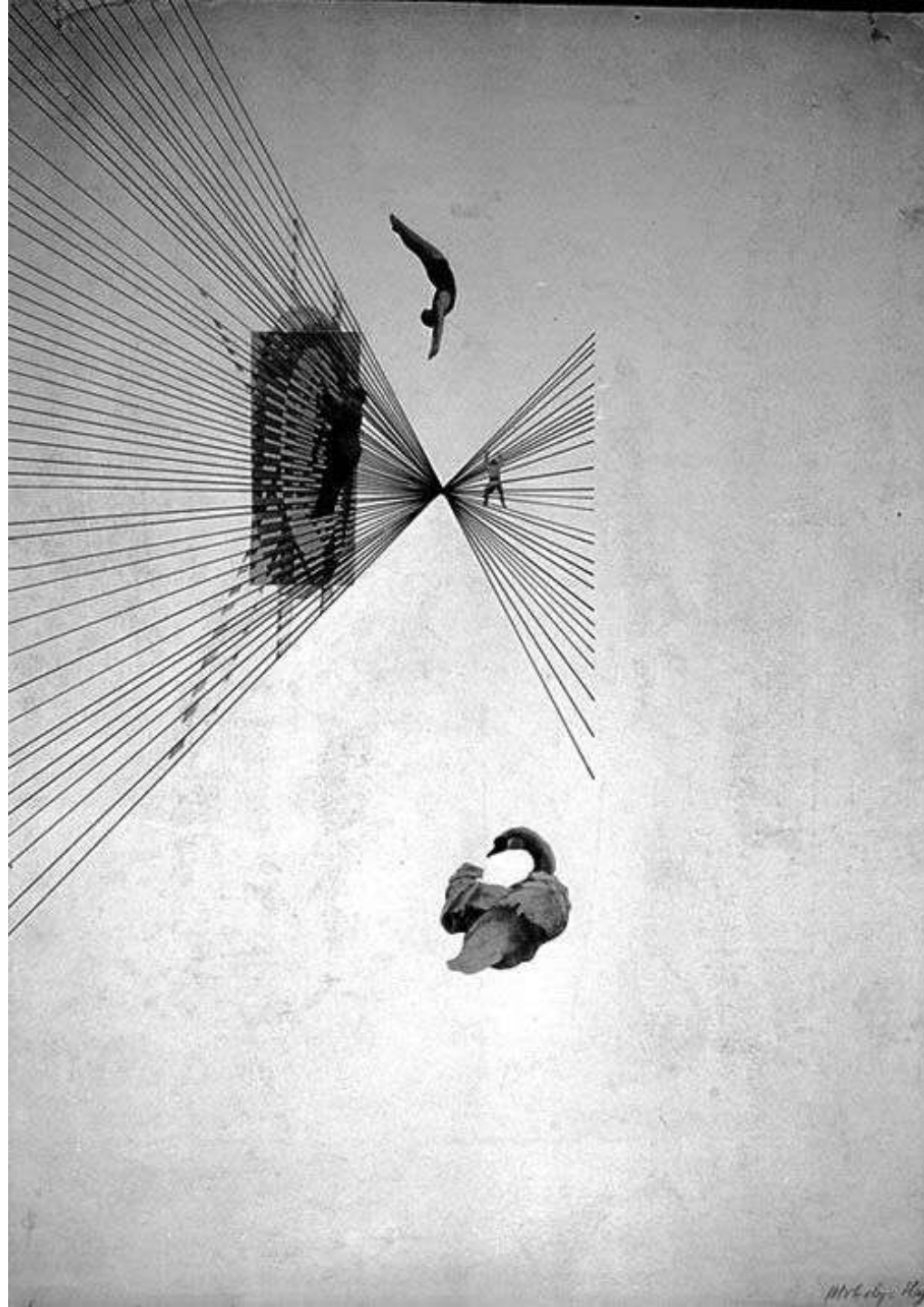

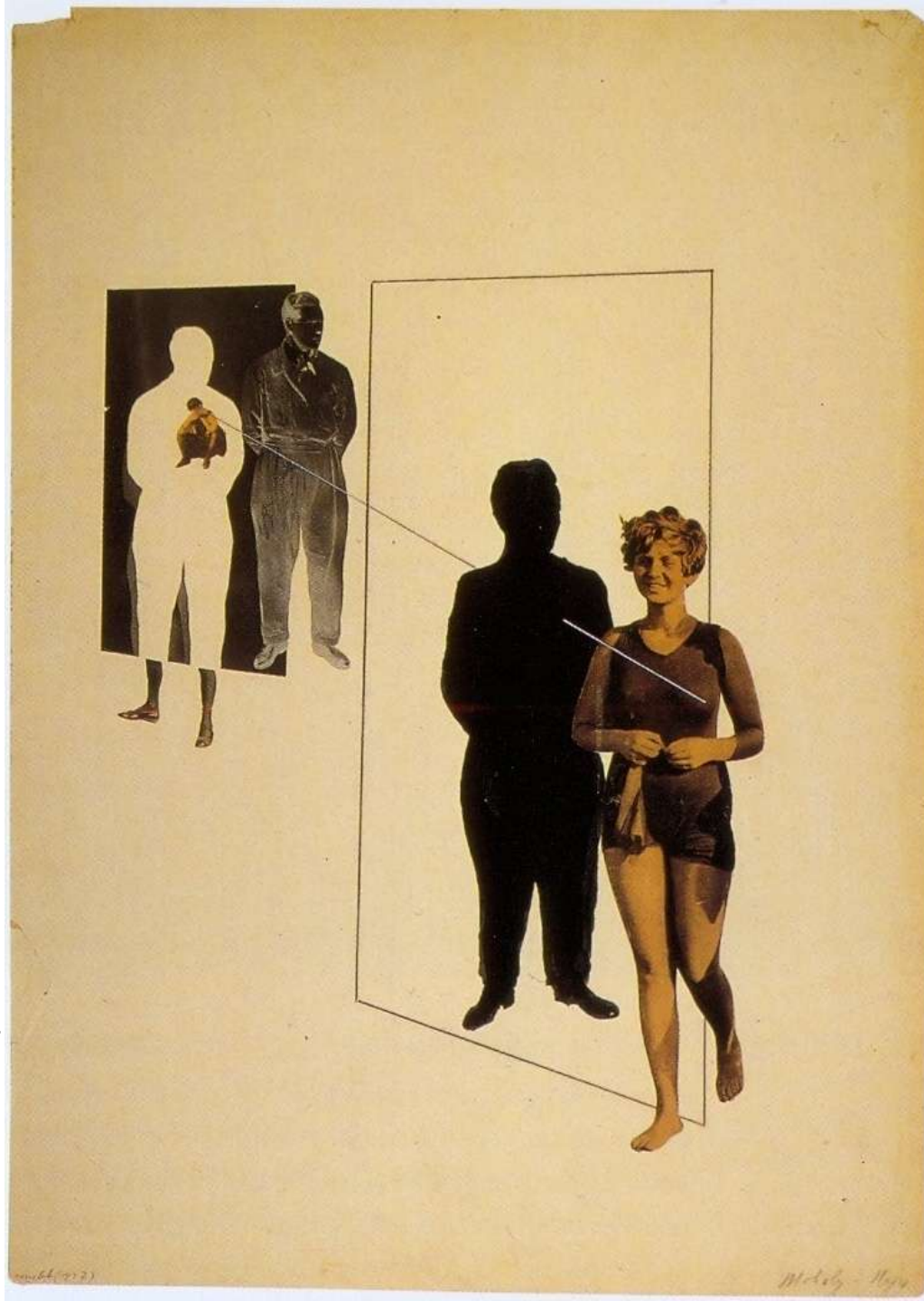
Laszlo Moholy-
Nagy
Μιλίταρισμός,
1924

László Moholy-Nagy, *Ένα κοτόπουλο είναι ένα κοτόπουλο*, 1925

Laszlò Moholy-
Nagy, *Η Λήδα και
ο Κύκνος*,
1925

Laszlo Moholy-Nagy, Ζήλεια, 1927

1927 (1927)

Moholy-Nagy